

<p>Aanwezig</p> <p>Voorzitter: Mevrouw H. Sahin</p> <p>Raadsleden: De heer E.G.T. Braam Mevrouw L.S. de Bruijn De heer D. Cupedo De heer D.F.A. van Dam De heer M.J. van Enk De heer M.A.J. Ezinga Mevrouw B.M.B.T. de Haan-Niesen Mevrouw M.E Harmsen Mevrouw I.M. Jansen-Dirkx De heer M.T.F. Kaffa Mevrouw A. Koegler-Böhm De heer G. Kruger De heer J. Loof Mevrouw S. van Maarseveen</p>	<p>Vervolg aanwezige raadsleden:</p> <p>De heer M. El Majjaoui Mevrouw W.A.A.M. van Nunen De heer R. Nunnikhoven Mevrouw L.B. Oude Alink Mevrouw A. Prenger Mevrouw H. van Schie De heer W. Smith De heer Q.L.A. Veerman De heer E. van der Veer Mevrouw W. van der Weij De heer M.V. Weterings Mevrouw E. Woudstra De heer A. Zoghbi</p> <p>Afwezig: De heer C.P.M.I. Dolmans Mevrouw P.G. Kames De heer U. Oelen</p>
<p>Aanwezige portefeuillehouders: Wethouder, mevrouw L.I. Bentvelzen Wethouder, de heer A. van de Laar Wethouder, de heer W. van Damme Wethouder, de heer G. van Malsen Wethouder, de heer M. Wit</p>	<p>Griffie: Griffier: de heer J.A. Massaar bpa Mevrouw M.M.A. Tittse Mevrouw F.S. Habiboellah (verslag)</p>

1. Opening en mededelingen

De voorzitter: Ik vraag u vriendelijk om plaats te gaan nemen. Ik open de raadsvergadering van de gemeente Rijswijk van dinsdag 30 januari 2024. Ook heet ik welkom de fractieassistenten, aanwezigen op de publieke tribune, de medewerkers, de vertegenwoordigers van de media en de kijkers online. Het is de eerste vergadering van het jaar 2024. Ik hoop dat u allen na een feestelijke maand in december ook een goede start hebt gemaakt in het nieuwe jaar. Als uw voorzitter hoop ik dat u zich gaat inspannen om net als vorig jaar het onderlinge debat en het debat met het college op respectvolle wijze te gaan voeren. Natuurlijk zal ik blijven herhalen en uw vragen en uitdagingen om uw woorden zo begrijpelijk mogelijk te gebruiken, zodat ook alle inwoners u en mij en ons allen hier in de zaal goed kunnen volgen. Dan is er een bericht van verhindering ontvangen van de heren Oelen, van de heer Dolmans en mevrouw Kames. Volgens mij ben ik dan niemand vergeten. Dan ga ik over tot de trekking van het stemmingsnummer. Dat is nummer 24 Mevrouw Van Schie. Voor het bureau van stemopneming stel ik de volgende samenstelling voor, als voorzitter de heer Loof en als leden van de commissie de heer Van Enk en mevrouw Woudstra. Dan ga ik over naar het volgende punt. Er

zijn drie mededelingen van het college. Ik geef als eerste het woord aan mevrouw wethouder Bentvelzen.

Mevrouw Bentvelzen: Voorzitter, dank. Ik wilde graag mededelen dat wij 8 november 2023 onderzoek hebben uitgevoerd naar de toegankelijkheid Huis van de stad. Ik zou daar in eind december, begin januari terugkomen. Bij deze. Aanstaande vrijdag ontvangen jullie een raadsinformatie brief uiterlijk waarin de verbeteradviezen staan opgenomen. Eén van die adviezen betreft de plateau lift aan de linkerkant van onze hoofdingang, wat de optimale toegankelijkheid van het gebouw zou gaan waarborgen. We zullen die aanbeveling realiseren. Ik heb geen invloed op wanneer de lift ... Tenminste, ik heb wel ... We gaan hem bestellen, maar ik heb geen invloed op wanneer die geleverd wordt en wanneer die geplaatst kan worden. Dus ik hoop op uw geduld daarin. Maar voor de verdere informatie over andere adviezen verwijs ik u graag naar de raadsinformatie brief en die kunt u natuurlijk te allen tijde agenderen voor het eerst volgende forum. Dat gezegd hebbende, hebben wij onlangs te maken gehad met onder andere sprekers vanuit de twee verschillende zwemverenigingen. Daar heb ik snel contact mee opgenomen. Het college wil die verenigingen tegemoet komen. We zullen daarvoor onze compensatie voor dit jaar in ieder geval verhogen, zodat de verenigingen dit jaar in Rijswijk hetzelfde tarief voor het zwembad betalen als dat zij in de regio doen. We gaan tegelijkertijd ook met de vereniging in gesprek om te kijken naar oplossingen voor 2025 en verder. Voorzitter, dat waren mijn twee mededelingen.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Bentvelzen. Dan geef ik graag het woord aan wethouder Van Malsen.

De heer Van Malsen: Voorzitter, dank. Wij zullen volgende week of hooguit op zijn laatst de week daarna een raadsinformatie brief naar uw raad toesturen over allerlei ontwikkelingen rondom nieuwkomers. Dan gaat het over onder andere wat er gebeurt met de zogenaamde Oekraïense derdelanders, maar ook over de Spreidingswet en hoe wij pogen daar in Rijswijk mee om te gaan. Deze week komt daar sowieso pas wat meer informatie over naar buiten, de ministeriële regeling en wat het allemaal precies betekent voor gemeenten. Dus die informatie zullen we samenvatten en ook in de raadsinformatie brief zetten. Dus bij deze de aankondiging dat die volgende week of de week erna zal verschijnen. Dank, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Malsen. Voordat ik doorga naar het spreekrecht van de burgers, Mijnheer Braam, u wilt het woord?

De heer Braam: Ja. Ik weet eigenlijk niet of ik vragen mag stellen naar aanleiding van ...

De voorzitter: Het is niet gebruikelijk om in de mededeling een vraag te stellen.

De heer Braam: Dat is niet gebruikelijk?

De voorzitter: Maar als u een hele korte dringende ...

De heer Braam: Het is eigenlijk heel kort. Ik neem aan dat het in de vorm van een raadsvoorstel zal zijn in ieder geval, hoe u met de Spreidingswet vanuit het college denkt om te gaan. Want dat is de afspraak die met de raad gemaakt is, om zaken rondom asielinstroom, om daar met raadsvoorstellen te komen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Braam. Dat is geen vraag volgens mij. Mijnheer Van Malsen, wilt u daarop reageren?

De heer Van Malsen: Maar toch denk ik ...

De voorzitter: Zeker.

De heer Van Malsen: Toch, voorzitter, denk ik daar kort antwoord op te kunnen geven. Dank u wel. Jazeker. Dus de raadsinformatie brief gaat over hoe wij een voorstel aan uw raad zullen voorleggen en wat daar precies in staat en hoe we vanaf hier nu verder gaan. Maar de brief is slechts ter informatie en ook voor de achtergrond rondom de wet. Dank, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Malsen. Voordat ik doorga naar agendapunt 2, het spreekrecht burgers, wil ik namens uw raad mevrouw de Bruijn, Lichèlle de Bruijn, feliciteren met haar verjaardag. Zij is vandaag jarig. Van harte gefeliciteerd. Een mooi gezond en gelukkig levensjaar toegewenst. Wellicht is het u opgevallen dat wij verhuisd zijn in de raadzaal. Dit is even een experiment. Wij denken dat ik hier, samen met de griffier, wat beter overzicht heb op de raadszaal. Dat is ook echt het geval, kan ik alvast zeggen. De wethouders zitten vanavond wel op hun eigen plek, maar kunnen naar voren hier, als u dat ook op prijs stelt. Dus mevrouw Bentvelzen zit hier. Dus dit lijkt mij een betere indeling. Het is nog even zoeken met deze nieuwe, mooie raadzaal wat een goede plek is. Maar ik zie dat ik veel beter overzicht ook heb.

2. Spreekrecht burgers

De voorzitter: Dan gaan wij over naar agendapunt 2, spreekrecht burgers. Er heeft één burger, mevrouw Gieszen van Welzijn Rijswijk, zich aangemeld. Zij wil inspreken over het raadsvoorstel Scenario's keuze Marimba hal. Mevrouw Gieszen, dank voor uw komst. U heeft vijf minuten maximaal spreektijd. Aan u het woord.

Mevrouw Gieszen: Dank u wel. Ben ik te verstaan? Goedenavond allemaal, geachte voorzitter, wethouders, raadsleden van de gemeente Rijswijk en andere belangstellenden. Mijn naam is Annette Gieszen. Ik ben manager Uitvoering bij Welzijn Rijswijk. Namens Welzijn Rijswijk spreek ik u graag vandaag met betrekking tot het agendapunt over de Marimbahal en de voorgestelde scenario's voor de herontwikkeling ervan. Ik zal het kort houden. Ik heb begrepen dat er nog genoeg punten op de agenda staan voor vanavond. Maar vanavond staat ook de toekomst van de Marimba hal op de agenda. Het mag duidelijk zijn dat Welzijn Rijswijk ieder voorstel waarin maatschappelijke voorzieningen zijn meegenomen van harte ondersteunt. De komst van een permanent wijkcentrum in het hart van de Muziekbuit zou namelijk een flinke en ook noodzakelijke impuls aan de wijk geven. Een plek waar mensen, jong en oud, naartoe kunnen gaan wanneer zij anderen willen ontmoeten, waar zij zich kunnen inzetten voor de buurt, vrijwilligerswerk kunnen doen en zich verder kunnen ontwikkelen of ondersteuning nodig hebben bij een hulpvraag. Onze organisatie heeft de nodige kennis en expertise in huis om van de locatie een succesvolle ontmoetingsplaats te maken. Zo zien we dat steeds meer inwoners het wijkcentrum Te Werve bijvoorbeeld weten te vinden en zich eigen maken. Ook ons jongeren centrum Nextgen werpt zijn vruchten af. Als welzijnsorganisatie kennen we de inwoners van Rijswijk als geen ander, ook die van de Muziekbuit, van jong tot oud. Juist in samenwerking met die inwoners en natuurlijk partners zoals de eerstelijns huisartsenzorg en de bewonersorganisatie zijn wij ook in staat om in de Muziekbuit een mooi wijkcentrum te openen, voor de wijk en door de wijk. Ik zou daarom graag een beroep op u doen als college en gemeenteraad. Wij zouden graag direct vanaf het begin betrokken willen worden bij de ontwikkeling van de maatschappelijke voorzieningen, ongeacht welk scenario er vanavond gekozen wordt. Laten we samen bouwen aan een toekomst waarin de Marimba hal en het naastgelegen Waldhoornplein niet alleen een fysieke locatie is, maar ook een levendig centrum wordt voor de Muziekbuit. Ik wil u danken voor uw aandacht en ik wens u veel succes bij de verdere vergadering vanavond.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Giesen.

3. Vaststelling agenda

De voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt 3, vaststelling van de agenda. Kan de agenda wat u betreft worden vastgesteld? Dat is het geval.

4. Vragen van de Raad

De voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt 4, de vragen van de raad. Er zijn zestal, zes sets vragen gesteld door uw raad.

Vragen Beter voor Rijswijk - Afwegingskader voor laadpalen

De voorzitter: Als eerste begin ik het woord te geven aan de fractie van Beter voor Rijswijk, aan mevrouw Prenger. Zij heeft vragen over laadpalen. Mevrouw Prenger, aan u het woord.

Mevrouw Prenger: Dank u wel, voorzitter. Beter voor Rijswijk vraagt zich af wat het afwegingskader is voor het plaatsen van de laadpalen en of de wethouder het met Beter voor Rijswijk eens is dat het plaatsen van deze dingen midden op stoepen of oversteekplaatsen voor mindervaliden onmenselijk en onwenselijk is. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Prenger. Dan geef ik het woord aan wethouder Van de Laar voor de beantwoording van deze vraag.

De heer Van de Laar: Voorzitter, dank u wel. Het afwegingskader voor de laadpalen hebben we net van gesteld in de Laadpalenstrategie. Er valt niet bij dat laadpalen moeten staan op stoepen daar waar voetgangers door lopen. Dus de plaatsing op de Acacialaan was een stomme fout. Dat is inderdaad over het hoofd gezien en wordt zo spoedig mogelijk hersteld, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van de Laar. Dan is hiermee de vraag beantwoord.

Vragen Wij. Rijswijk - Stand van zaken Don Bosco

De voorzitter: Dan geef ik graag het woord aan mevrouw Irene Jansen-Dirkx van fractie Wij. Rijswijk. Zij heeft een vraag over de stand van zaken Don Bosco. Aan u het woord, mevrouw Jansen Dirkx.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Dank u wel, voorzitter. Wij zijn erg benieuwd naar de huidige stand van zaken rondom Don Bosco. Daarom hebben we de volgende vraag. Ziet de wethouder nog kans om Don Bosco op de huidige locatie te laten blijven? Welke alternatieve locaties zijn er in beeld en hoe kansrijk zijn deze locaties om Don Bosco alle activiteiten die ze nu doen te laten uitvoeren? Is de wethouder er gerust op dat er tijdig een oplossing is, zeker nu contracten van medewerkers in het geding gaan komen? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jansen-Dirkx. Dan geef ik het woord aan de heer Van Malsen voor de beantwoording van uw vragen.

De heer Van Malsen: Voorzitter, dank. Het voelt bijna alsof ik de microfoon niet nodig heb, want mevrouw Jansen-Dirkx zit recht voor mij. Maar gelukkig gaat de rest van de raad het ook aan, dus ik zal hem toch gebruiken. Wat betreft de eerste vraag, zien we nog kansen voor Don Bosco om de huidige locatie te blijven gebruiken? We hebben op 19 januari, de burgemeester en ikzelf, een gesprek gehad met de eigenaren van het pand waar Don Bosco in zit. Die hebben aangegeven dat ze

het pand graag willen gebruiken voor eigen gebruik en daarom het huurcontract dus vorig jaar hebben opgezegd. Uit dit gesprek is in ieder geval gekomen dat ze willen overwegen om nog met Don Bosco in gesprek te gaan over de mogelijkheden. Dat zouden ze binnen twee weken laten weten. Aanstaande vrijdag zijn die twee weken afgelopen. Dus we gaan daar sowieso eventjes informeren of dat ook gebeurd is. Het landgoed is een particulier eigendom. Ik zou natuurlijk heel graag zelf willen dat wij daar van alles aan konden doen om ze daar te behouden, maar dat wordt toch best lastig. Daar hebben we vrij weinig invloed op, vrees ik. Voor wat betreft de alternatieve locaties, en dan met name locaties die geschikt zijn om alle activiteiten die Don Bosco nu uitvoert te blijven doen, daar hebben we er op dit moment gewoon nog geen van. We zijn hard aan het zoeken, Don Bosco is hard aan het zoeken. Er is een heel netwerk aan mensen rondom de organisatie opgetuigd, waar een aantal van jullie ongetwijfeld ook vanaf weten, om te helpen met zoeken. Maar het heeft tot nu toe nog niks opgeleverd. Ben ik er gerust op dat er tijdig een oplossing is? Om heel eerlijk te zijn, op dit moment niet. We gaan er als gemeente nog harder ons best voor doen. We willen er ook een echte een echte taskforce Don Bosco van maken binnen de gemeente. We zitten morgen weer met de organisatie en inmiddels is ook de gemeente Den Haag aangesloten bij dit groepje. We zijn echt aan alle kanten aan het zoeken en aan het duwen en aan het trekken om een toekomst voor deze Rijswijkse parel te zoeken. Maar op dit moment is dat alles wat ik kan melden, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van Malsen. Mijnheer Van Enk, u wilt ook een vraag stellen?

De heer Van Enk: Als dat mag, voorzitter. Ik wilde vragen, omdat het hier om een maatschappelijke functie gaat, ziet de wethouder ook nog mogelijkheden om bijvoorbeeld met Den Haag samen te praten over het mogelijk kopen van dat onroerend goed, desnoods met de wet onteigening in de hand?

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Enk. Mijnheer Van Malsen, kunt u deze vraag beantwoorden of wilt u dat later op een ander moment afdoen?

De heer Van Malsen: Nee, voorzitter, ik kan daar wel een poging toe doen. De inzet van de taskforce, zoals ik hem net even noemde, is om alle mogelijkheden te bekijken die er zijn en alle opties ook echt open te houden. Zoals ik al zei, Den Haag zit inmiddels ook aan tafel. Hoe zij exact in de wedstrijd zitten, dat zullen we morgen horen. Dus ik zal deze suggestie sowieso ook op tafel leggen. Wat betreft onteigening, dat is een instrument dat niet zomaar toe te passen is en waar ook een behoorlijke procedure aanhangt die vrij duur kan zijn, maar vooral heel lang duurt. Daar gaan vaak dan een aantal jaren overheen voordat je dat soort processen hebt doorlopen. Dat is simpelweg niet de tijd die Don Bosco heeft. Maar de suggesties zal ik zeker meenemen, voorzitter. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Malsen. Ik zie dat mevrouw Woudstra ook een vraag wil stellen.

Mevrouw Woudstra: Aangezien de vorige keer bij het vragenuur alleen één partij aan het woord mocht komen en nu kennelijk meerdere, volgens mij is iedereen heel erg benieuwd naar de toekomst van Don Bosco en wat we er wel en niet als gemeente aan kunnen doen. Dus ik wilde eigenlijk voorstellen, of de wethouder een voorstel doen, om ons allemaal daarover bij te praten.

De voorzitter: Dat heeft hij volgens mij ook toegezegd als ik goed naar de wethouder heb geluisterd, dan zal hij de hele raad informeren over de voortgang.

De heer Van Malsen: Dat zal ik ook.

De voorzitter: Ik wil even terug naar de steller, de indiener van de vraag, dat is mevrouw Jansen-Dirkx. Zijn uw vragen voldoende beantwoord, mevrouw Jansen? Ja. Mevrouw Woudstra, wilde u nog een aanvullende vraag stellen?

Mevrouw Woudstra: Ik vroeg niet om een RIB, maar op het moment en de manier waarop. Maar ik zal dat dan nu laten gaan. Dat komt later wel.

De voorzitter: Bij een vragenronde kijk ik eerst naar eigenlijk de indiener van de vraag of de vraag is beantwoord. Dan mag ik als voorzitter aan de andere raadsleden nog vragen of er nog aanvullende vragen zijn. Maar ik was ook inderdaad bij het gesprek over Don Bosco en ik heb ook namens uw raad daar als burgemeester mijn zorgen geuit. Ik heb gezegd, ik voel namens de raad, er zijn grote zorgen over de voortgang van de activiteiten van Don Bosco en ook namens de Rijswijkse samenleving. Ik hoop dat het gesprek toch gaat plaatsvinden met de pandeigenaar en Don Bosco.

Vragen Rijswijks Belang - Vragen met betrekking tot Florence

De voorzitter: Dan ga ik over naar de volgende fractie. Rijswijks Belang heeft vragen gesteld inzake Florence. Mevrouw Koegler, kan ik aan u het woord geven?

Mevrouw Koegler Böhm: Dank u wel, voorzitter. We hadden een vraag ingediend over Florence Steenvoorde, omdat we signalen hebben gekregen dat de gratis koffie die daar altijd ter beschikking stond aan alle bewoners nu eigenlijk voor de bewoners van de aanleunwoningen niet meer beschikbaar is en dat ze daarvoor 2,50 per kopje koffie voor moeten betalen. Wij hadden een vraag gesteld wat het college daarvan vindt en of zij het ook eens met ons zijn dat juist het gratis kopje koffie bijdraagt aan het welzijn en het voorkomen van eenzaamheid van onze ouderen en of het college ook mogelijkheden ziet om in gesprek te gaan met Florence. Nu is het natuurlijk niet zo dat wij direct invloed hebben op de bedrijfsvoering van Florence, dat begrijpen wij ook. Maar we hebben natuurlijk wel de mogelijkheid om in subsidies te werken. Florence krijgt ook een subsidie voor welzijnsactiviteiten. Wie weet ziet de wethouder hier ook mogelijkheden voor.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Koegler. Deze vraag gaat wethouder Bentvelzen beantwoorden. Wethouder, Bentvelzen, aan u het woord.

Mevrouw Bentvelzen: Ik ben wethouder van Florence. Is mij vandaag verteld overigens. U vraagt, is het college het met ons eens dat gezamenlijk koffiedrinken bijdraagt aan het voorkomen van eenzaamheid? Dat zijn we met u eens. Dat de beleidsverandering van Florence onbegrijpelijk is, dat is een besluit van Florence waar ik geen mening over heb. Of ik heb er misschien wel een mening over, maar ga er niet over. Ik ga niet over de bedrijfsvoering van Florence in dat opzicht. De mogelijkheden om in gesprek te gaan door middel van subsidies, om subsidie beschikbaar te stellen voor de gratis koffie, Florence kan net als ieder andere partij gewoon bij de gemeente aankloppen om een gesprek met ons te voeren over de mogelijkheden van subsidie. De verordening die wij hebben, geeft mogelijkheden om activiteiten te subsidiëren. Dus misschien dat het dan een koffiedrinken-activiteit kan zijn. De gemeente biedt passende ondersteuning als het nodig is als inwoners er zelf of met elkaar niet uitkomen. Dus Florence, mochten ze kijken, dan zie ik vast wel een mail tegemoet zodat we met elkaar in gesprek kunnen.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Bentvelzen. Is uw vraag hiermee beantwoord? Goed.

Vragen Rijswijks Belang - Statushouders

De voorzitter: Dan blijf ik bij de fractie Rijswijks Belang en geef ik het woord aan de heer Weterings voor het stellen van vragen over statushouders.

De heer Weterings: Voorzitter, dank u wel. Mijn inleiding is iets groter, omdat er een historie achter zit. Op 12-12-2023 heeft wethouder Van Malsen een mededeling gedaan vanuit het college. Dan citeer ik, vandaag kreeg alle gemeenten in Nederland een brief van het ministerie van Justitie en Veiligheid en de minister voor Volkshuisvesting. Dat wil zeggen, alle colleges van alle gemeentes in Nederland kregen die brief waarin aangekondigd wordt dat, om de druk in Ter Apel te verminderen, overgaan tot uitplaatsen van statushouders uit asielzoekerscentra. Er zijn 170 gemeentes die benaderd worden om totaal 1360 mensen uit te plaatsen. Dan gaat het dus om statushouders, mensen die al een huis- en verblijfsvergunning hebben in Nederland. Knap. Goed, mensen die al gekoppeld zijn aan een gemeente en zelfs een woning hebben toegewezen gekregen, enzovoort. Die mensen zitten te wachten op hun huis. Het COA en de ministeries hebben besloten om deze mensen alvast uit te plaatsen. Waar doen ze dat? In hotels, in vakantieparken en alle andere tijdelijke accommodaties. Het idee is om deze mensen hier dus ook een paar maanden zullen verblijven, alvorens ze naar hun toegewezen woning gaan. Dit gebeurt dus ook in Rijswijk volgens de wethouder. Het gaat waarschijnlijk deze week al gebeuren. Het exacte aantal mensen dat hier op deze manier geplaatst gaat worden, weten we op dit moment nog niet. Maar de plek waar ze dit zullen doen is het Best Western Hotel. Het COA betaalt alles. Betreft het hotel en de gemeente krijgt een vergoeding voor de begeleiding. Onze fractie heeft daarmee de volgende vragen. Hoeveel statushouders zijn er nu uitgeplaatst vanuit Ter Apel in het totaal in Rijswijk? Want dat wist u toen nog niet te vertellen. Hoeveel statushouders zijn er gekoppeld aan Rijswijk? Hoeveel van deze statushouders zijn evenwel gekoppeld aan andere gemeentes? Omdat u aangaf dat ook andere gemeentes ze hier zouden plaatsen. Waar in Rijswijk komen er woningen vrij waar deze statushouders een huis krijgen? We zijn daar ook erg nieuwsgierig naar. U geeft aan dat het COA Rijswijk een vergoeding geeft voor de begeleiding. Welke capaciteit is ervoor beschikbaar gesteld en wat houdt de begeleiding in? Als laatste, vraag zes, een hele belangrijke. Met een oplopende wachtlijst van Rijswijkers die bij Woonnet Haagland zijn ingeschreven. In 2020 waren dat 6577 Rijswijkers, in 2021 waren dat 6939 Rijswijkers, in 2022 waren dat 7462 Rijswijkers en in 2023 waren dat 7815 Rijswijkers. De cijfers van 2024 waren er nog niet van het afgelopen jaar. We zien wel in een stijging een negatieve trend van Rijswijkse woningzoekenden. Dat baart ons grote zorgen. Dus de vraag van onze fractie is, wanneer gaat u als Rijswijkse wethouder Wonen hiermee aan de slag? Wanneer gaat u zich inzetten om voor deze Rijswijkers een huis te realiseren? Ook aangezien de Huisvestingswet per 1-1-2024 is aangenomen en in werking is getreden en onze Huisvestingsverordening daar nog niet op is aangepast. Zou de wethouder hier alsjeblieft zo gunstig mogelijk of willen reageren? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Weterings. Ik geef graag het woord aan wethouder Van Malsen.

De heer Van Malsen: Dank, voorzitter. Om even bij de eerste vragen te beginnen, want het zijn twee onderwerpen die nu een beetje door elkaar lopen, de uitgeplaatste statushouders die aangekondigd werden in december, hoeveel daarvan zijn er in het hotel Best Western beland? Dat bleken er achteraf nul te zijn. Dus in Rijswijk was het blijkbaar niet nodig om mensen eerst in het hotel te huisvesten. Dat hebben we ook bevestigd gekregen van het COA op 17 januari. Dan meteen de volgende vraag, hoeveel van deze statushouders zijn gekoppeld aan Rijswijk? Het zijn er geen. Het antwoord daarop is automatisch ook nul. Hoeveel van deze statushouders, vraag drie, zijn gekoppeld aan een andere gemeente? Dat is dus ook nul, want ze zijn er niet. Overigens kunt u voor wat betreft alle informatie rondom huisvesting van statushouders, de taakstellingen per gemeente en de koppelingen ook naar rijksoverheid.nl, hele uitgebreide pagina's over hoe dat precies werkt. Ook de website van het COA, dat heb ik volgens mij wel vaker gezegd in deze samenstelling, is echt een bron van informatie voor wat betreft ook dit soort vragen. Dan vraag vier, waar komen er in Rijswijk woningen vrij voor statushouders? We hebben op dit moment het beleid dat alle statushouders die

voor het eerst naar Rijswijk komen die worden gehuisvest op het Hof van Elsenburg. Althans, de meeste daarvan. Er zijn een aantal uitzonderlijke situaties waarin het niet kan. Verreweg de meesten worden eerst daar gehuisvest en zullen dan vandaaruit door verhuizen naar een woning in de reguliere voorraad, zoals dat dan heet. Dus dat zijn normale sociale huurwoningen. Vraag vijf, wat betreft de begeleiding, wat ik als zei, er is uiteindelijk niemand in het hotel gehuisvest. Dus er is ook geen begeleiding nodig geweest. Dan de volgende vragen, die gaan over een ander onderwerp, namelijk wonen. Er is inderdaad een oplopende wachtlijst. Dat heeft de heer Weterings goed onder elkaar gezet. Daar hebben we onlangs ook een presentatie aan uw raad over gegeven waarin de Sociale Verhuurders Haaglanden, de SVH, vrij uitgebreid op dit soort cijfers in is gegaan. Op socialeverhuurdershaaglanden.nl kunt u ook de jaarrapportage daarvan vinden. Daar vindt u sowieso deze cijfers en veel meer. Daar kunt u ook vinden dat van alle Rijswijkse woningzoekenden er een deel maar is die echt actief woningen zoekt. Dat is zo rond de 2500, 2800 mensen. De vraag is dan ook, zijn die allemaal op zoek naar een woning in Rijswijk? Dus dit soort cijfers zeggen eigenlijk op zichzelf niet zoveel. Los daarvan is het natuurlijk wel zo dat er een enorme woningnood bestaat waar we ook behoorlijk hard aan het werken zijn in Rijswijk om daar in positieve zin aan bij te dragen. Dus de nood niet, maar het leveren van woningen wel. We gaan ook tot 2030 zo'n 11.000 woningen bouwen. In de laatste maanden van vorig jaar hebben wij een plan vastgesteld, het vijfsporenplan, Op weg naar 30 procent sociaal. Want de woningen en de woningzoekenden waar de heer Weterings het over heeft, dat zijn woningzoekenden die op de lijst staan voor sociale huurwoningen. In dat plan, tussen de ingekomen stukken heeft gezeten die uw raad allemaal heeft kunnen lezen, staat ook hoe wij de komende jaren gaan werken samen met de woningcorporaties aan het toevoegen van ook meer sociale huurwoningen in Rijswijk. Maar goed, het devies blijft, bouwen, bouwen, bouwen, en dan vooral in de betaalbare sector. Maar we zullen in alle segmenten meer woningen moeten bouwen. Dat doen we hier in Rijswijk en dat doen we hier in Rijswijk ook heel goed. Dus daar zijn we al keihard mee bezig, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel.

De heer Van Malsen: En ook voor Rijswijkers. Dan was er nog één opmerking die gemaakt werd over de Huisvestingsverordening. Dat wil ik even rechtzetten. Namelijk dat die aangepast zou moeten worden om de in werking getreden wet te kunnen accommoderen, en dat is niet zo. Want die wijziging die daarin staat vanuit die wet gaat over het toewijzen. Het maximale toewijzen. Het maximaal percentage toegewezen kan worden aan mensen met een maatschappelijke binding aan Rijswijk. Dat is van 25 naar 50 procent gegaan. Dat heeft geen wijziging in de Huisvestingsverordening nodig. Er komen wel een paar wijzigingen aan. Maar goed, ook daar heeft u uitgebreid een presentatie over gehad. Dus dat ga ik nu allemaal niet herhalen, hoe interessant ik dit onderwerp net als u allemaal waarschijnlijk ook vindt, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van Malsen, voor het beantwoorden van de vragen. Zijn uw vragen beantwoord, mijnheer Weterings, of heeft u nog een aanvullende vraag?

De heer Weterings: Half, half. Er is toen die tijd, volgens mij was het van de plaats van de wethouder, aangegeven dat als de wet aangepast zou worden, dat wij ook die 50 procent lokaal maatwerk zouden gaan toepassen. Ik wil graag met de wethouder afspreken, als de volgende cijfers dan oplopend zijn, zullen we daar een risico aan hangen of kan u garanderen dat de volgende percentage cijfers die we krijgen dat een lager cijfer is voor Rijswijk zoekende mensen die een woning zoeken?

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik graag het woord aan mijnheer Van Malsen.

De heer Van Malsen: Voorzitter, ik kan hier alle nuances die we destijds in de presentatie aan uw raad hebben gegeven vanuit de Sociale Verhuurders Haaglanden nog wel een keer uitleggen, maar

we hebben best wel veel punten op de agenda staan. Dus ik zou willen voorstellen dat ik de heer Weterings dat buiten de vergadering nog een keer uitleg. Dank, voorzitter.

De voorzitter: Prima.

Vragen D66 - Stand van zaken (her)start Alzheimercafé in het kader van dementievriendelijke gemeente

De voorzitter: Dan gaan we door naar de volgende vraag. De fractie van D66 heeft vragen gesteld over het Alzheimercafé. Daarvoor ga ik het woord geven aan de heer Veerman.

De heer Veerman: Dank u wel, voorzitter. De Alzheimerbijeenkomsten in Rijswijk zijn in het voorjaar van 2023 helaas gestopt. Als dementievriendelijke gemeente hier in Rijswijk is het een van de eisen om een bijeenkomst te organiseren. Dat doen wij nu nog niet. De vraag die ik heb, is, hoe staat het met het weer opstarten van deze bijeenkomst van ... Door Alzheimer Haaglanden en Welzijn Rijswijk? Onlangs is zelfs een vierde Alzheimercafé gestart in de Haaglanden. Wat hebben we nodig in Rijswijk om ook ons café te openen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Veerman. Dan geef ik het woord aan wethouder Van Malsen.

De heer Van Malsen: Voorzitter, dank. Naar aanleiding van de motie Op weg naar een dementievriendelijke gemeente in Rijswijk zijn we aan de slag gegaan. Er is een plan van aanpak vastgesteld. Dat is ook onlangs met uw raad gedeeld. Daar staan meer dingen in, maar ook het Alzheimercafé opnieuw opstarten. Er is een werkgroep inmiddels ook met vertegenwoordigers van Florence, Cardia, Alzheimer Nederland, Welzijn Rijswijk en de gemeente. Die is al een keertje bij elkaar gekomen. Daar hebben we afgesproken dat we eind februari het eerste Alzheimercafé, nog even de naam onder voorbehoud overigens, weer plaats zullen laten vinden. Dat zal als het goed is in Stervoorde zijn. De gemeente draagt daar ook financieel aan bij, zoals in het Plan van aanpak Dementievriendelijke gemeente te lezen is, voor 2500 euro. Dus dat gaat allemaal van start binnenkort. Voorzitter, dank.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van Malsen. Mijnheer Veerman, uw vraag is beantwoord, denk ik.

De heer Veerman: Dank u wel.

Vragen D66 - Aanpak van afval/vervuiling bij werkzaamheden/sloop, gevraagde actie van gemeente en omgevingsdienst

De voorzitter: De volgende vragen zijn ook van de fractie van D66. Ik geef graag het woord aan mevrouw Van der Weij.

Mevrouw Van der Weij: Dank u wel, voorzitter. Wij hadden vragen over bouwwerkzaamheden en sloopwerkzaamheden, want we hebben geconstateerd dat er vaak veel afval bijligt, piepschuimachtig afval, plastic. Dat komt dan in de omgeving terecht en het ligt daar ook soms behoorlijk lang. Het speelt met name bijvoorbeeld bij de Prinses Margrietsingel en de Prinses Irenesingel, maar ook bij andere bouwprojecten. Er zijn ook andere bekende plekken, zoals de McDonald's, waar veel afval is. Dus de vraag die dan volgt, is, gegeven de recentere situatie, maar ook voor dingen uit het verleden, wat gebeurt er in het kader van handhaving en voorlichting naar de aannemers en bedrijven en worden er acties ondernomen om verdere milieuschade en verrommeling tegen te gaan? Vindt dit plaats? En zo ja, welke acties? En specifiek voor de plekken die genoemd zijn, wat gebeurt daar? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van der Weij. Dan geef ik graag het woord aan wethouder Wit voor de beantwoording van uw vragen.

De heer Wit: Dank u wel, voorzitter. Wat doen we daarmee? Op het moment dat wij constateren dat er afval vanuit een bouwlocatie in de openbare ruimte ligt, dan wordt in eerste instantie de aannemer daarop aangesproken. Binnen de vergunningen die worden afgegeven, staat ook een bepaling dat de omgeving schoongehouden moet worden en dat dit dus niet mag voorkomen. Wij hebben inderdaad ook in dit geval geconstateerd dat het wel voorkomt. Het is ook niet de enige keer dat het op deze locatie of op andere locaties zien we dat ook, dat dat voorkomt. Uiteindelijk is het dan aan toezicht en handhaving om de aannemer daarop aan te spreken. Mocht uiteindelijk er nog niks gebeuren, dan moet ik zeggen, hoe het traject daarna loopt, weet ik niet exact. De vragen kwamen vrij laat binnen, dus dat moet ik nog eventjes laten toetsen. Maar uiteindelijk is het natuurlijk wel zo dat, mocht op een gegeven moment de aannemer al weg zijn en er zou nog rommel liggen, dan wordt het een lastiger verhaal. Dan zijn we natuurlijk als gemeente wel verantwoordelijk voor het schoonhouden van de openbare ruimte, dus dan zal het bij ons terechtkomen. Maar dat proberen we natuurlijk te allen tijde te voorkomen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Wit. Ik kijk naar mevrouw Van der Weij.

Mevrouw Van der Weij: Dank u wel. Een kleine aanvullende vraag. Als het dan uiteindelijk toch moet worden opgeruimd door de gemeente, is het dan mogelijk die kosten te verhalen of is dat nog nooit gelukt?

De voorzitter: Wethouder Wit, kunt u de aanvullende vraag beantwoorden?

De heer Wit: Daar heb ik geen antwoord op. Dat moet ik echt uitzoeken welke situaties daar in het verleden zijn geweest en of dat dat al een keer is voorgekomen en wat daar de gevolgen van zijn geweest. Dat krijgt u van mij nog schriftelijk terug.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Wit. Dan zijn we aan het einde gekomen van de vragen van de raad.

5. Raadsvoorstel Opheffen geheimhouding diverse documenten (periode augustus 2023 t/m december 2023) (RV 23-097)

De agendapunten 5 tot en met 7 worden samengevoegd behandeld.

6. Raadsvoorstel Nieuwe verordening Rekenkamer gemeente Rijswijk 2024 (RV 23-100)

De agendapunten 5 tot en met 7 worden samengevoegd behandeld.

7. Raadsvoorstel Bouwkundige- en onderwijskundige inrichtingsaanpassingen van Stanislas Pro en Stanislas Beweegymbo (RV 23-103)

De agendapunten 5 tot en met 7 worden samengevoegd behandeld.

De voorzitter: Dan gaan we door naar de akkoordstukken. Er zijn drie akkoordstukken, 5 tot en met 7. Het raadsvoorstel Opheffen geheimhouding diverse documenten. Raadsvoorstel Nieuwe verordening Rekenkamer gemeente Rijswijk 2024. En het raadsvoorstel Bouwkundige- en onderwijskundige inrichtingsaanpassingen van Stanislas Pro en Stanislas Beweegymbo. Kunt u ermee instemmen dat het in één keer u het akkoord bevindt? Wenst er iemand een stemverklaring af te leggen bij een van deze drie punten? Dat is niet het geval. Dan zijn de akkoord stukken ook afgehamerd.

8. Vaststelling concept-verslagen raadsvergaderingen 12 en 14 december 2024

De voorzitter: Dan gaan we door naar de bespreekstukken. Vaststellen verslag 12 en 14 december. Zijn daar op- of aanmerkingen? Niet het geval. Dan zijn die ook vastgesteld.

9. Raadsvoorstel Scenariokeuze Marimbahal in relatie tot het voorzieningsniveau in de Muziekbuurth (RV 23-087)

De voorzitter: Dan gaan we door naar het bespreekstuk raadsvoorstel Scenariokeuze Marimbahal in relatie tot het voorzieningsniveau in de Muziekbuurth. Dan geef ik het woord aan de heer Loof van de VVD. Mijnheer Loof, aan u het woord.

De heer Loof: Dank, voorzitter. Voorzitter, ook dank aan de wethouder voor het raadsvoorstel. Het is een belangrijk raadsvoorstel, want het gaat uiteindelijk over de toekomst van een gebied midden in de Muziekbuurth. Een gebied met potentiemogelijkheden en toekomst. Ook de Muziekbuurth verdient voldoende aandacht van de gemeente en met dit raadsvoorstel wordt een eerste stap gezet naar de nodige ontwikkeling van de omgeving rondom het Waldhoornplein. De Muziekbuurth is, ondanks het imago wat sommigen ervan hebben, echt geen slechte wijk, maar er moet wel in geïnvesteerd blijven worden. Laten we dat dus ook vooral doen. Voorzitter, het voorstel wat de wethouder doet voor scenario 3, een sportzaal, is niet de onze. Zoals we in het forum hebben aangegeven, redeneert het voorstel wat ons betreft ook niet naar scenario 3. De argumenten die worden gegeven over de behoefte aan meer sociale maatschappelijke voorzieningen, het niet nodig zijn van een hal voor bewegingsonderwijs in de Muziekbuurth en dat de locatie geografisch niet goed is voor een hal, die overigens een groot deel van de dag leeg zal staan, leidt wat ons betreft tot de natuurlijkere keuze voor scenario 4. Om de financiën maar niet te noemen, want een nieuwe grote sportzaal is op dit moment voor Rijswijk niet te betalen en gaat naar ons vermoeden ook in de exploitatie in de toekomst veel geld kosten. Als Rijswijkse VVD zien wij daarom meer in scenario 4. Mooie en betaalbare woningen voor onder andere onze toekomstige politieagenten, zorgmedewerkers, starters. Het opknappen van de omgeving rondom de Marimbahal, het groen daarachter, een beweegruimte voor de inwoners van de buurt, maatschappelijke voorzieningen zoals een buurtcentrum, een huisarts, en het een beetje terugbrengen van levendigheid in het gebied. Om die reden hebben we een amendement voorbereid, waarmee het college de opdracht krijgt om ook scenario 4 uit te werken. Waarbij wij vooral graag focussen op 4B. Scenario 3 willen we echter wel

een kans geven om te onderzoeken. Dit onderwerp roept, heb ik gemerkt, bij velen veel emotie op en die willen we niet negeren. Ook de inzet die sommigen, en dan kijk ik met name naar de heer Nunnikhoven, hebben getoond om vanuit hun eigen visie met een plan te komen, waarderen we ook. De waardering van de motie of van het amendement, nee, van de motie van de heer Nunnikhoven die komt straks. Maar dan geef ik hem eerst de kans om die toe te lichten. Daarom roepen wij het college op om zowel scenario 3 als 4 te onderzoeken. Zo hebben we als raad ook een alternatief als over, pak hem beet, een jaar of iets langer het onderzoek af is en we de definitieve keuze moeten gaan maken wat we met het gebied willen. Als Rijswijkse VVD zijn we bang dat een sportzaal, en helemaal een eventuele grote sporthal, financieel niet haalbaar zal zijn en dat het voorstel daarom zal worden weggestemd. Om geen tijd te verliezen en meteen duidelijkheid te kunnen geven, willen we een plan hebben waar we als raad op kunnen terugvallen, zonder dat we weer een jaar of langer onderzoek moeten doen. Steun voor ons amendement is daarmee steun voor duidelijkheid en de mogelijkheid om over een jaar een echte integrale keuze te kunnen maken over alle aspecten, waaronder de financiën. Laten we het Waldoornplein daar ook maar meteen bij meenemen, want dat mag ook zeker opgeknapt worden. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Loof. Ik geef graag het woord aan die Nunnikhoven van de fractie Beter voor Rijswijk.

De heer Nunnikhoven: Dank u wel, voorzitter. Mijn vorige inspreker, collega. Zitten wij er anders in. De Marimbahal, dat is ook het raadsvoorstel, de scenariokeuze Marimbahal. Het onderzoeken van het Waldhoornplein komt later dit jaar in de raad. Dus het is vooral het gebied Marimbahal. De herinrichting van het Waldhoornplein, waar ook veel woningbouw bijkomt, is mede hiervan een project. Dus het belangrijkste is die sport en die welzijn, die daar eigenlijk al zit. Want als wij kijken naar het rapport Ruimte voor sport, wordt er gezegd dat er vier zalen in 2025 tekort zijn en de vijfde voor 2035. Dan zijn mijn vragen, weet het college dat het over elf maanden 2025 is? Gaat de Steenvoordeschool, die een van de opties is, in 2025 open? Dat we er minimaal één hebben. Mijn laatste vraag, is er een plan voor 2025 tot 2035 om nog, en ik zeg, drie, vier, want dat bepaalt natuurlijk vanavond, om sportzalen bij te bouwen? Dan zal ik even de motie toelichten. Onze motie is ingediend samen met Rijswijks Belang, Wij. Rijswijk, Partij Gelijkheid & Rechtvaardigheid en de ChristenUnie. Met de motie willen wij optie 3 een betere invulling geven, waar gedacht is aan gezondheid, welzijn en sport. Een zaal plus, zonder bijvoorbeeld een bestuurskamer, fitnessruimte en massageruimte, maar gewoon een zaal waar men ook de wedstrijden kan spelen en kans op sociale cohesie voor de club is. Die meerkosten willen we dekken door bouwen boven de zaal, waardoor er meer sociale en middenhuur komt dan in het plan oorspronkelijk is gepland. Een wijkcentrum, die broodnodig, hoor de inspreker, is voor de Muziekbuurt, met het wegvallen van het andere gebouw, die dan ook gebruik kunnen maken van deze hal. Het tekort aan huisartsen in de stad, waar de vraag het komende jaar alleen maar groter gaat worden. Het is eigenlijk jammer, mevrouw de voorzitter, dat een motie alleen namen en logo's van partijen erop mag hebben. Anders hadden er ook meerdere sportclubs, wijkverenigingen, welzijn, bewonersvereniging en dokters opgestaan. We begrijpen als Beter voor Rijswijk dat dit plan geld kost. Maar als wij als stadsbestuur de stad laten transformeren naar inwonersaantal van 70.000 tot 80.000 inwoners, mogen ook deze faciliteiten niet vergeten worden en op de lange baan worden geschoven. Dit was mijn eerste termijn, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Nunnikhoven. Dan geef ik graag het woord aan de heer Weterings van Rijswijks Belang.

De heer Weterings: Dank u wel, voorzitter. We hebben hier een heel goed forum over gehad, waar heel veel is gesproken met elkaar. Toen uiteindelijk de plannen naar buiten rolden, waren er voor Rijswijks Belang drie hele belangrijke punten. Je kan het misschien klein bier noemen, maar voor ons

was de viskraam ontzettend belangrijk, die pas was verbouwd en was vernieuwd. Die man had allerlei leidingen om laten leggen. Hij zegt, ik moet nou misschien weer gaan verhuizen, ik moet misschien weer verkassen. Zover wij begrepen, komt hij nog niet in de plannen voor. Pas in een later stadium, toen alle schetsen en de vier scenario's waren voorgelegd, is pas contact gezocht met de viskraam. Dus we zouden toch willen vragen bij eventuele volgende projecten om toch eerder met wat stakeholders in de buurt contact te zoeken en ze vanaf het begin erbij te betrekken, en niet als de plannen al eigenlijk zijn uitgewerkt. Dus voor ons is de viskraam en belangrijk doel. Kan die gewoon blijven staan, na zijn mooie renovatie. Al 25 jaar actief, waarvan de laatste 10 jaar in de Muziekbuit op die plek. Ontzettend belangrijk, een lekker visje, iedereen kent hem al tegenwoordig. Ik zie vaker ook raadsleden en collegeleden daar een lekker visje halen. Dus laat die man daar gerust lekker zitten, ook niet verplaatsen naar een binnenterrein, want hij moet het juist hebben van zijn afhalen. Even de auto parkeren, visje eten en weer door. Dus inpandig is gewoon geen optie. Dus laten we daar in ieder geval niet naar uitwijken. Punt twee, waar de buurt al een hele lange tijd om schreeuwt, is toch een iets van een jongerencentrum. Het is een moeilijke buurt met veel jongeren. Je hebt daar natuurlijk wel het Cruyff Court. Maar goed, in de winter is dat niet te doen. Dus wij stimuleren ook toch iets van een jeugdhonk, waar Welzijn Rijswijk heeft laten zien dat heel goed te kunnen met een aantal goede begeleiders, een aantal goede jongerenwerkers. Je ziet het aan ... In Steenvoorde Zuid, met de Nextgen, waar de inspreker ook al naar refereerde. Dat gaat keurig. We hebben echt een jongerencentrum nodig, dat de jongens ook van de straat afgaan. Dat eventueel vloggers zich gewoon binnen kunnen melden in plaats van op straat. Met deabri's en de bushokjes die om de oren vliegen. Dus heel graag die jongerenwerkers daar hun werk laten doen met een heel mooi welzijnsbuurthuis of -clubhuis. And last but not least, de groeiende tekorten aan huisartsenpraktijken. Volgende week staat het als het goed is op de agenda. We hebben dringend, dringend, dringend daar in de omgeving ook een huisartsenpraktijk nodig. Helaas is er pas eentje afgeketst. Volgende week hoor ik graag van de wethouder waarom dat is gebeurd, of bij het volgende forum. De huisartsen komen daarvoor ook inspreken, omdat het eigenlijk ambtelijk volgens hun zeggen is misgegaan. Maar goed, dat even gezegd hebbende, we zijn een voorstander om de Marimbahal goed uit te breiden, dat de jeugd daar lekker kan sporten, dat welzijn daar een eigen stekje krijgt. Koffieochtenden voor ouderen, helemaal top. Dus wat dat betreft onze volledige steun voor optie 3. Dank u wel. En natuurlijk het amendement en de motie die eventueel nog gaat komen van Beter voor Rijswijk. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Weterings. Dan geef ik graag het woord aan de heer Smith van GroenLinks.

De heer Smith: Dank u wel, voorzitter. Voor ons ligt een raadsvoorstel ter vervanging van de Marimbahal, waarin gevraagd wordt een keuze te maken uit vier scenario's, waarvan scenario 3 door het college wordt aanbevolen, en tevens akkoord te gaan met het beschikbaar stellen van 150.000 euro voorbereidingskrediet. De Marimbahal ligt in de Muziekbuit. De muziekbuit is een groeiende, dichtbevolkte en multiculturele buurt die volgens de statistieken dreigt te vergrijzen. In de Muziekbuit wonen relatief veel mensen voor wie bestaanszekerheid niet vanzelfsprekend is. 15 procent van de huishoudens heeft moeite met rondkomen. Deze gegevens komen uit alle gegevensstatistieken gemeente Rijswijk. Met dit raadsvoorstel geeft het college aan dat zij de situatie en de daarbij behorende problematiek in deze buurt kent, serieus neemt en daarin breed wil investeren. Met deze brede wijkimpuls geeft ze uitvoering aan het coalitieakkoord Gezonde groei, de Rijswijkse school 2026 en de motie Voorzieningen op niveau, die GroenLinks samen met Rijswijks Belang in november 2022 heeft ingediend. Dit voorstel geeft de wijk namelijk een impuls op het gebied van gezondheid, door sport en beweging, ontmoeting, sociale binding door maatschappelijke voorzieningen, vergroening en verbinding en sociale woningbouw. Tevens kan het de CBS-melodie

ontlasten van activiteiten die praktisch schuren met de uitvoering van hun onderwijsprogramma. Daar ook een motie en een amendement is ingediend, willen wij het college toch de volgende vragen stellen. GroenLinks wil dat er bij elke uitwerking van scenario 3, dus met of zonder aanpassingen, de garantie wordt gegeven dat het aantal van minimaal 20 sociale huurwoningen gerealiseerd wordt. Kan de wethouder dat toezeggen? Als scenario 3 zoals deze in het raadsvoorstel staat vanavond gekozen wordt, wanneer kan de raad de verdere uitwerking verwachten en welke keuzes kunnen er dan nog gemaakt worden? Als er woningen bijgebouwd gaan worden op deze locatie met maatschappelijke bestemming, is hier dan een wijziging van het bestemmingsplan voor nodig, ook als het hier om eigen grond van de gemeente gaat? Dat kan voor vertraging zorgen of misschien extra kosten. Dat weet ik niet. Verder heeft de wethouder bij het forum een toezegging gedaan om de subsidies buiten de SPUK-regeling uit te zoeken. Ik heb die nog niet even terug kunnen vinden, dat antwoord, die toezegging. Dan wil ik even terugkomen op de motie van Beter voor Rijswijk. Wij hebben deze motie met aandacht gelezen en begrijpen de wens van de indieners. Tegelijkertijd vragen wij ons af of de hierdoor gemoeide kostenstijging gedekt kan worden door de bouw van extra middenhuurwoningen en dat dit niet ten koste gaat van het aantal ingeplande sociale huurwoningen. Daarom de vraag, zijn de indieners bereid de tekst zodanig aan te passen dat de dekking van de meerkosten absoluut geen inbreuk doen op het sociaal aantal ... Op het aantal sociale huurwoningen? In de motie wordt ook gesproken over een kantine plus wijkcentrum. Wij zien daar graag één multifunctionele ruimte in die voor beide gebruikt zou kunnen worden. Hierbij wil ik het even laten. Dank u wel voor de eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Smith. Dan geef ik graag het woord aan mevrouw Van Schie van het CDA.

Mevrouw Van Schie: Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Wij hebben na het forum de stukken mevrouw.

De voorzitter: Mevrouw Van Schie, wilt u dicht bij de microfoon spreken? Dan kunnen wij u goed verstaan.

Mevrouw Van Schie: Dat is heel belangrijk. Dank u wel. Ook wij hebben na het forum de stukken weer uitvoerig bekeken. Om nog even terug te halen, het college stelt de raad voor om bij de besluitvorming over de Marimbahal scenario 3 te kiezen. Dit scenario kent nog twee varianten overigens, 3A en 3B. Het CDA vindt zowel sport als woningbouw in Rijswijk van groot belang. Wij hebben ons echter de vraag gesteld of de voorzieningen die in scenario 3 worden gepresenteerd op de plaats van de Marimbahal moeten komen. Het college heeft stedenbouwkundige en sociaalmaatschappelijke argumenten aangevoerd in het voorstel en ook redenen vanuit het bewegingsonderwijs en vanuit sport en bewegen om tot het voorstel van scenario 3 te komen. Wij hebben daar echter ons hoofd over gebroken, want deze criteria zijn in het voorstel niet consequent toegepast op alle scenario's. Daarmee komen wij ook op onze eerste vraag aan de wethouder. Waarom hebt u de criteria waaraan getoetst is niet consequent toegepast op ieder scenario, in plaats van het ene criterium op het ene scenario en het andere criterium op het andere scenario? Wij zijn daar erg van in de vorm geraakt. Inmiddels staat wel vast dat de Marimba-locatie geen goede plaats is voor een bovenwijkse sportzaal of sporthal, gelet op de infrastructuur van de wijk en de parkeermogelijkheden. Voor de Muziekboulevard heeft een bovenwijkse sportlocatie ook maar een beperkte betekenis. Met de bestaande sportfaciliteiten en de nieuw te bouwen faciliteiten onder andere in Rijswijk Buiten Pasgeld en de VO-school in de Plaspoelpolder zal in de behoefte aan sportfaciliteiten in heel Rijswijk worden voldaan, vermoeden wij. Daarom is onze volgende vraag aan de wethouder dan ook waarom wordt vastgehouden aan een sportvoorziening op de Marimba-locatie. Het CDA hecht in ieder geval aan een variant waarbij een zo groot mogelijk aantal

middenhuurkoopwoningen kan worden gerealiseerd, met het oog op een evenwichtige spreiding van huishoudens in de Muziekbuit. Daarbij vinden wij het van groot belang om aan de wens van de bewoners voor maatschappelijke voorzieningen en een ontmoetingsplaats tegemoet te komen. We willen ook graag van de wethouder weten of duidelijk is waar de voorkeur van zowel bewoners van de Muziekbuit als mogelijke gebruikers van de locaties naar uitgaat. Voor het CDA zijn ook de kosten van belang. Helder is dat Rijswijk in 2026 aankomst op het welbekende ravijnjaar voor wat betreft de financiën. Met het oog daarop is de keuze voor scenario 4B op dit moment de enige mogelijkheid. Het is het enige scenario met een positief saldo van de grondexploitatie. Tot slot, de opdracht van de raad aan het college was om te komen tot het scenario met daarin behoud van de sportfunctie en maatschappelijke voorzieningen in combinatie met woningbouw. Onze laatste vraag aan de wethouder is of ze scenario 4, met name 4B, niet ook aan deze criteria voldoet. De sportfunctie kan onzes inziens ook worden ingevuld door de beweegruimte op deze locatie. Voor wat betreft het amendement met betrekking tot een onderzoek naar zowel scenario 3 als scenario 4, kost dat wat ons betreft onnodig extra geld. Tot zover onze eerste termijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Schie. Dan geef ik het woord graag aan de heer Veerman van D66.

De heer Veerman: Dank u wel, voorzitter. D66 heeft een hart. Een warm hart voor de sport en ziet het belang van de gezondheid, bewegen en sport zeker. Naast buiten ook voldoende ruimte in de binnensportruimtes. Hier kijken we naar de bestaande onderzoeken die ook genoemd worden in het amendement van BvR. De keuze voor welke soort ruimte en de nieuwe verdeling over Rijswijk en de exploitatiekosten wegen ook hierin wel mee. De inzet op zorg en ondersteuning in de liefst gemengde wijken staan wij voor. Maatschappelijke voorzieningen zoals een wijkcentrum is een must voor deze wijk, denk ik. Hier speelt de huidige financiële situatie over het voorstel wat voorligt wel een belangrijke rol. D66 Rijswijk vindt het belangrijk dat er een duidelijke toekomst en ontwikkeling is. Die wordt ook wel geschetst in een aantal nota's die wij hebben eerder gezien ook over het hallengebruik. De motie BvR vraagt om een extra mogelijkheden in de hal. Er werd al genoemd, een kantine, eventueel ook andere mogelijkheden. Deze extra maatschappelijke voorzieningen en diversiteit in woningen zien wij zeker zitten. Alleen de extra eisen aan de hal en de zorg van de hoge extra kosten, dat baart ons wel een klein beetje zorgen. Dus vandaar vragen we het college, kunnen we deze kosten makkelijk dragen en aan welke eisen mogen wij voldoen bij een dekking? De kans bestaat dat deze extra's niet binnen het budget van de ontwikkeling passen. Kiezen we dan toch eventueel nog voor een beweegruimte zoals die er nu voorstaat en kiezen we dan bijvoorbeeld voor Rijswijk Buiten, om daar een grotere voorziening neer te zetten? Waarbij wel duidelijke dekkende exploitatiekosten mogelijk is. Afhankelijk van de beantwoording voor deze vragen over de kosten, steunen wij het amendement van de VVD om de opties 3 en 4 in eerste instantie verder uit te werken, zodat we een duidelijker beeld krijgen over welke keuze wij willen maken. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Veerman. Dan geef ik het woord aan mevrouw Van Nunen van de Partij van de Arbeid.

Mevrouw Van Nunen: Voorzitter, dank u. Voorzitter, de Partij van de Arbeid wil zich naar de behandeling in het forum nog graag even buigen inderdaad, zoals alle anderen voor mij en dan voor de voor ons belangrijke punten in dit voorstel. Scenario 3 is voor de Partij van de Arbeid zoals eerder gezegd een sympathiek voorstel. De Marimbahal en de omgeving dienen wat ons betreft grondig gerenoveerd te worden. Dit verhoogt de aantrekkelijkheid en het aanbod van meerdere voorzieningen in de Muziekbuit. De spreker gaf dat ook heel duidelijk aan. De wijkvereniging heeft ook de noodzaak hiervan heel duidelijk aangegeven. Er is grote behoefte aan. Voor mijn fractie blijft het overigens merkwaardig dat de eerste Brede School in Rijswijk in Muziekbuit op

doordeweekse dagen hier blijkbaar geheel niet meer in voorziet. Wel een punt, maar daar komen we op een ander moment op terug. Terug naar het raadsvoorstel. In de upgradering van de sportzaal, zoals in de voorliggende motie verwoord, nemen de kosten fors toe. Er is recent aan de motie toegevoegd om sociale huurwoningen te plannen. Aan de opstellers van de motie wil de PvdA vragen hoe hard die toevoeging van sociale huur is in die motie. Sneuvelen we met... Sneuvelen meteen de sociale woningen ten gunste van middenhuur om de uitvoering van het project mogelijk te maken als de kosten tegenvallen? Ik hoor hier graag een heldere reactie op. Dat is natuurlijk gericht aan de indieners van de motie. Aan de wethouder de vraag of de sociale woningen, mijn collega van GroenLinks gaf het ook al aan, in zijn scenario 3 ook sociale woningen worden. Hoe hard maakt u zich hiervoor, gezien uw eerste raming van kosten? Graag een eerlijk antwoord. Er moet nu al dekking worden gevonden van bijna zeven tot acht ton. Moet de middenhuur in uw voorstel niet de kostendrager worden van de sportzaal? Aan de wethouder Volkshuisvesting hebben we de vraag in hoeverre de provincie, gezien haar ambitie, ambities, een sturende rol kan spelen in dit plan met haar voorwaarden om voldoende sociale woningbouw in gemeenten toe te voegen aan nieuwbouw. Graag de reactie. Hoe blijven de wijkactiviteiten, de wijkvereniging heeft hierom gevraagd, tijdens sloop en proces van nieuwbouw tot 2029 in deze wijk gegarandeerd? Zou daar ook juist de Brede School weer niet een goede rol in kunnen spelen? Voorzitter, voor de PvdA blijft het een belangrijk punt dat we ons ook realiseren dat als we dit scenario, het scenario 3 bedoel ik, kiezen, dat, en verder ook wordt uitgewerkt, de vraag naar sportaccommodatie, bijvoorbeeld Pasgeld-West, Rijswijk Buiten, hiermee niet is opgelost. Hoe ziet de wethouder dit? Dreigt er een overcapaciteit mogelijk als binnensportruimte zowel in de Muziekbuurt alsook in Rijswijk Buiten mogelijk daarna nog wordt gekozen? Of is juist een andere locatie verder uit beeld als we voor scenario 3 kiezen? Graag een reactie op deze dilemma's. Voorzitter, in scenario 4 is sprake van ongeveer 55 woningen. Ook hier onze vraag, hoe serieus gaat het college werk maken van sociale woningbouw in deze optie? Ik ga ervan uit dat variant A is uitgewerkt voor 100 procent sociale woningbouw en B voor volledig betaalbare huur. Klopt dit? Want dan zou er een positief beeld verschijnen bij 100 procent betaalbare huur. Voorzitter, het mag duidelijk zijn dat onze fractie op zich neigt naar scenario 3, maar dat wij nog wel graag antwoord hebben op onze vragen. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Nunen. Dan geef ik graag het woord aan de heer Kaffa van Wij. Rijswijk.

De heer Kaffa: Dank u wel, voorzitter. Ik zal proberen het kort en bondig te houden, maar eigenlijk had ik zin om heel erg te gaan uitweiden. Jaren zijn we nu al bezig met de Marimbahal, een hal die op dit moment behoorlijk wat aandacht heeft, maar die staat in een buurt die eigenlijk ook wel wat aandacht kan gebruiken. Daarom is het goed om te zien dat we als raad nu knopen gaan doorhakken over de richting die we op willen gaan met de hal. Naar een onderzoek dat Wij. Rijswijk gehouden heeft onder de inwoners van Rijswijk kwam naar voren dat er dringend behoefte is aan een vernieuwing, aan een upgrade van de wijk, om het even zo te omschrijven. Uit dat onderzoek kwam eigenlijk naar voren dat veruit de meeste inwoners aangaven een wijkcentrum of een buurthuis te willen, een ruimte waar iedereen kan samenkomen en activiteiten kan organiseren, zonder dat ze belemmerd worden, zoals dat nu het geval is in de school. Naast de vraag naar een buurthuis, werd er in de enquête gepleit voor een sportruimte en woningen. De sport die altijd beoefend werd in de hal zorgde ervoor dat de reuring in de wijk was. Iets waar een hoop bewoners weer naar snakken, een beetje levendigheid, een beetje weer wat beweging zien. Als het ging om woningen, waren de inwoners een beetje verdeeld. Enerzijds gaf een groep aan zeker geen woningen te willen bouwen in een overvolle wijk, en anderzijds gaven inwoners aan dat kleinschalig woongebouw mocht gebouwd worden, maar bijvoorbeeld voor studenten, senioren, dat soort typen woningen. Daarnaast lezen we ook in de opmerkingen terug dat de inwoners graag het algemeen voorzieningsniveau omhoog zien

gaan, denk aan een huisarts, apotheek, zorgcentrum of een supermarkt. Maar goed, dat valt meer in het algehele plaatje Waldhoornplein. Al met al denk ik dat we kunnen stellen dat de buurt gewoon hunkert naar een vernieuwing van de wijk, een wijk die gemixte groep van afkomst heeft en die samenwonen op een klein stukje Rijswijk. Met de komst van de nieuwe hal en de bijkomende voorzieningen denk ik dat we Rijswijk weer een stukje mooier maken. Tevens zijn wij medeondertekenaar van de motie. Dit omdat we extra willen benadrukken dat we het maar één keer kunnen doen, en laten we het als gemeente dan maar alsjeblieft goed doen. De extra ruimte die we vragen zorgt ervoor dat we voorbereid zijn op de groei van Rijswijk, straks naar 70.000 à 80.000 inwoners, en dat we straks niet langs de zijlijn staan, elkaar aan te kijken en het gevoel hebben van, had ik maar. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kaffa, voor uw kort en bondig en heldere inbreng. Dan geef ik graag het woord aan de heer El Majjaoui van de Partij voor de Gelijkheid & Rechtvaardigheid.

De heer El Majjaoui: Dank, voorzitter, voor het woord. Voor ons ligt inderdaad het raadsvoorstel met betrekking tot het gebied Marimbahal. We hebben hier enkele dagen over gebrainstormd en ook gespard met mijn fractie, uiteindelijk voor de voor de hand liggende keuze, het scenario 3 in combinatie met de motie die ondertekend is door lokale partijen en ChristenUnie. Want die voldoet gewoon aan alle voorzieningen, dus maatschappelijk en sociale voorzieningen, inclusief medische zorg of medische dienstverlening. Want we leven nu eenmaal in een medisch en in een dynamische wereld. Naast de vergrijzing en bevolkingsgroei, komen ook jongeren in beeld. Die hebben ook behoefte aan sporten en bewegen, maar daarnaast ook wedstrijden te kunnen organiseren. De ligging van deze zaal is uitstekend om hier in deze behoeften te kunnen voorzien. Dus de maatschappelijke voorzieningen zijn naar onzes inziens die worden voorzien in de behoeftes van alle bevolkingsgroepen in alle lagen. Daarnaast ook de brandbrief die wij onlangs hebben ontvangen van een groep huisartsen, dat geeft ook een signaal hoe daar dringend de behoefte is om daar ook een huisartsenpraktijk te organiseren, in dit geval in dat gebied. Dus vandaar dat wij ook mede ondertekenaars zijn van de motie, dus in combinatie met het raadsvoorstel. Voor wat betreft het amendement van de VVD, daar gaan we tegenstemmen, omdat wij van mening zijn dat de sportzaal echt urgent is en belangrijk is en die kun je niet elders gaan realiseren. We vinden inderdaad, er is sprake van kostenstijging, maar wij zien dat als een investering voor de toekomst, waarbij in de toekomst het maatschappelijk rendement zich terugverdient. Tegelijkertijd is ook gebleken dat er in de toekomst ook een tekort, een theoretisch tekort, zal kunnen ontstaan van de binnensportaccommodatie. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer El Majjaoui. Dan geef ik als laatste in de eerste termijn het woord aan mevrouw Harmsen van de ChristenUnie.

Mevrouw Harmsen: Dank u wel, voorzitter. De ChristenUnie spreekt niet vaak over sport en sportzalen. Dat is niet omdat ze daar bezwaar tegen heeft, integendeel. Net als alle andere partijen is ze een warm voorstander van sporten in Rijswijk, beweging in Rijswijk en goede sportvoorzieningen. Maar ik kon vaak niet een tiende mening verzinnen naast de negen verschillende meningen die hier waren over sportzalen en sporten in Rijswijk. Dus mijn gebrek aan creativiteit zorgde ervoor dat ik gewoon mijn mond weleens hield. Maar vandaag niet. De Marimbahal is, en eigenlijk het Waldhoornplein erbij, is vandaag aan de orde. Het raadsvoorstel zelf vind ik heel sympathiek. Het helpt de winkeliers aan een veel betere zichtplek, levendigheid in de wijk, een levende plint. Als je nu eromheen fietst, is het een vrij dode plint. Er is ruimte voor een waterbuffer. Daar komen we zo meteen weer op, op die waterbuffer. Een ommetje door het groen. Het neemt het aantal woningen in de stad toe. Dat willen we ook graag, dat er verdichting komt in het stadsdeel van Rijswijk. Ik wil ook nog heel graag zeggen dat al deze dingen in die motie nog eens een keer worden

onderstreept, zeker omdat daar een huisartsenpost in die motie wordt gezegd. Die is dan zeker gesteld. Daarin vind ik mijn natuurlijke bondgenoten in alle lokale partijen, dus dat is heel erg mooi. Ik heb wel een aantekening of eigenlijk een vraag voor de wethouder. Het amendement voor onderzoek van scenario 3 en 4 wil ik graag steunen trouwens. Dus in die zin, ik ben even benieuwd wat de wethouder daarvan vindt. Maar mijn vraag is, een paar 100 meter van het Waldhoornplein is de Brede School. In de Brede School zat ook, of zit eigenlijk ook, ruimte voor wijkactiviteiten. Theoretisch was dat heel erg mooi. Dus de school heeft alles bijeen voor de Muziekbuilt. Alleen toen bleek dat het niet mogelijk was om wijkactiviteiten te regelen overdag, omdat er ook kinderen op het schoolplein aanwezig zijn, zoals we weten bij een school, en voor de veiligheid van de kinderen het niet mogelijk was om allerlei wijkactiviteiten te doen met volwassenen. Houdt de wethouder ook rekening met al die verschillende partijen, als er nu gesproken wordt over bijvoorbeeld het delen van een kantine met Welzijn Rijswijk? Een kantine gaat voor de koffie geld vragen, maar Welzijn Rijswijk in zijn activiteiten misschien niet. Hoe wordt het afgestemd met elkaar? Ik zie allerlei problemen als dit niet goed wordt uitgewerkt. Ik ben benieuwd naar de beantwoording van de wethouder daarin. Ik dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Harmsen. Dan zijn we aan het einde van de eerste termijn van uw raad gekomen. Er zijn verschillende vragen gesteld, veel betrokkenheid gehoord en een amendement en een motie. Ik kijk naar de wethouder. Kunt u alvast in eerste termijn beginnen met beant...

Mevrouw Bentvelzen: Zeker.

De voorzitter: Ik geef u graag het woord.

Mevrouw Bentvelzen: Gaan we doen. Zoals u zegt, voorzitter, dank voor alle steun die is uitgesproken vanavond. Ik denk dat hopelijk na enkele minuten of niet al te lang strakjes we met elkaar toch wel een belangrijk besluit met elkaar nemen. Ik denk dat het bijna historisch te noemen is, de Marimbahal, met alle geschiedenis die dat pand met zich meedraagt. Met een lach en een traan overigens. Voorzitter, alle gekheid op een stokje, ik heb heel veel politieke statements gehoord, maar ik heb ook nog wat vragen tussendoor gehad en die beantwoord ik uiteraard graag. Voorzitter, er is mij gevraagd of ik mij ervan bewust ben dat het over 11 maanden 2025 is. Ja, daar ben ik me zeer zeker van bewust. Ik ga er maar niet verder op ... Een vervolgvraag die ik zelf kan bedenken, wat ik dan vind van het tekort aan de sportzalen die wij dan met elkaar hebben in Rijswijk. Want het is natuurlijk jammer te noemen. Dat is een understatement, maar dat is wel wat het is. We hebben tot 2025 strakjes een aantal zalen te kort, hallen te kort. Dat is gebleken uit het plan Ruimte voor sport, dat in 2018 gedaan is. Er is gevraagd aan mij door dezelfde partij door Beter voor Rijswijk, is er dan een plan om tot 2035 zalen dan wel hallen te bouwen? U noemde Rijswijk Buiten, die noemde mijnheer Veerman volgens mij ook in zijn betoog. Eigenlijk noemt mijnheer Veerman die altijd. Maar die hal in Rijswijk Buiten is nog niet zo keihard dat hij daar daadwerkelijk gaat komen. Daar zijn gesprekken over. Daar is over gesproken tot nu toe dat dat een goede optie is dat hij daar gaat komen. Maar dat hij daar 100.000 procent zeker gaat komen, daar ben ik nog niet gerust op en nog niet zeker van. Daar zullen nog wel wat gesprekken over gevoerd moeten worden. Dus, voorzitter, er zijn wel plannen, maar die zijn nog niet zo hard te noemen. Voorzitter, Rijswijks Belang heeft aangegeven in een aantal politieke statements wat hun voornaamste redenen zijn om steun uit te spreken voor scenario 3. Ik dank daar de fractie van Rijswijks Belang voor. Ik kan het alleen maar onderschrijven dat onder andere een oproep of een pleidooi voor de jongerenwerkers van Welzijn Rijswijk, dat die zeker in de Nextgen bewijzen dat het nodig is en dat ze goed werk verrichten. Dus ik hoop ook... De Muziekbuilt verdient dat ook. Voorzitter, er is mij door GroenLinks gevraagd de garantie op twintig sociale huurwoningen. Dan gooi je mij wel een beetje voor de leeuwen natuurlijk.

Want stel je nou voor dat het er achttien zijn uiteindelijk, wat gebeurt er dan? Krijg ik dan een rode kaart, moet ik dan dit fantastische beroep verlaten? Maar, voorzitter, het is lastig om te noemen. Maar de twintig woningen die passen wel in het woongebouw die we nu in scenario 3 hebben opgeschreven. Dat moet natuurlijk blijken of dat twintig woningen kunnen zijn, als je de rekensom verder doorrekent. Dus dan heb je hoeveel middenuur heb je nodig, hoeveel sociale woningbouw heb je dan nodig? Daar valt of staat dat voorbereidingskrediet ook mee die ik aan uw raad vraag, om vervolgens de perfecte beslissing, de eindbeslissing te maken eigenlijk. Dus ik hoop vanavond een knoop door te hakken met u van, waar gaan we nu naartoe? Dat is mij ook gevraagd in eerste instantie van, kom met een scenario waarin er best wel veel dingen vanuit uw raad samen moesten komen. Dat heb ik getracht te doen. Ik maak mij daar samen met de heer Van Malsen hard voor dat daar voldoende aandacht is voor de verschillende doelgroepen, zo ook bouwen voor de Rijswijkers wat vanmorgen of eerder deze avond een de revue heeft gepasseerd in deze mooie raadzaal. U vraagt, is er dan een bestemmingswijziging nodig als we dat zouden doen? Het antwoord is dan, ja. Of het bestemmingsplan dient dan gewijzigd te worden, zoals we dat zo mooi formuleren. Maar wanneer daar weinig bezwaar is, kan dat wel snel. Volgens mij wordt het wel heel erg gedragen in de Muziekburch, de plannen die daar nu liggen. In ieder geval kopte de krant daar ook al over. Dan zou dat kunnen binnen een jaar, via en zogeheten, ik heb weer wat geleerd, een BOPA, een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. Daar staat het voor. Dus dat kan. U kunt daar zelf uw oordeel over vellen of dat lang of kort is, maar volgens mij in die wereld, die wondere wereld, is een jaar kort. U heeft mij ook gevraagd om een planning van, wanneer ... Schiet een beetje op. Daar komt het eigenlijk op neer. Maar de planning die mij nu voorligt, is Q4 2024, met uitloop eventueel naar Q1 2025. Dat heeft ook alles met het feit te maken hoe snel we kunnen gaan in de tijd dat ik toch tijdelijk heel even afwezig ga zijn en van mijn welverdiende verlof, dat durf ik zelf te zeggen, mag genieten om een dochter op de wereld te mogen zetten. Maar Q4, daar gaan we voor. Wellicht dat we net over de kerst heen gaan. Voorzitter, u heeft mij gevraagd om verschillende subsidies. Er is mogelijk een specifieke uitkering, Stimulering sport, mogelijk, maar dat weet ik eigenlijk pas officieel 1 april 2024. Dus dat is vervelend, dat is een beetje mosterd na de maaltijd. Maar er komt dus waarschijnlijk vanuit het Rijk weer een specifieke uitkering, specifiek op sport. Dat zou ook perfect passen in scenario 3, want daar wordt sport ook in belicht. Goed, dat is een mogelijke extra subsidie die we kunnen aanvragen. Excuses. Ik heb sinds vandaag last van een soort van kriebelhoest. Voorzitter, het CDA heeft mij behoorlijk wat vragen gesteld eigenlijk en daar ... Dat mag. Daar is natuurlijk alle ruimte voor in een raadsvergadering. Alleen denk ik dan, die zijn zo technisch van aard, dat had wel fijn geweest als dat in een forum had gebeurd. Maar u geeft aan onder andere, waarom wordt er vastgehouden aan een sportmogelijkheid op de plek van de Marimbahal? Ik ben daar in het forum volgens mij al meerdere keren op ingegaan. Ik ben wethouder Sport onder andere. Dus het zou u niet doen verbazen dat ik daar mij ook hard vermaak. Buiten het feit dat er een keihard rapport ligt waarin we gewoon aantoonbaar kunnen maken dat we in Rijswijk tekorten hebben aan binnensport. Daar hebben verenigingen last van, al dan niet halfjaarlijks. Voorzitter, daarmee vraagt u, voldoet scenario 4 dan ook niet aan sport en waarom dan per se die 3? Dus waarom is deze wethouder zo aan het drammen op scenario 3? Omdat scenario 4, dat is een beweeglokaal, dat is een soort spiegelzaalachtig ding. Dat is ook in vierkante meters veel kleiner dan scenario 3. Dat kunt u zelf teruglezen in dat rapport. Ik heb die vierkante meters niet exact op mijn netvlies nu. Maar dat is in ieder geval beduidend lager en kleiner. Dat geeft totaal niet de mogelijkheid om de trainingen te kunnen doen en te willen doen die de sportverenigingen nodig hebben. Dat is hooguit voor wat beweegactiviteiten voor de ouderen. Dat is niet sport voor 0 tot 100, om het zo maar te noemen. U geeft aan dat voor het CDA de kosten belangrijk zijn. Dat snap ik. Dat is voor ons ook. Vandaar dat we ook vragen als college, of ik als wethouder Sport, maar uiteraard vanuit het college gezien, om een voorbereidingskrediet vanavond, om een besluit te nemen over die Marimbahal, waar we al jaren

elkaar hierover bevragen en bevechten, om daar een besluit over te nemen. Dat is één. En twee, om dan aan de slag te kunnen gaan om een weloverwogen besluit te nemen einde van dit jaar, hooguit begin 2025, en daaruit zou moeten blijken hoe het dan met die kosten gesteld is. Als dat dan te hoog wordt, dan is dat ook een antwoord. Want ik ben altijd een van de wethouders die zegt, nee is ook een antwoord. Dus wellicht komen we daarop uit. Ik hoop het natuurlijk niet. Maar dat is wel hoe die vlag erbij hangt, mevrouw Van Schie. Voorzitter, Wij Rijswijk refereerde er al aan, knopen doorhakken. Ik heb dat denk ik ook nu een paar keer gezegd, maar u was wel lekker duidelijk. Knopen doorhakken, daar ... Dat is zo. U heeft zelf onderzoek gedaan, u heeft daar een eigen reflectie net op gegeven. Dus ik denk dat dat prima past in hetgeen wat ik ook allemaal gelezen heb de afgelopen dagen en gekregen heb op de mail en vanuit verschillende hoeken en als het gaat om de Muziekbuilt. De buurthuisfunctie en de sportfunctie is gewoon belangrijk. Dat vinden heel veel mensen. De Partij van de Arbeid geeft nog aan, krijgen we straks geen overschot? Stel dat we zelfs in Rijswijk Buiten ook een hal plaats en in de Muziekbuilt, dan hebben we nog steeds volgens de rapporten en de groei die wij doormaken in de stad eigenlijk een tekort. Dus we moeten met elkaar toch op zoek naar een aantal dingen. Daar is de motie van Rijswijks Belang in november 2022 samen met GroenLinks natuurlijk een van de dingen van geweest van, breng die voorziening in kaart van allerlei verschillende dingen, gezondheid, sport, welzijn, et cetera. Daar ben ik hard mee aan de slag samen met een hele hoop andere mensen. Daar proberen we of voor of net na de zomer mee naar uw raad te komen. Daar bent u als het goed is laatst over geïnformeerd overigens met een raadsinformatie brief, met alles wat daarin zit. U vraagt mij, worden sociale woningen wel sociale woningen? Dat is natuurlijk bijna dezelfde inkopper als die ik eerder deze avond moest maken. Zoals ik er nu naar kijk wel. Of dat over een halfjaar nog steeds overeind staat als de rekensommen zijn gemaakt, dat is ook een keuze uiteindelijk, waarschijnlijk een politieke keuze, of u daar wel of niet wat beschikbaar voor wil stellen. Want iedereen weet hier in deze zaal dat 100 procent sociale huur geld kost. Als je het 50/50 maakt, kost het iets minder geld. Maar dat is uiteindelijk ook wel gewoon een politieke overweging die we met elkaar maken. Ik weet dat de Partij van de Arbeid zich daar als een van de partijen in de Rijswijkse raad altijd heel erg hard voor maakt. U heeft een medestander gevonden, denk ik, vanavond die voor de Rijswijkers ook wilde bouwen. Dus dat gaat denk ik wel goed komen dan einde van het jaar. Voorzitter, u had ook een vraag gesteld, maar die ging volgens mij richting de schrijver van de motie, zoals u zelf noemde. Dus die hoeft ik niet te beantwoorden. Ik ga ervan uit dat er door iemand gereageerd wordt. Er is nog gevraagd door het CDA, zijn de criteria wel goed toegepast? Ik durf te zeggen dat dat wel gedaan is, dat de criteria goed zijn toegepast. Maar mocht u nu twijfels daarover hebben, dan wil ik die uiteraard graag wegnemen. Dan moet ik even goed nadenken hoe we dat dan vanavond nog gaan doen bij u. Ik heb u daarvoor niet specifiek over kunnen spreken. Voorzitter, er is door de ChristenUnie nog gevraagd, als laatste vraag volgens mij ... Nee, als twee vragen. Enerzijds vraagt u aan mij, wat vindt u nu van het amendement? Laat ik dat ook maar gelijk zeggen. In het amendement wordt er toegeschreven naar toch een onderzoek te doen naar scenario 3 en 4. Ik heb in het forum heel duidelijk geschetst dat ik graag een besluit heb vanavond. Dat besluit is niet een scenario 3 en 4. Een besluit is een scenario kiezen, dus dat zijn er niet twee in mijn beleving. Maar daar gaat uw raad over, dus ik laat het amendement voor de rest ook aan de raad. Ik denk dat dat het chicst is in dit democratische proces. U heeft mij gevraagd, gaat het dan strakjes wel goed? Stel dat het allemaal gaat komen, dat hopen we met elkaar, en er moet bijvoorbeeld een kantine gedeeld worden door de sport samen met welzijn, gaat het dan wel goed? Nou hebben we onlangs, niet gek lang geleden, een multifunctionele accommodatie goedgekeurd op Sportpark Elsenburg waar dit exact het concept is en waarin we hebben aangegeven dat we in Rijswijk toegroeien naar multifunctionele accommodaties als het gaat om sport, waarin we multifunctioneel gebruik maken van alle ruimtes die we maar kunnen gebruiken, die we maar multifunctioneel kunnen gebruiken. Wat ons betreft, of wat mij betreft, ook van de 24 uur die in de

dag zitten, dat er 16 uur beweging is op een plek. Dus ik geloof daarin en daar blijf ik in geloven. Dus ik denk dat dat het antwoord is op uw laatste vraag. Voorzitter, daarbij was mijn eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Bentvelzen, voor het beantwoorden van de gestelde vragen in eerste termijn en ook het reageren op het amendement en de motie. Dan ga ik naar de tweede termijn van uw raad. Dan wil ik het woord geven aan mijnheer Loof. Uiteraard kunt u aangeven als u dat ook niet wilt. Ik ga langs de sprekers. Mijnheer Loof.

De heer Loof: Dank, voorzitter. Dank ook aan de wethouder voor de beantwoording. De wethouder was complimenteaus vanavond, over de Muziekbuurt, deze mooie zaal, op meerdere fracties. Het is alleen jammer dat wij in zijn geheel niet genoemd zijn. En zelfs als we genoemd zijn, zijn we genoemd in relatie tot een reactie van mijn buurvrouw die vroeg, wat is de reactie op het amendement? Maar het zijn wel oprechte zorgen die onze inbreng weerspiegelden over de financiën en het passen van deze voorstellen in de wijk. Dus ik hoop niet dat ik dit moet interpreteren dat dat de wethouder niet uitmaakt. Dus daarom toch nog maar een paar duidelijkere vragen. Hoe gaat de wethouder zorgen voor een sluitende businesscase en dat er voldoende ook middenhuurwoningen op deze locatie komen en dat deze eventuele hal niet de helft van de tijd leegstaat? Daarnaast geeft de wethouder aan dat een nee op het uiteindelijke voorstel ook een antwoord is. Ik ben blij dat de wethouder dat aangeeft. Maar tegelijkertijd zegt de wethouder dat er geen tijd meer te verliezen is, dat we eindelijk een keuze moeten maken. Dan is een back up-optie in de vorm van een onderzoek naar scenario 4 nog zo'n slecht idee niet. De wethouder heeft daar, dat heeft ze net aangegeven, geen groot bezwaar tegen. Dus ik zou vooral ook collega's oproepen om mee te gaan met ons amendement, zodat we op zijn minst een back up-optie hebben en echt wat te kiezen hebben wanneer het onderzoek klaar is. Ik wil namelijk ook niet dat ik over een jaar moet gaan zeggen, we zeiden het toch, en dat we weer een jaar moeten wachten op een nieuw onderzoek, omdat het andere voorstel te duur bleek. Ik hoop het niet, maar we gaan het zien. Bij deze, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Loof. Dan geef ik graag het woord aan de heer Nunnikhoven van Beter voor Rijswijk.

De heer Nunnikhoven: Dank u wel.

De voorzitter: Wellicht kunt u ook reageren op de vraag die mevrouw Van Nunen stelde, de andere indiener.

De heer Nunnikhoven: Zeker, ik heb ze opgeschreven.

De voorzitter: Prima.

De heer Nunnikhoven: En mijnheer Smith heeft vragen. Ik zal eerst op mijnheer Loof ... En dan eigenlijk ook aan de wethouder. Er worden twee ... Het amendement voor 3 en 4 te onderzoeken. De ene is 150.000 en die ander is 100.000. Valt er dan een korting? Is het bij hetzelfde bedrijf dat dat onderzoek doet waardoor het dus goedkope uitvalt of is het dan echt 250.000? Ik schrok er eigenlijk wel een beetje van, voorzitter, dat er eigenlijk een plan voor de komende tien jaar niet is op binnensport. Een onderzoek van 2018 waar we ons niet aan gehouden ... Niet hebben gered. Dus wij als Beter voor Rijswijk gaan ook zeker in het kaderdebat met een motie komen voor een behoefteonderzoek wat toentertijd 15.000 euro gekost heeft. Dus ik ben benieuwd wat de inflatie daar gedaan heeft. Dan zal ik ook netjes het rijtje afgaan. Mijnheer Smith vroeg een multifunctionele kantine. Ik denk, heel graag. Alleen wij hebben te maken met een amendement wat aangenomen is waar wordt gezegd, een sportzaal en wijkcentrum. Niet en of. Want ik denk dat het zeker versterkt. Om terug te gaan op vragen in de zomerperiode, als je het aan elkaar laat grenzen, kan bijvoorbeeld

een welzijnslocatie, en zeker in Muziekbuurt, wat heel erg druk is, wat altijd al druk was, of het samengaat, het heeft jaren samengegaan. Er was beneden was er muziek in het weekend en boven was er sport. Dan denk ik zelfs dat je in de zomermaanden althans, naar buiten, maar dat ze zelfs die zaal of eventueel de kantine kunnen gebruiken van de sportvereniging. Maar het moet elkaar niet bijten in de winterperiode, want dan wil je gewoon je sportkantine hebben en je welzijnslocatie. Dus van mij zou dat kunnen. Alleen is mijn vraag dan aan de wethouder, zou dat bij het vorige amendement kunnen? Dan vraagt mevrouw Van Nunen, in onze motie geven we eigenlijk aan dat in het zijgebouw, waar eerst de regel staat dat daar sociale huur en middenhuur komen, dat we eigen het woordje middenhuur daar weghalen. Dat we daar sociale huurwoningen willen en boven op de sportzaal middenhuur. Dat vragen we. Dus staat er in dat er in dat bijgebouw sociale huurwoningen ... Ja, dat staat er. Dus van een, ik doe een schatting, van 50/50 of 60/40, wat de norm ook is, wat de wethouder net zegt, verandert dat naar wat ons betreft via de motie na 100 procent. Dus ik snap dat u voor het bouwen gaat. Maar als je gaat kijken naar de kosten, want u zegt, met sociale huurwoningen, dat levert gewoon meer ... Minder op voor de gemeente? Maar we vergeten ook dat in heel het onderzoek, want we hebben het over de sporthal of sportzaal, de welzijnslocaties zitten ook in dat bedrag.

De voorzitter: Geen punt. Mijnheer Nunnikhoven, mevrouw Van Nunen wil u interrumpen.

De heer Nunnikhoven: Is goed.

Mevrouw Van Nunen: Voorzitter, ik sprak natuurlijk BvR, de heer Nunnikhoven, maar ik wil eigenlijk ook wel ... Maar misschien is dat meer voor een schorsing. Ik wil eigenlijk wel weten of het antwoord van de heer Nunnikhoven ook gedragen wordt door de andere indieners. Maar misschien is dat meer iets voor ... Maar goed. Het is best lastig voor u om te beantwoorden, denk ik.

De voorzitter: Dank u wel. Ik graag het woord aan mijnheer Nunnikhoven.

De heer Nunnikhoven: Dank u wel, voorzitter. Ik denk dat mijn mede indieners ook hier gewoon in de tweede termijn kunnen zeggen. Daar hoeven we niet extra voor te schorsen. Volgens mij heb ik alle vragen van mijnheer Smith beantwoord. Hij mag mij interrumpen als het niet ... Een multifunctionele kantine, of ik dat vind.

De voorzitter: Ik zie dat mijnheer Smith u wil interrumpen. Mijnheer Smith.

De heer Smith: Ik vind het geen uitdaging. Maar een aanvulling wel. De motie is geschreven, wij vinden het een hele sympathieke motie, maar wij zouden er toch wat aanpassingen in willen. Zijn jullie bereid om als indieners de tekst eventueel aan te passen en die te bespreken dan in de ... Tijdens de schorsing?

De voorzitter: Mijnheer Nunnikhoven.

De heer Nunnikhoven: Mevrouw, de voorzitter, dan kondig ik hem vast aan, na de tweede termijn, dat wij twintig minuten tot een halfuur willen schorsen.

De voorzitter: Dat lijkt mij een veel te lange schorsing. We hebben nog drie andere bespreekpunten, mijnheer Nunnikhoven.

De heer Nunnikhoven: Ik denk dat 20, 30 minuten op zo'n voorstel, wat eigenlijk al veel te lang duurt, dat dat nog wel meevalt. Maar dan doen we een kwartiertje.

De voorzitter: Het is niet gebruikelijk om zo lang te gaan schorsen, denk ik. Ik zag nog een hand aan de linkerkant. Mijnheer Kaffa wilde u ook interrumpen.

De heer Kaffa: Ik wilde dezelfde suggestie doen om na de tweede termijn te gaan schorsen, voorzitter. Tien minuten, een kwartiertje of zo. Dat is voldoende.

De voorzitter: Laten we beginnen met tien minuten, maar wellicht dat het voldoende is en dan kunnen we altijd kijken of er een langere schorsing noodzakelijk is. Mijnheer Nunnikhoven, wilt u verder gaan met uw tweede termijn?

De heer Nunnikhoven: Dank u wel, voorzitter. Dus mijn vragen die ik heb gehad, die heb ik volgens mij beantwoord.

De voorzitter: Prima.

De heer Nunnikhoven: Ik heb de wethouder ook gehoord dat er eigenlijk voorlopig nog geen back-up plan zit en dat we dus eventueel iets wegstemmen wat onze eigen grond is en dat het altijd ... Ik denk ook ... Mijn vraag ook, is deze grond goedkoper dan de grond in Rijswijk Buiten? Want we hebben het over kosten, we willen kosten besparen. Dus daar ben ik benieuwd naar van de wethouder.

De voorzitter: Dat is een nieuwe vraag, hoor ik dan. Dan ga ik snel door, gezien de tijd. Mijnheer Weterings van Rijswijks Belang, wilt u het woord in tweede termijn?

De heer Weterings: Heel kort. Het antwoord op mevrouw Van Nunen is, ja, ik wil.

De voorzitter: Dan geef ik het woord aan mijnheer Smith van GroenLinks.

De heer Smith: Dank u, voorzitter. Wethouder, dank voor de toezegging. Nee, voor de toezegging die je niet kunt doen op die twintig sociale woningen. Maar dat neem ik u absoluut niet kwalijk. In ieder geval, de bedoeling lijkt mij zeer positief. Ook de planning in het streven naar Q4 of Q1 2025, daar kunnen we goed mee leven. Verder ben ik toch benieuwd hoe de wethouders staat tegenover de motie om eventueel de hoge kosten te laten dekken door de huurwoning, dat de middenhuurwoningen ... Op dat stukje wil ik graag de mening horen van de wethouder. Verder denk ik dat wat mijnheer Nunnikhoven zei over de multifunctionele ruimte, dat aan de architect is die natuurlijk meedenkt hoe dat gaat worden. Maar met schuifwanden valt natuurlijk een hoop te regelen. Ik wil het graag hierbij laten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Smith. Mevrouw Van Schie van het CDA, wilt u het woord voeren?

Mevrouw Van Schie: Heel kort, mevrouw de voorzitter. Wij maken ons ernstig zorgen over de kosten en wij blijven bij 4B. Wij zien geen mogelijkheden op dit moment voor deze ... Voor een ander scenario. Voor wat betreft de criteria, mevrouw de wethouder, mag ik u een mailtje sturen morgen daarover? Dan zijn we daar nu van verlost.

De voorzitter: Ik denk dat dat zeker mag. Dank u wel, mevrouw Van Schie. Dan ga ik kijken naar mijnheer Veerman van D66.

De heer Veerman: Dank u wel, voorzitter. Wethouder, bedankt voor het beantwoorden van de vragen. Ik was even benieuwd naar mijn collega van Wij. over een onderzoekje laten doen in de wijk. Dat is natuurlijk altijd heel interessant. Over hoeveel bewoners hebben we het dan eigenlijk? En zijn die mensen nou voor een wijkcentrum of zijn ze voor een speelzaal, zijn ze voor een speelzaal met een kantine? Dat zijn natuurlijk allemaal wezenlijke vragen die we wel in zo'n steekproef mee moeten nemen. Of dit dan heel veel representatief is voor heel de wijk natuurlijk waar we het over hebben, maar dat even terzijde. Ik denk, even naar de wethouder toe, die zegt, we moeten een keuze maken vandaag. Een gezamenlijke keuze zou ook een keuze zijn, dus daar zie ik het probleem

niet in. Ik vraag me wel af of die onderzoekskosten dan eventueel hoger zijn dan als je één of twee onderzoeken laat doen of dat je hem brede pakt. Wat de heer Nunnikhoven zei van, wordt het dan meer? Zijn we dan 250.000 euro kwijt, of is dat het veelvoud ervan? Mede ook om dat de bouwkosten gewoon hoger kunnen uitvallen, dat zien we overal op onze sportparken, ik weet nog dat een ander sportpark waar we regelmatig hebben moeten verhogen en daar zijn we ook behoorlijk steeds iedere keer wat meer geld kwijt. Ik weet, dat ligt aan deze markt. Daar wil ik het niet alleen van laten afhangen, want ik denk dat het bewegen ook in deze zaal een must is voor Rijswijk en dat we daar echt wel iets moeten. Daar zie ik zeker dat ... Aan de andere kant vind ik ook dat we in dit amendement, als we kijken naar die kantine, denk ik van, die stond er niet in. Die wordt dan weer opgevoerd. Kost weer extra kosten. Moet dat de lengte of de breedte, zeggen ze dan altijd. Maar we staan er natuurlijk niet florissant voor als gemeente. Je moet echt gewoon kijken van, hoe kunnen we die exploitatie juist naar beneden brengen en niet extra kosten opvoeren waardoor die exploitatie alleen maar weer groter wordt? Als je kijkt naar de kosten die we nu kwijt zijn, zijn we 88.000 euro op jaarbasis kwijt.

De voorzitter: Mijnheer Veerman, ik zie dat mijnheer Nunnikhoven u wil interrumperen. Mijnheer Nunnikhoven.

De heer Nunnikhoven: Dank u wel, voorzitter. Mijnheer Veerman, ik hoor u. Bijvoorbeeld de sportkantine waarvoor die er gewoon in staat, we hebben het hier vaak genoeg ook in de raad over gewoon het tekort aan vrijwilligers. Maar wij gaan wel met het verspreiden, vooral omdat wij in het weekend daar ook gewoon wedstrijden willen omdat clubs tegen hun max aan zitten en willen groeien, dat ze ook gewoon daar kunnen blijven door wedstrijden en een drankje en een hapje kunnen doen. Want de sociale cohesie is gewoon heel erg belangrijk. Maar je wil ook niet dat ouders die vrijwilligers zijn van zaal naar zaal hoppen in Rijswijk op zaterdag. Dat maakt niet uit voor de mobiliteit. Maar gewoon voor de verenigingsvrijwilligers, haken er eerder vrijwilligers af. Dus daarom een kantine. Het klinkt heel veel, maar deze ruimte die we hebben neergezet, is eigenlijk de totale omtrek dus ook gelijk met het fusthokje erin, met de schoonmaakkast. Dus het is de totale oppervlakte die wij stellen. Alleen hebben wij de volledige vierkante meters erin gezet, zodat niet later, als er 200 man publiek zit, dat je een hokje waar je met 10 man kan zitten.

De voorzitter: Dank u.

De heer Nunnikhoven: Vandaar tot deze sportkantine erbij zit.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Nunnikhoven. Mijnheer Veerman.

Mevrouw Van Schie: Mag ik één kleine interruptie?

De voorzitter: Mevrouw Van Schie, u wil ook interrumperen.

Mevrouw Van Schie: Ik vraag me even af, mijnheer Nunnikhoven, waarom we dan nog een onderzoeksbudget nodig hebben. Want u weet dan al precies hoe het eruit moet zien. Dan hang je daar de kosten aan en dan is het klaar, toch?

De voorzitter: Mijnheer Nunnikhoven.

De heer Nunnikhoven: Zeker, ik heb een plaatje in mijn hoofd. Ik kom elke week in de sporthallen. Ik heb een plaatje in mijn hoofd met voorbeelden in Nederland. Rijswijk, wilde ik zeggen, sorry. In Nederland waar dat zo is en dat gecombineerd. Maar alleen ik ben raadslid, ik sta niet in de schoenen van diegene die dat gaat ontwerpen. Ik vraag niet om marmeren platen aan de zijkant. Wat er nu eigenlijk staat, wordt die ook kleiner, want ze zit nu een bestuurskamer in, een massageruimte,

fitness. Die hoeft helemaal niet. Het gaat er gewoon om dat er gesport kan worden. In onze drang van ons als gemeentebestuur zijn we aan het bouwen. Dan is de keuze wel of niet bouwen. Ik denk, er komen steeds meer mensen bij, we kunnen mensen niet op straat laten wonen, dus we moeten bouwen. Maar daar horen ook de faciliteiten van sporten bij.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Nunnikhoven. Goed dat u ook benoemt wat uw rol is als raadslid. Dan geef ik het woord aan mijnheer Veerman.

De heer Veerman: Dank u wel. Kan ik bijna aan mijn derde termijn beginnen, maar dat even terzijde. Wij betwisten dat ook zeker niet. Ik denk dat een kantine belangrijk is voor die vrijwilligers, voor ook die mensen die gesport hebben. Sociaal contact is daar heel belangrijk bij. Maar als we het dan toch hebben over die kantine, dan ben ik ook benieuwd of hoe wij verder met de pachtovereenkomst die we daarvoor af gaan sluiten, of dat trouwens een sportvereniging is of niet, hoe we dat geld gaan terugverdienen. Dan zou dat, ik had het over de kosten net toen u mij onderbrak, we hebben het nu over 88.000 euro waar we op jaarbasis op deze zaal tekortkomen, als we amendement 3 of scenario 3 doorrekenen. Dan hoeft dat geen extra geld te kosten eigenlijk in de voorziening. Dan kan je hem daarin meenemen en dan moet het kostenneutraal opgelost kunnen worden, of je nou geen kantine of wel een kantine hebt. Maar die 88.000 euro is natuurlijk wel het prijskaartje wat eraan hangt. Hebben we dat ervoor over? Dat is natuurlijk de prognose die we moeten maken. Dat is best een hoop geld. Ik denk zeker dat het belangrijk is dat we sportvoorzieningen op peil houden. Daar ben ik een groot voorstander van. Maar binnen deze termijn weten we niet of dat nog hoger gaat uitvallen. Vandaar dat wij toch wel benieuwd zijn hoe de wethouder daarmee omgaat, als we het over die 88.000 euro hebben, of dat eventueel meer gaat worden, hoe we dat denken dan eventueel ook te gaan financieren. Dat is de tweede termijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Veerman. Dan kijk ik naar mevrouw Van Nunen. Wilt u het woord voeren?

Mevrouw Van Nunen: Voorzitter, ook kort wat mij betreft. Dank voor de antwoorden van de wethouder. Een sympathiek antwoord. Misschien geen twintig, maar dan wel achttien. U zegt niet, nee, misschien de helft. Dus dat blijft denk ik nog wel wat langer in mijn geheugen zitten. Sociale woningbouw staat niet alleen bij ons op de agenda, maar staat gewoon in het coalitieakkoord van vijf partijen. Ik ben heel blij met de steun van Rijswijks Belang daarbij, want dan hebben we alleen maar een groter draagvlak. Mijn vraag over het beleid van de provincie is niet beantwoord, of u gaf het antwoord niet aan ... Of het woord niet aan een andere wethouder die dat zou kunnen beantwoorden, wethouder Van Malsen. Dat vraag ik in de tweede termijn dan.

De voorzitter: Ik zie dat mijnheer Weterings wil interrumpen.

De heer Weterings: Voorzitter, inderdaad steun voor sociale woningbouw. Maar natuurlijk wel het liefst wel voor de Rijswijkers, waar er zoveel op de wachtlijst voor staan. Ik begreep dat er ruim 1800 mensen actief zoeken. Als die dan voorgang zouden krijgen, dan hebben we een huwelijk.

De voorzitter: Dank voor een verduidelijking. Ik zie dat mevrouw Van Nunen ...

Mevrouw Van Nunen: Maar zover zijn we nog niet, dus dat zien we dan nog wel. Als ik ...

De voorzitter: Mevrouw Van Nunen, mijnheer Loof wil u ook interrumpen. Hier heb ik een goed overzicht, dus ik zie iedereen.

De heer Loof: Het gaat echt top, voorzitter. Dank, voorzitter. Inderdaad een vraag aan mevrouw Van Nunen, die wil heel graag weten hoe het met de provincie zit. Dat kan. Dat antwoord kan ik ook wel

geven. Dat beleid moet nog worden vastgesteld. Het beleid wat in het coalitieakkoord van Zuid-Holland staat, is dat bij nieuwbouwwoningen 40 procent sociale huurwoningen moeten, als die gemeente onder de grens van 30 procent zit. Dan zitten wij niet. Dus antwoord is ook niet nodig van de wethouder Wonen. Bij deze, voorzitter.

De voorzitter: Dank voor deze informatie vanuit het college van de Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland.

Mevrouw Van Nunen: Ik vraag het aan onze eigen wethouder, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Van Nunen.

Mevrouw Van Nunen: En niet aan de fractievoorzitter.

De voorzitter: Maar op zich, ik denk dat in tweede termijn mevrouw Bentvelzen daarop zal reageren.

Mevrouw Van Nunen: Ik herinner me uw voorganger die mij daar ook weleens van betichtte, dat ik een antwoord gaf op een vraag die hij gesteld had aan de wethouder en mij datzelfde antwoord gaf. Kortom, ik wil graag het antwoord horen van wethouder Van Malsen. Bovendien, dan maar even mijn kennis daartegenover gesteld, we zitten wel onder de 30 procent op dit moment. Voorzitter, wij zijn niet, om dan bij de VVD te blijven, niet voor het amendement van de VVD, omdat ik echt hoop dat ze vanavond een keuze maken. Daar ben ik dus ook van harte met al wat de wethouder zei in het forum ook mee eens. Ik kijk uit naar de aanpassing van de motie in de schorsing. Want inderdaad, zoals de wethouder zei, het is een politieke keuze. Mogelijk kunnen we daar elkaar nog in vinden met de andere indieners. Daar kijk ik naar uit. Dan nog even iets over de Brede School. Ziet u daar ook een functie in als het gaat om bijvoorbeeld een functie tijdens sloop en nieuwbouw van de Marimbahal? Van waar moet dan de wijkorganisatie blijven, waar blijft de wijkfunctie? Ik zou eigenlijk, en dat was ook de bedoeling van mijn vraag in de eerste termijn, heel graag willen dat de Brede School ook weer een brede school-functie krijgt in de Muziekbuurt. Misschien kan de wethouder er ook in het kader van dit dossier, wat ik net vroeg, nog even antwoord op geven. Voorzitter, dit was het.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Nunen. Dan kijk ik naar mijnheer Kaffa van Wij. Rijswijk. Wilt u het woord nog voeren?

De heer Kaffa: Ik had een heel uitgebreid betoog voorbereid in de tweede termijn, maar ik zal het kort en bondig houden. Ik wilde alleen antwoord geven op de vraag van mijn buurman, mijnheer Veerman, betreffende dat onderzoek. We hadden 191 unieke respondenten vanuit geheel Rijswijk. Daarin kwam het tot de conclusie dat het merendeel inderdaad dus het sociale aspect wilde hebben en een groot gedeelte dus de sportfaciliteiten en de woningen wilde hebben. We gebruiken dit soort onderzoeken voornamelijk voor onszelf om beeldvorming te creëren. We vinden het belangrijk om te weten wat de inwoners vinden, dus daar staan wij voor, participatie wat dat betreft. Dus wij bevragen liever 191 inwoners wel dan 0. Dus vandaar ons onderzoek. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kaffa. Ik zie dat mijnheer Loof u wil interrumpen.

De heer Loof: Dank, voorzitter. Ik dacht, ik geef de heer Kaffa en de partij Wij. de kans om nog iets te zeggen over de financiën. Want op dit moment lijkt weer bewogen te worden naar het toevoegen van sociale huur en die motie waar ze onderstaan, waardoor de businesscase moeilijker te sluiten wordt. Ik hoor ineens de hele tijd boze verhalen van Wij. over de financiën. Maar elke kans die er is die Wij. heeft om geld uit te geven, pakken ze. Daarna geeft ze het college de schuld. Er is geen geld. Wanneer gaat Wij. eindelijk een keer op de financiën letten en kan ik eindelijk een partij toevoegen

aan de fracties hier zo die degelijk op de financiën letten? Want ik kijk er al heel lang uit wanneer ik jullie daarbij... Dank, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Loof. Mijnheer Kaffa, wilt u deze vraag beantwoorden?

De heer Kaffa: Zeker weten. Ik vind het heel fijn dat mijnheer Loof zo oplettend is op wat wij allemaal doen. Dat betekent dat wij in een goed daglicht staan bij mijnheer Loof. Dat is heel fijn. Goed om te horen. Het punt is dat er nu gevraagd wordt naar een onderzoek. Volgens mij hebben we nog helemaal niet beslist wat we gaan uitgeven. Er wordt een onderzoek uitgevoerd en daarin worden alle kosten daaruit meegenomen en daarin wordt gezegd, x, y, z is er dan dadelijk nodig. Op die manier hebben we straks een volledige businesscase voor ons liggen. We zijn nu een beslissing aan het maken, gaan wij verder met businesscase of met scenario 3 met een amendement om de sportzaal sporthal te maken, waardoor we voor de toekomst dadelijk beter voorbereid zijn op wat er allemaal gaat komen? Want we komen al vier zalen tekort en het wordt alleen maar meer, meer, meer. Dat we eigenlijk achter de feiten aanlopen. Natuurlijk is de financiën een belangrijk punt.

De voorzitter: Dank u.

De heer Kaffa: Sorry, ik maak hem heel even ... Ik ben echt bijna klaar. Maar wij weten straks pas wat de daadwerkelijke cijfers zijn. Volgens mij is het altijd, inderdaad wat de wethouder ook zei, nee is straks ook een antwoord. Ik wil graag weten waar ik volledig aan toe ben met de toevoeging die wij zojuist gedaan hebben door middel van deze motie vandaag.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kaffa. Nog een interruptie van mijnheer Loof.

De heer Loof: Een korte vraag nog, voorzitter. Dank. Dus kan ik dit interpreteren dat Wij, als het uiteindelijke voorstel er ligt en het is 1 miljoen of misschien 2 miljoen of iets minder duur, heel veel duurder, tegen gaat stemmen? Is het dan niet handig om dan een back up-optie te hebben doordat er al een onderzoek is gedaan naar bijvoorbeeld scenario 4?

De voorzitter: Mijnheer Kaffa, heel kort.

De heer Kaffa: Zodra wij weten hoe of wat, zullen wij een weloverwogen beslissing nemen als fractie en dan zullen we u daar als eerste van op de hoogte stellen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kaffa. Was u klaar in de tweede termijn? Kijk ik naar mijnheer El Majjaoui. Wilt u nog het woord in tweede termijn?

De heer El Majjaoui: Dank, voorzitter. Voor ons ligt hier een besluit, hoe gaan wij invulling geven aan het gebied Marimbahal? Dus we gaan hier geen woningmarktcrisis of woningbouwopgave oplossen. Maar het is wel een pleister op de wond dat wij daar enigszins woningen gaan realiseren. Wij geven toestemming om het onderzoek te verrichten en de koers die wij graag voor ogen hebben met behulp van deze motie, om de maatschappelijke voorzieningen en de medische dienstverlening te realiseren op dat gebied. Wij als fractie blijft bij ons besluit om voor beide voorstellen scenario 3 en de motie voor te stemmen. Dank.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer El Majjaoui. Dan ga ik als laatste naar mevrouw Harmsen van de ChristenUnie.

Mevrouw Harmsen: Dank u wel, voorzitter. Nog heel kort. De vragen zijn redelijk beantwoord, in de zin van de vraag van mevrouw Van Nunen blijft net ook staan. Als de sloop er eenmaal is, kunnen dan de andere centra, De Smeltkroes en de Brede School, waar ook een wijkruimte is, kunnen die dat overnemen? Ik snap die vraag wel. Ik heb er ook wel vertrouwen in dat dat ook wel wordt geregeld.

Ik vond het ook prettig om even te horen hoe de wethouder het amendement zag, in de zin van, we nemen gewoon een keuze voor, met het raadsvoorstel, eigenlijk om al een onderzoek te doen, namelijk scenario 3 verder uitwerken. Daarom is het amendement eigenlijk overbodig. Dus dat vond ik wel handig om te weten. Ik zal mijn stemming daar ook op aanpassen.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Harmsen. Dan zijn we aan het einde van de tweede termijn gekomen. Ik ga nu het woord geven aan de wethouder Bentvelzen voor de beantwoording. Want er zijn een aantal ook nieuwe vragen gesteld. Gaat ook wethouder Van Malsen antwoorden?

Mevrouw Bentvelzen: Ik denk dat mijnheer Van Malsen prima even een schets kan geven over hoe dat met de nieuwbouw staat.

De voorzitter: Dan beginnen we bij u, wethouder Bentvelzen.

Mevrouw Bentvelzen: Om allereerst maar met de deur in huis te vallen, wil ik toch wel sorry zeggen tegen mijnheer Loof dat ik daar geen aandacht voor heb gehad in de eerste termijn, dus mijn excuses. Ik ken de VVD Rijswijk, en meerdere partijen overigens, als partijen die goed op de financiën willen letten van de gemeente Rijswijk, de portemonnee. Dat is niet alleen de gemeente Rijswijk, maar nog belangrijker, het is geld van de inwoner van de gemeente Rijswijk. Dus het is goed om daar altijd bewust van te zijn als wij hier beslissingen maken als gemeentebestuur. Ik denk dat we dat ook doen, want we vragen vanavond, of ik vraag vanavond om een voorbereidingskrediet. Nogmaals benadruk ik dan, als er aan het eind van de rit blijkt dat nee ook een antwoord zou moeten zijn, dan is dat zo. Dan ben ik ook een van de mensen die eerlijk genoeg is om dat aan te geven. Dat hoop ik natuurlijk niet, want daarmee halen we de problematiek voor binnensport niet weg. We jagen momenteel onze eigen verenigingen de gemeentegrenzen over om elders in andere steden, in Poeldijk, in Den Haag, in Delft ruimtes te huren om daar te kunnen gymen of daar te kunnen trainen in de weekenden. In de winter, helemaal in de winterperiode. Dus dat is vreemd dat je dat niet als gemeente kan aanbieden. We groeien alleen maar als stad. Dus dat vind ik toch wel heel erg belangrijk om gezegd te hebben. Ja, ik laat uw amendementen graag in stemming brengen. Ik zie daarin wat het democratisch besluit van de raad gaat zijn, mijnheer Loof. Ik heb daar voor de rest nog één ding over te melden, want mijnheer Veerman refereerde eraan maar ook de heer Nunnikhoven. Mijnheer Nunnikhoven zei, als we twee scenario's uitwerken, is er dan korting? Het antwoord is, nee, vervelend genoeg niet. Was het maar zo'n feest, dan konden we dat vaker doen. Maar ik heb in het forum aangegeven dat dat 100.000 euro extra kost, dus dan zou het niet 250.000 zijn of niet 150.000 zijn, maar 250.000 zijn. Voorzitter, in het vorige amendement stond er een expliciete scheiding tussen de kantine en de welzijnsruimte, als ik mijnheer Smith en mijnheer Nunnikhoven goed begrepen heb, en of dat dan nu anders zou kunnen. Volgens mij wel. Maar daar hebben we het net in de eerste termijn over gehad, dat we zoveel mogelijk multifunctioneel willen gebruik maken van onze ruimtes. Dus als je daar goede afspraken over kan maken. Dat werkt in verschillende gemeenten al zo. In het sportpark Elsenburg gaan we dat zo doen. Dus het zou raar zijn als ik daarin mijn eigen MFA onderuithaal, omdat ik in eerste termijn al heb gezegd en ook in de voorgaande bespreking als het gaat om sportpak Elsenburg, dat ik daar oprecht in geloof in dat je die dynamiek gewoon samen kan voegen als je daar goede afspraken over mee maakt met elkaar. Voorzitter, daarin kwam mijnheer Veerman met 88.000 euro en een heel verhaal over hoe ik dat dan sluitend ging maken als wethouder. Daar heb ik dus dat voorbereidingskrediet voor nodig, om dat te laten zien. Ik hoef u als D66 volgens mij niet uit te leggen wat de maatschappelijke opbrengsten ook zijn van bepaalde investeringen die je doet. Ik ken u als een partij die daar altijd goed mee omgaat en dat serieus neemt. Dus vandaar dat ik ook vraag om een voorbereidingskrediet om dat zo goed mogelijk uit te werken en een businesscase aan u te presenteren die sluitend is, wat mij betreft. Voorzitter, mevrouw Van Schie van het CDA heeft gevraagd of ze nog naar mij mag mailen. Dat mag

altijd. U bent nog niet zo heel lang in deze raad, maar geloof me, hoeveel appjes, telefoontjes en mailtjes ik van deze raad krijg, dat wilt u niet weten. Dus u mag daar ook bij. Ik vind dat helemaal goed. Sorry nog dat ik van de week helaas de afspraak tussen ons af moest zeggen voor een verdere kennismaking. Bij deze. Voorzitter, we moeten sport op peil houden, zegt mijnheer Veerman vanuit D66. Daar ben ik het natuurlijk hartgrondig mee eens. Mijnheer Smith van GroenLinks geeft nog aan, gaan we aan de hoge kosten dekken door middenhuurwoningen toe te voegen, als ik hem goed beluisterd heb in zijn tweede termijn. Dat is in eerste plaats een middel om te kijken naar een businesscase. En daarnaast heb je ook het gezondheidscentrum waaraan gerefereerd wordt vanavond ook weer door meerdere partijen. Commercieel is iets anders dan de maatschappelijke kosten die dingen met zich meebrengen. Ik word geïnterrumpeerd.

De voorzitter: Ik zie dat mijnheer Smith u wil interrumpen. Mijnheer Smith.

De heer Smith: Ik wacht even tot u uitgehoest bent.

Mevrouw Bentvelzen: Sorry.

De heer Smith: En dan ben ik de vraag even kwijt. Het gaat erom dat deze vraag meegenomen wordt in het voorbereidingskrediet of voorbereidingsonderzoek. Daar ging het om.

Mevrouw Bentvelzen: Zeker. Dat maakt absoluut uit in het onderzoek, uiteraard. Want daarmee kan je spelen natuurlijk van wat je wel en niet kan. Voorzitter, er is mij door Partij van de Arbeid, mevrouw Van Nunen gevraagd, de wijkfunctie. Want we praten natuurlijk over een stuk in de toekomst. Tussen nu en de toekomst, daar zitten nogal wat maanden tussen. Wat gaan we dan doen en kunnen we daarover niet in gesprek met de Brede School? Ik denk dat dat een prima idee is om daar in ieder geval minimaal een gesprek aan te wijden. Ik denk dat een verhaal altijd twee kanten heeft, dus zowel Welzijn moet daarvoor openstaan als de Brede School. Tegelijkertijd is er natuurlijk ook al geschetst dat bepaalde dingen overdag als kindjes daar op school zitten tussen 8:30 uur en 15:00 uur, volgens mij hebben zij nog een ouderwets schoolrooster, dat daar wat minder kan dan op tenminste, dan dat ze eerst hadden gedacht of dat dat blijkbaar toch niet helemaal lukt.

De voorzitter: Ik zie dat mevrouw Van Nunen u wil interrumpen. Kort.

Mevrouw Van Nunen: Heel even, zonder dat we te lang over de Brede School praten, maar het concept Brede School gaat juist uit van een buurthuis, of een buurtfunctie. Ik ga ervanuit dat de Muziekbuurt, het was onze eerste Brede School, daar ook aan voldoet. En de Melodie.

De voorzitter: Dus wat is uw vraag?

Mevrouw Van Nunen: Mijn vraag is aan de wethouder is om zich heel sterk te maken voor weer, hoe moet ik dat zeggen, het opstarten, heropstarten van het overleg met de Brede School Muziekbuurt als het gaat om de buurtfunctie. Want dat was helemaal de gedachte achter de Brede School.

De voorzitter: Wethouder Bentvelzen.

Mevrouw Bentvelzen: Voorzitter, ik maak momenteel, dat doe ik continu overigens, maar ik ben weer een rondje aan het doen langs de scholen. Ik weet niet, u zal dat ongetwijfeld horen, want u heeft volgens mij veel contact met mensen uit het onderwijs. Dus ik zou hem zeker op de agenda plaatsen om daar het gesprek over te voeren, ook met de Brede School. Van de Melodie, moet ik zeggen. Ik moet altijd een beetje wennen, want het is mijn oude basisschool. Maar toen was het Oprit Brug. Voorzitter, de vraag van Beter voor Rijswijk over welke grond nou goedkoper is, dat weet ik niet. Maar ik denk dat de grond goedkoper is bij de Marimbahal dan de grondexploitatie nu is bij Rijswijk Buiten. Maar dat is gewoon een psychologie van de koude grond eigenlijk, dus dat is nergens

op gebaseerd. Als u daar het specifiek antwoord op wil hebben, dan kan ik daar natuurlijk achteraf op terugkomen. Maar daar moet ik dan ook even heel lief kijken naar mijn collega die gaat over grondzaken en zo. Voorzitter, volgens mij heb ik alle vragen die ik nog heb gehad in de eerste of de tweede termijn beantwoord.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Bentvelzen. Ik kijk naar mijnheer Van Malsen. Zijn er nog vragen overgebleven in de tweede termijn die gesteld zijn waarop u een antwoord wilt geven?

De heer Van Malsen: Ja, voorzitter, ik geloof het wel. Die vragen kwamen met name van mevrouw Van Nunen zit aan die kant. Ik heb de hele avond al het gevoel dat ze links van me zit, maar ze zit rechts van me. Maar goed, dat is mijn manco. Over het provinciale beleid. Ik zou die vraag iets breder willen trekken, met uw toestemming, voorzitter. We hebben namelijk een aantal kaders. De eerste daarvan is uiteraard ons coalitieakkoord, dat zich tot nu toe al vertaald heeft in de afspraken die we gevat hebben in ons plan, Vijfsporen, op naar 30 procent sociaal in Rijswijk. Wat ook zijn plaats heeft gekregen in de prestatieafspraken die we met de woningcorporaties hebben gemaakt. Daar staat ook de Marimbahal in spoor één van die vijf sporen genoemd als een van de locaties. Dus dat even. Dan is er ook nog de Wet versterking regie op de volkshuisvesting, die binnenkort de gemeente zal verplichten om minimaal 30 procent sociale woningvoorraad te hanteren. En dan nog de provinciale kaders waar het de bedoeling van is, ze gaan morgen daarover debatteren en dan zullen ze dat beleid vaststellen, dat gemeenten die onder de 30 procent sociaal zitten, dat die in hun nieuwbouwplannen 40 procent sociaal minimaal moeten hebben om goedkeuring te krijgen. De gemeenten die daarboven zitten, moeten 30 procent hebben om de 30 procent te handhaven. Om even terug te komen de opmerking van de heer Loof, wij zitten wel onder de 30 procent sociaal. Niet ver onder de 30 procent, maar we zijn er wel onder gezakt en we zullen de komende jaren alleen maar verder zakken als onze nieuwbouwprogrammering ongewijzigd blijft. Dan nog even een korte opmerking ook over bouwen voor Rijswijkers. We hebben in onze Huisvestingsverordening de mogelijkheid tot lokaal maatwerk, waar we dus 25 procent van onze verhuringen en inmiddels 50 procent mogen toewijzen aan mensen met een binding met Rijswijk. Een van de regels in het lokaal maatwerk is dat bij nieuwbouwprojecten Rijswijkers voorrang krijgen. Dus de snelste manier om Rijswijkers snel gehuisvest te krijgen en die lijst waar de heer Weterings al een aantal keer naar verwijst te verkorten, is door meer sociale huurwoningen te bouwen. Voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Malsen. Ik zie dat de heer Weterings en mijnheer Loof u wil interrumpen. Ik begin met mijnheer Weterings.

De heer Weterings: Een korte vraag over die 50 procent, die natuurlijk als muziek in onze oren klinkt. Staat die in de verordening van Rijswijk?

De voorzitter: Mijnheer Van Malsen, kunt u daarop reageren?

De heer Van Malsen: Voorzitter, ja, daar kan ik op reageren. Nee, die staat niet expliciet in de verordening. Dat hoeft ook niet, want die staat in de wet. Dus de verordening hoeft daar niet voor aangepast te worden. We hebben nu gewoon die kaders door die wet die ook in de verordening zit.

De voorzitter: Prima. Dan mijnheer Loof, wilt u interrumpen?

De heer Loof: Voorzitter, dank. En ook dank aan de wethouder voor de beantwoording. Volgens de data die in ieder geval ik heb gezien bij CBS openbaar 13 december zitten we op ongeveer 32 procent. Dus tenzij het in de tussentijd is aangepast, dat kan, ik wil niet zeggen dat dat niet het geval is of kan zijn, maar het is in ieder geval de laatste data die ik heb.

De voorzitter: Mijnheer Van Malsen.

De heer Loof: Het is denk ik goed als daar een keertje een duidelijk overzicht dan onze kant ook weer van komt. Dank u.

De heer Van Malsen: Voorzitter, dank. Ik heb niet zoveel zin om hier te gaan wedijveren met de heer Loof over getallen en percentages en bronnen, et cetera. Dat doe ik bij de borrel wel met hem. Maar ik denk dat het goed is dat we in de begroting, waar we ook het aandeel sociale huur als kengetal hebben opgenomen, ervoor zorgen dat daar het meest recente getal staat. Die zal voorlopig lager zijn dan 30 procent, is mijn belofte bij deze. Dank, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel.

De heer Van Malsen: Het is geen belofte, maar mijn verwachting.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Malsen. Ik zie dat mevrouw Van Nunen u wil interrumpen.

Mevrouw Van Nunen: Ter ondersteuning misschien van datgene wat de heer Van Malsen net zei, maar ook als antwoord, reactie op de heer Loof. Ik heb vorig jaar ambtelijke ondersteuning aangevraagd rondom de huidige percentages en het zakken van het percentage bij ongewijzigd beleid. Daarin bleek duidelijk dat we nu op 28,9 staan en bij ongewijzigd beleid uiteraard, maar dat is toekomst, verder zakken. Dus misschien vertrouwt u die ambtelijke ondersteuning cijfers ook.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Nunen. Dat is aanvullende informatie, denk ik. Er is zojuist aangekondigd, we hebben behoefte aan een schorsing. Dus ik kijk naar mijnheer Nunnikhoven.

De heer Nunnikhoven: Dank u wel, voorzitter. Lang leve de mobiele telefoons. Onderhand is er al contact geweest. Hij is gestuurd naar de griffie. Wel met mijn privémail, omdat mijn mailadres is geblokt voor alle @rijswijk-mails. Er komen meerdere mails niet aan. Ik weet niet hoelang de griffie nodig heeft. Misschien vijf minuten om even te plassen, maar anders pas ik.

De voorzitter: Ik stel voor dat we vijf minuten de vergadering schorsen. Dan gaan we om 22:00 uur weer verder. Beste leden van de raad. Ik wil u vragen weer plaats te nemen. Ik krijg het bericht door dat de motie is aangepast en ook in iBabs is geplaatst. Dus als het goed is, heeft u ook kennis kunnen nemen van de aangepaste motie. Fijn dat het zo snel is gebeurd in de schorsing. Dank daarvoor. Dat was dus niet nodig, een halfuur. Zijn wij klaar om tot stemming over te gaan? Dan beginnen we ... Ik zie dat mevrouw Van Schie er nog niet is. Rustig aan. Niet gaan vallen. Volgens mij zijn we compleet.

a. Amendement - Scenario 3 en 4 (VVD)

De voorzitter: Dan stel ik aan u voor om in stemming te brengen het amendement van de VVD met als titel Amendement onderzoek scenario 3 en 4 Marimbahal. Kan die gereed worden gemaakt voor de stemming? Ik zie dat er al wordt gestemd zelfs.

De heer Massaar: Je moet even tellen. Er zijn er drie niet.

De voorzitter: 28. Er zijn vandaag 28 raadsleden aanwezig.

De heer Massaar: 5 voor, 23 tegen.

De voorzitter: Met 5 voor, 23 tegen is het amendement verworpen.

b. Motie - Multifunctionele sportzaal Marimba (BVR RB Wij. PG&R CU)

De voorzitter: Dan gaan we over naar stemming over de aangepaste motie, met als titel Motie multifunctionele sportzaal Marimba. Ik ben vergeten, wenst er iemand een stemverklaring af te leggen bij de motie? Dat is denk ik niet het geval. De stemming is al bezig. Met 21 stemmen voor en 7 tegen is de motie aangenomen.

c. Raadsvoorstel Scenariokeuze Marimbahal in relatie tot het voorzieningsniveau in de Muziekbuurth (RV 23-087)

De voorzitter: Dan stel ik voor, voordat ik overga tot stemming van het geamendeerde raadsvoorstel Scenariokeuze Marimbahal in de relatie tot het voorzieningsniveau in de Muziekbuurth, wenst er iemand van u een stemverklaring? Ik zie dat mijnheer Loof een stemverklaring wilt afleggen.

De heer Loof: Dank, voorzitter. Nu ons amendement is verworpen, zullen wij niet meestemmen met het voorstel, ook in lijn met onze eerdere besluitvorming op dit onderwerp.

De voorzitter: Dank voor uw stemverklaring. Mijnheer Kaffa, Wij. Rijswijk, wilt u ook een stemverklaring afleggen?

De heer Kaffa: Heel kort. Fijn om te zien dat de motie gehaald heeft en dat er naar de inwoners geluisterd wordt en dat we hopelijk opgaan naar een fantastische sporthal. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Woudstra van D66, u wilt ook een stemverklaring afleggen.

Mevrouw Woudstra: We betreuren dat het amendement voor de andere optie uitwerken het niet heeft gehaald. Wij voorzien het zwaar in dat 3 het gaat halen, maar zullen een onderzoek niet in de weg staan en dus voor deze optie stemmen.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra. Mijnheer Weterings van Rijswijks Belang, u wilt ook een stemverklaring afleggen.

De heer Weterings: Onze partij op de voorwaardes, dus Welzijn Rijswijk moest betrokken worden, de visboer moet blijven en het jongerencentrum en de huisartsen. Dan zullen wij dus voor dit voorstel gaan stemmen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Weterings. Mevrouw Van Nunen van de PvdA wil ook een stemverklaring afleggen.

Mevrouw Van Nunen: Voorzitter, dank. Op basis van de antwoorden die wij kregen op onze zorgen rondom sociale woningbouw, zijn wij redelijk gerustgesteld, laat ik het zo zeggen, ook door de aanpassing van de motie. We zullen voor het raadsvoorstel stemmen.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Nunen. Dan kijk ik naar uw raad. Dan gaan wij over tot stemming. Het geamendeerde raadsvoorstel Scenariokeuze Marimbahal in relatie ...

Mevrouw Harmsen: Het is niet geamendeerd, het raadsvoorstel.

De voorzitter: Excuses. Herstel. Het raadsvoorstel Scenariokeuze Marimbahal in relatie tot het voorzieningsniveau in de Muziekbuurth. Het amendement is verworpen.

De heer Massaar: 24 voor.

De voorzitter: Met 24 stemmen voor en 4 tegen is het raadsvoorstel Scenariokeuze Marimbahal aangenomen.

10. Raadsvoorstel Zienswijze op de wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling GGD en Veilig Thuis Haaglanden (RV 23-099)

De voorzitter: Dan gaan wij, gelet op de tijd, het is bijna 22:10 uur, wil ik u vragen om nog kritischer te kijken naar inbreng qua tijd en spreektijden. Dan gaan we behandelen het raadsvoorstel

Zienswijze op de wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling GGD en Veilig Thuis Haaglanden. Daar is ook een amendement voorbereid, waarvan u ook heeft kennis kunnen nemen. Dan wil ik beginnen met het woord te geven ook aan de indiener van het amendement. Dan kijk ik naar de fractie van D66, mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Dank u wel. Het is even schakelen van een sporthal naar een zienswijze op de GGD. We vonden het zelf ook niet heel erg prettig dat het op deze manier zo technisch werd en moest. We hebben contact gehad met de griffie en ambtelijke bijstand gehad en wethouder naar aanleiding van het forum. Er blijkt dat er een aantal stukken nog niet beschikbaar zijn bij de GGD, maar we daar ook niet op kunnen wachten en dat gevraagd wordt om in de zienswijze duidelijk aan te geven hoe wij willen dat zij dingen gaan opnemen, zodat ze straks, als ze die documenten hebben, dat ook netjes opgenomen kunnen hebben. Waar gaat het ons dan om? Er is een Wet Gemeenschappelijke Regelingen, die is aangepast en er is gevraagd om raden en colleges betere posities te geven. In deze zienswijze geven we aan hoe we dat graag voor elkaar gebokst zouden zien worden, omdat het nu nog niet goed verwerkt is in de tekst. Het is niet heel duidelijk hoe je stukken krijgt voor raden en colleges. Er staat een en een of die wat onduidelijk is. Er zou ook eerder en beter, als er wel een beleidsbesluit genomen moest worden, reactie moeten geven. De griffie heeft me gevraagd om alsnog even het amendement te noemen. In de eerste zin van de eerste paragraaf, zeker te bedanken voor het verrichte werk, maar nog niet in een keer in te stemmen met het voorstel dat er ligt. Dus die zin is korter geworden. Artikel 8.4 aan te passen in die zin dat duidelijk is dat het algemeen bestuur ons ook betreft als hij een beslissing neemt over een zienswijzeprocedure te starten of niet. In artikel 9 de participatiemogelijkheden beter te beschrijven. En artikel 12.1 dus te zorgen dat het niet en/of informatie is, maar dat je zowel schriftelijk als mondeling de informatie krijgt. Dat is de korte samenvatting. Ik hoop dat dat voldoende is.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra. Helder toegelicht. Dan ga ik naar mevrouw Van Schie, CDA. Wenst u het woord te voeren?

Mevrouw Van Schie: Heel kort, mevrouw de voorzitter. We hebben goed bekeken dat de wijzigingen die nu voorliggen noodzakelijk zijn geworden vanwege de aanpassing van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen. Het doel van deze aanpassing is onder meer het versterken van de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraden. Dat vinden wij als CDA heel erg belangrijk omdat de raad wel invloed uit moet kunnen blijven oefenen. De nieuwe bepaling dat ook gemeenschappelijke raden een commissie in kunnen stellen, vinden wij dan ook een goede aanvulling. We zouden wel graag willen weten welke commissies al zijn ingesteld door de Gemeenschappelijke Regeling zelf, om zo een goede afweging voor de raadscommissies te kunnen maken. Met betrekking tot het amendement van D66 horen we graag eerst de reactie van de wethouder in eerste termijn, om daar verder op te kunnen reageren. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Schie. Dan geef ik het woord aan de heer Ezinga van de VVD.

De heer Ezinga: Voorzitter, dank u wel. Ook de VVD heeft met belangstelling kennisgenomen van deze ... Van dit raadsvoorstel en ook van het betreffende amendement. We hebben in het forum ook aandachtig beluisterd. Gegeven ook de technische complexiteit van het geheel, is het ook lastig om hier een goede soep van te maken om te snappen wat hier nou eigenlijk plaatsvindt. Dus ik ga ook mee met mevrouw Van Schie, dat wij ook graag de wethouder zijn uitleg horen over het amendement en de gevolgen die dit heeft, ook met name als het gaat om de participatiemogelijkheden. Het feit dat in de gemeenteraden de participatieverbreding aanwezig is, die snap ik. Maar ik zou graag het belang van de participatie van burgers in relatie tot het algemeen

bestuur en de besluitvorming die daarin wordt genomen ook meer gemotiveerd zien. Tot die tijd wacht ik nog even met een conclusie trekken en hoor ik graag de reactie. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Ezinga. Ik zie dat mevrouw Van Nunen wil interrumpen.

Mevrouw Van Nunen: Nee.

De voorzitter: Ik heb op mijn lijst als eerste nog mevrouw Prenger van Beter voor Rijswijk. Wenst u niet het woord te voeren? Dan geef ik het woord aan u, mevrouw Van Nunen.

Mevrouw Van Nunen: Voorzitter, dank. Ook een uitgebreid amendement, waarvoor dank aan D66. Wat betreft de participatie van inwoners, dit is onze zienswijze, dus dan moeten we er ook zelf mee aan de slag. Dat sluit misschien een beetje aan op wat de heer Ezinga ook zei. Dus ik ben ook wel heel erg benieuwd naar de reactie van de wethouder. Wat betreft de opmerking van D66 rondom mondelinge en schriftelijke communicatie, ben ik het van harte eens met dat dat zo duidelijk mogelijk moet zijn en geborgd moet zijn. Dus dat punt is zeer zeker van belang voor ons. Wat betreft de participatie, vraag ik me even af wie nou eigenlijk aan zet is daarin. Voorzitter, dank.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Nunen. Wensen nog andere raadsleden het woord te voeren over dit onderwerp? Dat is niet het geval. Dan geef ik het woord aan wethouder Wit.

De heer Wit: Dank u wel, voorzitter. Dank u wel ook voor het amendement. Even kort in te gaan op het amendement. We hebben het inderdaad kortgesloten met de indiener en hierin ook ambtelijk even contact laten zoeken met de GGD, met de Gemeenschappelijke Regeling of dit werkbaar is. Dat is het. Alle drie de punten die u inbrengt, zijn werkbaar. Ik zal even op de punten an sich ingaan. Als we kijken naar het punt aangaande de participatie, waar ook een vraag van Wil van Nunen van de Partij van de Arbeid uitkomt, sorry, mevrouw Van Nunen moet ik zeggen, uiteindelijk, u zegt, wij zijn aan de zet met deze zienswijze. Dat klopt inderdaad. Maar goed, de algemeen bestuursvergadering is natuurlijk een openbare vergadering. En de mogelijkheid ... Ook de algemene bestuursvergadering van de GGD, dus van de Gemeenschappelijke Regeling met andere woorden. Er is een mogelijkheid voor inwoners nu al om daarbij aanwezig te zijn. Het wordt ook openbaar kenbaar gesteld dat die vergadering er is. In het nieuwe reglement van orde zal die participatie beter naar voren kunnen komen, zodat ook de inspraakmogelijkheid van inwoners of belanghebbenden daarin geborgd wordt. Maar aangezien wij het reglement van orde momenteel nog niet hebben, dat wordt nog aan u opgestuurd, is dit amendement. Dit deel van het amendement een goede aanzet om hen te vragen om zo snel mogelijk dat alsnog aan ons te sturen, zodat we daarin ook nog kennis van kunnen nemen en daar nog over kunnen communiceren richting de Gemeenschappelijke Regeling. De andere punten die zijn aangegeven, de andere delen van het amendement wil ik daarmee zeggen, zowel artikel 8 en artikel 12 passen prima binnen de zienswijze zoals die er nu ligt, en ook binnen de Gemeenschappelijke Regeling. Schriftelijk en mondeling, dat is inderdaad een toevoeging die het zo maakt dat je altijd ook inderdaad schriftelijk krijgt en niet alleen mondeling. Het is een heel kleine toevoeging, maar het heeft inderdaad wel gevolgen. Kan overgenomen worden, dus omarm ik die ook. Dan had u nog één andere toevoeging. Even kijken, dan moet ik even terugzoeken. Die weet ik ook niet helemaal meer uit mijn hoofd. Een momentje. Ik kan ondertussen nog wel even beginnen aan welke commissies nu al er zijn ingesteld, daar heeft CDA naar gevraagd. De commissies die zijn ingesteld, dat is eigenlijk alleen momenteel de huidige ambtelijke adviescommissie. Dus dat zijn de ambtenaren van alle gemeenten die momenteel als adviescommissie voor het algemeen bestuur werkzaam zijn. Dan kijk ik even weer naar het amendement. Het vastleggen van zienswijzen, voorgesteld dat er hier nadere invulling aan wordt gegeven. Die invulling inderdaad, die zienswijze, dat is een goede toevoeging. We kunnen daarin meegaan. Het feit is dat het verstandig is, op het moment dat je echt beleidsmatige grote wijzigingen gaat toevoegen, dat je dat met de raden

communiceert. Die zienswijze waar die gevraagd worden, dat daar actiever over gecommuniceerd wordt. Ook daar kan de GR in meegaan, dus op die manier zal de zienswijze, zoals we hem nu hebben, geamendeerd en wel, doorgezet worden en heb ik daar verder geen bezwaar tegen. Even kijken of ik verder nog vragen heb gehad. Ik geloof het niet. Want zowel VVD als CDA ging over participatie. Ik denk dat ik daar een duidelijk antwoord op heb gegeven. Mochten er nog vragen zijn, dan hoor ik het graag, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Wit voor de heldere beantwoording. Ik kijk eerst, nu naar de tweede termijn, naar uw raad. Mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Dank voor de heldere beantwoording en ook de eerdere voorbesprekingen. Er was nog een vraag volgens mij van collega's over participatie. Dit gaat echt inderdaad niet over ons participatie, maar die daar waar deze wet meer mogelijkheden voor wilt. Dit is in de zienswijze inderdaad alleen de uitnodiging om dat nader in te gaan vullen in het huishoudelijk reglement, wat we dus later dan nog terugkrijgen. Dus er is geen, hoe noem je dat, dubbeling of iets anders aan de gang. Het is puur een verzoek om invulling.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra. Zijn er nog andere raadsleden die het woord voeren? Ik denk het niet. Of mijnheer Ezinga, VVD.

De heer Ezinga: Voorzitter, ik twijfelde nog even. Het enige waar ik nog een beetje naar zit te kijken, is dat er een voorbeeld ten aanzien van het amendement wordt gegeven. Ik citeer bij de eerste alinea van het besluit dat het algemeen bestuur bij beleidsmatige beslissingen aangeeft of zij een zienswijzeprocedure start. In hoeverre bepalen we welke beleidsmatige beslissingen wel of niet in de zienswijze worden opgenomen? Dus wanneer is het belangrijk en wanneer niet? Dat is mij nog even onduidelijk. Is daar een operationalisering van te maken? Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Ezinga. Zijn er nog andere vragen in tweede termijn? Niet het geval. Dan geef ik de wethouder het woord.

De heer Wit: Dat is een goede vraag. Want een hele kleine beleidsmatige verandering zou dan al om een zienswijze kunnen vragen. Maar wat er natuurlijk ook weer bij staat, is dat er ook als er geen zienswijze wordt gevraagd en waarom dan niet. Dus dan zou je ook kunnen zeggen, we vragen in deze gevallen, een aantal wijzigingen, geen zienswijze. Met een argumentatie daarachter. Dat is dan in principe aan de GR om te bepalen, aan het algemeen bestuur, of die zienswijze gevraagd wordt. Dus op die wijze heb je wel een schifting, maar het besluit uiteindelijk is dan wel aan de zienswijze ... Of aan de GR, maar wel beargumenteerd.

De voorzitter: Dank u wel. Dan heeft u nog een aanvullende vraag, mijnheer Ezinga?

De heer Ezinga: Laatste vraag, voorzitter. Dat geeft ons dus een passieve positie in termen van kaderstelling en controle? Als de GR in positie staat om als eerste te beslissen of er inderdaad een zienswijze/

De voorzitter: Wethouder Wit.

De heer Wit: Dat is correct.

a. Amendement - Raadsvoorstel Zienswijze GR GGD Veilig Thuis Haaglanden (D66)

De voorzitter: Dan sluiten we hiermee de beraadslaging en wil ik overgaan tot het stemmen over het amendement. Het amendement Zienswijze ontwerpregeling GGD. Is er ... Wenst er iemand een stemverklaring? Dan kunnen we overgaan tot stemming. Althans, u natuurlijk. Met 28 stemmen voor is het amendement unaniem aangenomen.

b. Raadsvoorstel Zienswijze op de wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling GGD en Veilig Thuis Haaglanden (RV 23-099)

De voorzitter: Dan gaan wij naar het geamendeerde raadsvoorstel Zienswijze op de wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling GGD en Veilig Thuis Haaglanden. Wenst iemand een stemverklaring af te leggen? Niet het geval. Dan gaan we over tot stemming. Het raadsvoorstel is nu wel geamendeerd. Het geamendeerde raadsvoorstel, Zienswijze op de wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling GGD en Veilig Thuis Haaglanden. Nog drie. Met 28 stemmen voor is het geamendeerde raadsvoorstel Zienswijze op de wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling GGD en Veilig Thuis Haaglanden aangenomen.

11. Raadsvoorstel Beheerplan Wegen 2024-2028 (RV 23-101)

De voorzitter: Dan gaan wij door naar het raadsvoorstel Beheerplan Wegen 2024-2028. Dan geef ik als eerste het woord aan de heer Ezinga van de VVD.

De heer Ezinga: Dank u vriendelijk, voorzitter. Dit is een onderwerp naar mijn hart, maar niet heus. Maar ik ga mijn best doen om het te waarnemen voor mijn collega. We hebben hier het plan Beheerplan Wegen. Dit plan, hebben wij ook in het forum al aangegeven, is prima, naar onze ogen. We hebben het tijdens het forum daar uitgebreid over gehad. Wij zagen de inhoud als, de besprokene, als afdoende en dan ook de ambities die daarin zijn benoemd. Ook de leercurve met betrekking tot oude projecten in dit kader waren afdoende. Dus inhoudelijk zijn wij oké, helemaal akkoord. Zoals u ons kent, kijken wij ook naar de financiële onderbouwing. Dan fronsen onze voorhoofden en dan hebben wij wat rimpels op ons gezicht, want daar zijn toch wat zorgen bij ons, vooral voor de toekomst. De keuze van het college om het zo te doen is als zodanig. Maar het is wel onwettelijk dat de raad ja tegen iets moet zeggen terwijl geen goede of geen afdoende financiële dekking is voor de komende jaren en er wel een integrale afweging moet gaan komen. Want wat als er dan geen geld beschikbaar komt in die integrale afweging? Wat betekent dit dan, wethouder? Er staat onverlet dat de ambities die erin staan, nog steeds iets is waar wij absoluut achter staan. Dus wij horen graag uw reactie. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Ezinga. Dan geef ik het woord aan mijnheer Braam van Beter voor Rijswijk.

De heer Braam: Voorzitter, ik kan heel erg kort zijn en zeggen, wij kunnen ons vinden in het voorliggende voorstel. Dus we hebben verder geen spreektijd nodig.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Braam. Dan geef ik het woord aan mevrouw Niesen De Haan van Rijswijks Belang.

Mevrouw De Haan-Niesen: Dank u wel, voorzitter. Voor ons het Wegenbeheerplan 2024-2028, een ambitieus plan. Sinds het IBOR is vastgesteld, kunnen we lezen dat de achterstanden deels zijn ingelopen met betrekking tot onze wegen en het onderhoud beter is georganiseerd binnen Rijswijk. De onderhoudsachterstand is veroorzaakt door een beperkt beschikbaar ... Door beperkt beschikbare budgetten. Via de voorzitter een vraag aan de wethouder. Als de raad akkoord gaat met dit raadsvoorstel, kunt u dan toezeggen dat de budgetten die gevraagd worden ervoor gaan zorgen dat de achterstanden die er zijn ook daadwerkelijk ingelopen gaan worden en dat er geen nieuwe achterstanden in het wegenbeheer gaan ontstaan? De tweede vraag is, is er überhaupt ruimte om de budgetten te dekken vanuit de algemene reserve? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Niesen. Dan geef ik het woord aan mevrouw De Bruijn van GroenLinks.

Mevrouw De Bruijn: Dank u wel, voorzitter. Dank aan het college voor de uitwerking van het Beheerplan Wegen. GroenLinks staat hier ook positief tegenover. We willen ons namelijk op een veilige manier kunnen verplaatsen. Daarvoor zijn goed onderhouden wegen onmisbaar. Ook zijn we blij om te lezen dat het college zich heeft ingespannen om de duurzaamheidsaspecten mee te nemen in het beheerplan, bijvoorbeeld door ervaring op te doen met circulair aanbesteden en materialen vast te leggen in het gegevensbeheerssysteem. Ook wordt er gedacht aan het klimaat, door naar minder verstedend oppervlak te gaan en integraal aan te sluiten bij het Gemeentelijk Programma voor Klimaatadaptatie. GroenLinks is blij om deze plannen ... Of deze aspecten in het plan terug te lezen. Maar ook wij erkennen dat er druk is op het beschikbare budget. En er zijn zorgen over de dekking in de toekomst. Daarom des te meer de oproep aan het college om verder te blijven kijken naar een zo efficiënt en toekomstbestendig mogelijk wegenbeheer. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw De Bruijn. Dan geef ik graag het woord aan de heer Van Enk, CDA.

De heer Van Enk: Dank u wel, voorzitter. Wat ik hier zeg over het Wegenbeheerplan geldt mutatis mutandis ook voor het Groenbeheerplan. Dus dat doe ik in een keer. Voor ons ligt vanavond een vierjarenplan voor het beheer van onze wegen. Het is voor het eerst in alle jaren dat ik als raadslid meemaak dat zo'n plan met een onvolledige financiële dekking wordt gepresenteerd. Het college zegt in feite, we weten wat we willen, we weten wat er moet gebeuren, maar we hebben nog niet besloten om daar voldoende geld voor vrij te maken. Daar kijken we later nog naar. Datzelfde geldt dus ook voor het Groenbeheerplan. Afgelopen november vond een grote begrotingsbehandeling plaats. Daaruit bleek niet alleen dat we van de financiële reserves van Rijswijk dit jaar waarschijnlijk niets meer overhouden, maar dat we bij ongewijzigd beleid ook jaar na jaar tekorten op zullen lopen die verhinderen om onze taken als gemeente uit te voeren. Het CDA vroeg dan ook vergeefs aan het college om per direct een financiële heroverweging te starten, maar het college hield in november vol dat dit kon wachten tot het komend voorjaar. Ook de wethouder Financiën nam deze handschoen niet op. Wij zien dit nu duidelijk als een resultaat waar we als CDA voor hebben gewaarschuwd, al binnen twee maanden. Wij willen vanavond heel duidelijk stellen dat wat ons betreft er geen cent meer wordt bezuinigd op onderhoud, of het nu gaat om wegen, plantsoenen, verlichting of riolering, bezuinig op onderhoud levert op termijn alleen maar extra kosten op. Dat hebben we gezien met onze straatverlichting. Daarnaast levert de toestand van onze wegen en plantsoenen steeds meer een armetierig aanblik op van ons Rijswijk. Waar is de tijd gebleven dat de rode rozen bloeiden in ons gemeentelandschap en dat er geen discussie was over ons onderhoudsbudget? We waren een sterke en spaarzame gemeente die wist wat kon en ook wist wat onhaalbaar was. Dat heb ik allemaal nog meegemaakt. We kunnen nu wel flink blijven bouwen en daarbij ideologische discussies voeren over toch maar weer meer sociale woningbouw, maar intussen zijn onze kosten voor het sociaal domein nog steeds niet in control. Die stijgen al jaren in een onbeheersbaar tempel. Als ik zo'n discussie hoor over de onderzoeken naar sporthallen, dan slaat de schrik mij ook om het hart. Met alle deskundigen die we hier in de raad hebben hoe je een sporthal het beste kunt bouwen en hoe het budgetneutraal kan en de wethouder die zegt, ik blijf geloven in een sluitend businessplan, dan denk ik, dat heb ik nog niet zo lang geleden ook gehoord. Maar die businessplannen kennen we nog steeds niet. Dus ook hier denk ik dat we vanavond weer de start beleven van iets waar we over een jaar van kunnen zeggen, na een ton onderzoeksgeld gaan we daar geen nee meer tegen zeggen en we lopen weer tegen het zoveelste structurele tekort. De vraag is niet of we de wethouder of de gedeputeerde Wonen straks tegenkomen die ons op de vingers tikt,

maar of het de wethouder Financiën gaat worden. Dus we moeten ergens de tering naar de nering zetten. Als we nu die keuzes niet maken, dan ligt in het fysieke domein in ieder geval de verloedering op de loer. Dat staat ook eerlijk beschreven in dit wegenbeheerplan. De staat van onderhoud is nodig toe aan een inhaalslag. Voor onkruidbestrijding heeft het college in dit plan de komende jaren ook nog even geen geld. Wat ons betreft is het dus basta. Ik ben het met de VVD eens, de plannen op zichzelf zijn prima. Ik vertrouw op de deskundigheid die daaraan besteed is. Maar wij willen terug naar de tijd van een krachtige randgemeente waar het goed toeven is. Dat bedoel ik niet in de standaardtekstjes bij de begroting ieder jaar, maar feitelijk op straat. Daarom gaat het CDA vanavond alleen akkoord met beide beheerplannen als de wethouder drie harde toezeggingen doet. Ten eerste, er komt een dekking voor onkruidbestrijding. Ten tweede, er wordt voor wegen of groenonderhoud geen gebruik gemaakt van de egalisatiereserve Rioleringen, want die is er niet voor niks. En ten derde, de wethouder komt binnen een paar maanden met een volledige financiële dekking voor deze beide beheerplannen, zoals we die vanavond vaststellen. Alleen dan kunnen wij instemmen. Want de plannen zijn goed, maar als de wethouder dit niet wil of mag toezeggen vanuit het college, dan stemmen wij vanavond tegen. Want een meerjarenplan is één geheel dat uitgaat van één visie. Die ga je niet na een jaar weer aanpassen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Enk. Dan geef ik het woord aan de heer Van der Veer, Partij van de Arbeid.

De heer Van der Veer: Dank u wel, voorzitter. Allereerst dank aan de wethouder voor de beantwoording van onze schriftelijke vragen welke door onze fractie tijdens het forum zijn gesteld. Als PvdA Rijswijk vinden wij het belangrijk een goed beheerplan voor onder andere onze wegen in onze gemeente. Goed beheer vinden wij niet alleen wij van groot belang, maar ook onze inwoners. Want het niet uitvoeren van goed beheer brengt niet alleen de veiligheid van onze inwoners in gevaar, maar kan ook leiden tot een gevoel van sociale onveiligheid bij deze zelfde inwoners. Als gemeente hebben we daarom op dit gebied een zorgplicht, zij het niet wettelijk scherp omschreven, maar met de provinciale standaard van kwaliteitsniveau C en een minimale norm moeten we deze toch serieus nemen. Het wegenbeheerplan gaat gelukkig iets verder dan niveau C. Want zoals u zelf schrijft, waar C dreigt naar D af te glijden, gaan we naar B en zelfs indien mogelijk naar A. Deze ambities zien we graag. Alhoewel we de realiteit niet uit het oog moeten verliezen dat helaas niet alles direct mogelijk is in verband met de financiële situatie van de gemeente en het onzekere ravijnjaar 2026, waar iedere gemeente mee te maken heeft, gaan wij voor dit plan. Daarnaast mogen we de ambitie om onze stad aantrekkelijk te maken niet uit het oog verliezen. Het uitvoeren van het Beheerplan voldoet niet alleen aan onze zorgplicht, maar draagt ook bij aan een visio-aantrekkelijk wegenareaal, want goede voetpaden, fietspaden en wegen, wie wil dat nou niet? Wij vertrouwen dat Rijswijk met dit wegenbeheerplan op de goede weg zit en roepen op om met gezamenlijke inspanning de kwaliteit van onze wegen te verbeteren, zelfs binnen de financiële uitdagingen waar we voor komen te staan. Want samen kunnen we dat. Dat was mijn eerste termijn, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van der Veer. Zijn er nog andere raadsleden die het woord willen voeren? Mevrouw Woudstra, D66.

Mevrouw Woudstra: Hij doet het niet. Dat lukt ook deels wel uit het hoofd. We hebben een aantal, in het forum, een aantal vragen gesteld. Dank aan de wethouder voor het beantwoorden ervan. We willen ook dankzeggen aan de mensen van het wegenbeheer dat nu voet- een fietspaden er duidelijk ook in terugkomen naast de wegen. Dan moet ik voor het financiële stuk toch echt heel even mijn computer werkend krijgen. Maar dat is vaker een probleem. Hij gaat er gewoon niet naartoe terug.

De voorzitter: Zal ik anders naar een ander raadslid eerst gaan? Zijn er nog andere raadsleden die het woord willen voeren of het raadsvoorstel Beheerplan Wegen? Dat is niet het geval. Mijnheer El Majjaoui, u krijgt het woord.

De heer El Majjaoui: Dank, voorzitter. Wij gaan mee met dit raadsvoorstel, want onderhoud en beheer is eenmaal nu urgent en noodzakelijk om winsten op lange termijn te kunnen behalen. Ik heb maar één vraag met betrekking tot groenbeheer en onkruidbestrijding. Zijn hier ook mensen uit de Participatiewet mee gemoeid en worden deze ook erbij betrokken, ook gelet op het feit dat wij efficiënt om moeten gaan met onze beschikbare financiële middelen, wat zich ook vertaalt naar arbeidsproductiviteit? Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer El Majjaoui. Mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: De wonderen der techniek. Hij doet het weer. We hadden graag nog duidelijker de basis op orde gebracht. In het forum hebben we dat ook aangegeven. We vinden het, wat ook door andere raadsleden is aangegeven, eigenlijk niet kunnen dat we een meerjarenplan hebben en het niet kunnen financieren en eigenlijk zelfs een stukje niet gaan doen. Dan hebben mensen het over ambities. Wij vinden dat geen ambities dat is ook geen vinden. Er staan dingen die gewoon gaan over het op orde krijgen van onze stad. De reden dat dat gebeurt, heeft te maken met het financiële gat in 2026 en het feit dat het kabinet er nog geen beslissing over heeft genomen en dat het nieuwe kabinet dat moet gaan doen. Wij vinden het belangrijk dat het duidelijk is dat, naar buiten toe, dat Rijswijk dus te weinig structurele middelen krijgt vanaf 2026. En, nee, dat ravijnjaar is er niet in vergelijkbare mate voor elke gemeente. Het is extra groot voor Rijswijk. Wij bouwen ook extra en dat betekent ook dat we extra beheer gaan krijgen. We hebben in het forum gehoord dat al het extra beheer en al het bouwen hier nog niet in mee is genomen. Daar hebben we dus in de toekomst ook geen geld voor om dat extra beheer te doen. Daar maken we ons zorgen over. Wij laten dat duidelijk horen aan onze Tweede Kamerfractie. Afgelopen jaar hebben we dat gedaan en de komende periode blijven we dat doen. Ons verkiezingsprogramma is erop aangepast en onze inzet in de Kamer is ernaar. Ik hoop dat we dat samen met elkaar hier van degenen die daar invloed op hebben, dat ook kunnen doen. En roepen we ook daartoe op, ook lokale partijen, om geluid te maken naar die kant. Want we willen een leefbare, klimaatbestendige en mobiele stad. Dat kan niet zonder veilige voet- en fietspaden en wegen. De kosten voor Wmo en jeugd hiertegen afwegen, is niet de manier waarop we dat zouden moeten doen. Je kan niet struikelen over een stoepsteen en in de Wmo komen en daar dan extra geld aan uit moeten geven. Dus onze opdracht is duidelijk. Ja, wij zullen meegaan, want we gaan niet komend jaar geen beheer doen van dit Groenbeheerplan, maar we zien nog echt een grote uitdaging voor de toekomst en we zien uit naar de aangekondigde maatregelen en een overzicht ervan naar de raad. Dus we stemmen nu voor, maar de oproep is denk ik duidelijk.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra. Dan geef ik het woord aan wethouder Wit voor beantwoording in eerste termijn.

De heer Wit: Dank u wel, voorzitter. Ik wil de raad ook bedanken voor de steun voor de inhoud van het stuk. Ik ben ook heel blij dat het er nu zo bij ligt. Ook voor zoals we dan straks voor het groenbeheerplan, maar ook voor het wegenbeheerplan geldt, data verzamelen om te zorgen dat we ons areaal kennen en weten wat er ligt en ook de uitdagingen kennen, is voor ons heel belangrijk. Ik denk dat we met dit plan een goede inhoudelijke stap zetten. Ik ga eerst even de vragen af. Het belangrijkste is natuurlijk het financiële deel waar ik straks even op terugkom als laatste. Rijswijks Belang heeft vragen gesteld, Als we dit plan vaststellen, worden dan de achterstanden ingelopen? Zoveel als wij kunnen, gaan we achterstanden inlopen. Op het moment waar wij plekken hebben, waar we, wat ook aangegeven wordt in het stuk, waar het nu momenteel D is, zullen we dat

aanpakken en zorgen dat het in eerste instantie naar A gaat. Want je gaat niet iets nieuw aanleggen en dan het op C stellen. Dan ga je ook meteen naar A. Vervolgens zullen we proberen om in ieder geval, dat staat ook in het stuk, dus het C-beheer, alles wat op kwaliteit C staat, minimaal handhaven en zorgen dat het niet naar D gaat. Of we alle achterstanden kunnen inlopen, daar gaan we ons natuurlijk ontzettend wel hard voor maken en proberen dat in te lopen. Maar je weet ook niet wat in de komende tijd voor storm of weet ik veel, droogheid, verzakkingen kunnen gebeuren. Dan is het wel zo dat we dat direct oppakken. Maar het onderdeel van dit plan is er wel bedoeld om alle achterstanden ook gewoon aan te pakken. De rest zijn financiële vragen. CDA heeft eigenlijk ook alleen vragen over financiën. Wel even iets waar ik nog op terug wil komen, u geeft aan dat de stad er steeds armetieriger uitziet. Dat herken ik toch niet. Wij krijgen ook veel signalen van onze inwoners dat er wel degelijk positieve stappen gezet worden over de wijze waarop de wegen erbij liggen. U heeft inderdaad, u neemt een voorschotje op het Groenbeheerplan, daar geldt eigenlijk hetzelfde voor. Dat wij het beleid hebben veranderd en geen rozenperken meer aanplanten, maar op andere manier met ons groen omgaan om de biodiversiteit te vergroten, wat bij rozenperken nou eenmaal niet zo heel erg interessant is, dat is een beleidskeuze die in het verleden gemaakt is. Daar sta ik nog steeds van harte achter, ook al heb ik hem zelf niet genomen. Even kijken. De Partij voor Gelijkheid & Rechtvaardigheid vroeg vragen over de participatie en de Participatiewet, gaan wij om met ...

De voorzitter: Mijnheer Van Enk wil u interrumperen.

De heer Van Enk: De wethouder geeft antwoord op mijn vragen, maar ik heb niks gevraagd over rozen. Ik heb gevraagd of hij drie toezeggingen wil doen. Daar hoor ik hem niet over.

De voorzitter: Mijnheer Wit.

De heer Wit: Als mijnheer Van Enk even oplet, ik had ook gezegd dat ik de financiële vragen en ook alles wat daarachter zit straks hierna, na de inhoudelijke andere vragen, behandel. Dus ik kom zeker terug op uw voorwaarden, mijnheer Van Enk, via de voorzitter. De Partij van Gelijkheid & Rechtvaardigheid heeft vragen gesteld over de Participatiewet. Wij maken al gebruik van De Binnenbaan. De Binnenbaan werkt ook zeker in het groenbeheer mee. Dat is in principe onderdeel van de Participatiewet. Dat zijn mensen ook met een afstand tot de arbeidsmarkt, dus dat is een onderdeel ervan. Dan gaan we nu op het financiële deel uitkomen. Uiteindelijk is dit een keus geweest die wij als college gemaakt hebben, omdat wij weten dat wij voor een uitdaging staan de komende jaren, zeker richting 2026 en 2027, dan ga ik nu even op de stoel van mijn collega van Financiën zitten, dat we een financiële uitdaging hebben en dat er tekorten momenteel in de begroting staan. Dat is ook door VNG aan ons gevraagd om dat op die manier te laten zien. Maar dat betekent niet dat we niet moeten gaan kijken hoe we die tekorten in de toekomst kunnen gaan opvangen. Onderdeel van om dat te gaan opvangen, is die herijkingsprocedure die we gaan lopen, die we al gestart zijn, waarin we gaan kijken op welke manier we een dekkende begroting kunnen krijgen. Daarin zullen keuzes gemaakt moeten worden over inhoud. Inhoud die ook dit beheerplan kunnen raken. Dus op het moment dat er afspraken of minder geld beschikbaar komt voor dit beheerplan dan in dit stuk eigenlijk begroot staat, betekent dat dus dat we of naar de raad moeten komen met een voorstel om dingen anders te doen of dingen zullen moeten gaan laten. Dat is de realiteit. Tegelijkertijd zijn de vragen die gesteld worden door ... De voorwaarden die gesteld worden door het CDA om hiermee in te stemmen, uiteindelijk gaat de raad nog steeds over het budget, ook als we straks de herijking in de halfjaarrapportage de discussie gaat voeren over waar we wel of niet. Daar gaan wij een voorstel voor doen. Daar gaat u uiteindelijk over om daarmee akkoord gegaan of daar te amenderen. De voorwaarde die u stelt, dekking voor onkruidbestrijding, er is wel onkruidbestrijding. Maar wat ook in het voorstel staat, is dat wij de onkruidbestrijding op verharding

niet gaan verhogen. Dus er zal ongetwijfeld nog wel wat onkruidbestrijding plaatsvinden, maar het is wel een van de onderdelen die we niet kunnen verbeteren momenteel. De egalisatiereserve Riolering niet gebruiken, daar kan ik ook niet in meegaan. De egalisatiereserve Riolering is van dien aard dat we de ruimte hebben om daar op deze wijze een stap in te zetten. Het past ook binnen ons, omdat het gaat om watergangen en het onderhoud daarvan, past het ook heel goed binnen het totale plaatje van waterbeheersing. Dus wij zien ook niet dat dit niet kan. Er is nog steeds ruimte genoeg om de werkzaamheden die we anders zouden moeten uitvoeren ook kunnen uitvoeren. De laatste voorwaarde, binnen een paar maanden een nieuw voorstel met dekking. Binnen een paar maanden, niet eerder dan in juni de halfjaarrapportage voor u ligt, zult u het voorstel krijgen. Als u deze voorwaarde blijft handhaven, dan kan ik u daar verder ook niet ... Dan zult u tegen dit voorstel stemmen, dat is dan niet anders. Ik ga niet mee met wat u hier voorstelt. Even kijken. Heb ik nog vragen gemist? Rijswijks Belang heeft nog een vraag gesteld. Is er ruimte binnen de budgetten om dit te dekken uit de algemene middelen? Voor 2024 wel. Dat staat ook in het stuk. Voor 2025 en 2026, nogmaals. Daarna zullen we dus met een herijkingsopgave moeten komen. Momenteel is die dekking er niet en we zullen daar in de halfjaarrapportage met een voorstel komen. Dank u wel, voorzitter. Dat was de eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Wit, voor het beantwoorden van de vragen in eerste termijn. Ik kijk naar uw raad. Heeft u behoefte aan een tweede termijn. Dat is niet het geval. Dat is mooi. Goed beantwoord door de wethouder. Dan kunnen we doorgaan met het stemmen. Het raadsvoorstel Beheerplan Wegen. Wenst een raadslid een stemverklaring af te leggen? Ik zie mijnheer Van Enk knikken. Dan heeft u het woord.

De heer Van Enk: Dat wil ik graag, voorzitter. Daar kunnen we een tweede termijn mee besparen. Het is duidelijk dat de wethouder niet keihard achter zijn plan gaat staan voor ons. Hij kan geen toezeggingen doen. Dat maakt het voor ons, zoals ik al heb uitgelegd, een openstaande beslissing. Die gaan we vanavond niet nemen. Wel zullen dus tegenstemmen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Enk, voor uw stemverklaring. Zijn er nog andere raadsleden die een stemverklaring wensen af te leggen? Dat is niet het geval. Dan gaan we over tot stemming. Het raadsvoorstel Beheerplan Wegen 2024-2028. Met 26 stemmen voor en 2 tegen is het raadsvoorstel aangenomen.

12. Raadsvoorstel Groenbeheerplan 2024-2028 (RV 23-102)

De voorzitter: Dan gaan wij snel door naar het allerlaatste bespreekpunt, het raadsvoorstel Groenbeheerplan. Dan kijk ik naar uw raad. Wie wenst als eerste het woord te voeren? Ik heb geen sprekers op mijn lijst staat mevrouw Harmsen. Maar ik zag mijnheer Van Dam als eerste de hand opsteken, dus ik ga mijnheer Van Dam, u het woord geven.

De heer Van Dam: Top. Dank. Wie het eerst komt, wie het eerst maalt. Grapje. Hartstikke bedankt.

De voorzitter: Wilt u nu? Mijnheer Van 't Eind, wilt u?

De heer Van 't Eind: Voorzitter, volgens mij is het de gewoonte dat de indiener van het amendement gewoon als eerste gaat, dus dat ...

De heer Van Dam: Heel scherp.

De heer Van 't Eind: Dat lijkt me wel logisch, want dan kunnen mensen ook reageren op het amendement. Sorry, Danny.

De voorzitter: Mevrouw Harmsen. Mijnheer Van Dam, u kunt hiermee leven, hoop ik. Mevrouw Harmsen, ik ga u het woord geven als indiener van het amendement.

Mevrouw Harmsen: Dank u wel, voorzitter. Er is een vraag.

De voorzitter: Mevrouw De Haan-Niesen, wilt u interrumpen?

Mevrouw De Haan-Niesen: Ik heb een vraag aan u, voorzitter. Want mijn amendement staat op 12.a en het andere amendement staat op 12.b. Dus ik denk dat ik eerst ben.

De voorzitter: Er zijn twee amendementen inderdaad. Ik heb op mijn lijst mevrouw Harmsen als eerste spreker. Mag ik mevrouw Harmsen als eerste het woord geven en dan daarna u? Vindt u dat een goede?

Mevrouw De Haan-Niesen: Nee, voorzitter, ik wil graag eerst.

De voorzitter: Mevrouw Harmsen, vindt u het goed dat mevrouw De Haan-Niesen als eerste het woord voert? Heel collegiaal zo. Dan gaan we straks een loting doen. Mevrouw Niesen, u krijgt het woord.

Mevrouw De Haan-Niesen: Dank u wel, voorzitter. Het raadsvoorstel Groenbeheerplan 2024-2028 voor Rijswijk ligt voor ons, waarvoor dank. We kunnen lezen dat het een cruciale stap is in de richting van een verzorgend functioneel groen binnen onze gemeente. Het beoogde effect van het plan, namelijk het bereiken van een verbeterde beeldkwaliteit oor specifieke gebieden alsmede het vergroten van biodiversiteit, weerspiegelt een evenwichtige benadering van het groenbeheer. Actieve bestrijding van ziekten en plagen en communicatie over groenactiviteiten dragen bij aan een gezonde en veilige leefomgeving. Het helder in kaart brengen van groene arealen en de kosten van dagelijks beheer en onderhoud zou moeten voorkomen dat er jaarlijks budgetaanvragen gedaan moeten worden. Dit bevordert de financiële controle. De verhoging van de beheerbudgetten is er om verwaarlozing en kapitaalvernietiging te voorkomen, stelt het raadsvoorstel. Rijswijks Belang is dan ook benieuwd of dit gaat lukken. Geen kapitaalvernietiging. Immers, de natuur laat zich niet leiden. Ziektes, plagen en veranderde weer omstandigheden zijn onvoorspelbaar. Het argument dat nu goed in beeld is wat er aan groen arealen is en welk beheer daarbij hoort, zou de kosten van het dagelijks beheer en onderhoud helder maken en met de aangegeven budgetten het groenbeheer de komende periode uitvoerbaar moeten zijn. Het zou dan niet meer noodzakelijk zijn om jaarlijks extra budget aan te vragen via de eerste en tweede halfjaar rapportage. Zo ontstaat een stabiele beheercyclus waarmee we ons groen areaal in stand kunnen houden en financieel in control zijn. Rijswijks Belang zet hier haar vraagtekens bij. Immers blijkt uit vele dossiers binnen onze gemeente dat daar met regelmaat extra budget nodig is voor diverse dossiers. Groenbeheer zal daar zeker geen uitzondering in zijn. Nogmaals, de natuur laat zich niet leiden en onze gemeente gaat de komende jaren groeien qua aantal inwoners, huizen en nog meer groen. Het dekkingsvoorstel in 2024 het onderhoud van de watergangen à 391.709 euro te bekostigen uit de egaliseringsreserve Riolering kunnen we als Rijswijks Belang niet steunen. Er zou binnen de exploitatie Riolering financiële ruimte zijn ontstaan, omdat daar de afgelopen jaren minder onderhoud aan rioleringen is uitgevoerd dan gepland. Rijswijks Belang ziet dan ook graag dat de financiële ruimte die is ontstaan blijft daar waar het voor bedoeld is. Immers ook de riolering moet onderhouden blijven worden. Rijswijks Belang zal een amendement indienen om het budget à 100.000 euro, wat bedoeld is voor het vervangen van de bladkorven, waarvan we er 90 hebben in Rijswijk en deze maar ongeveer negen weken worden gebruikt in het jaar, uit het Groenbeheerplan te halen. Voor het vervangen van de bladkorven heeft gemeente Rijswijk nog 3500 minicontainers die ingezet kunnen worden als bladkorf. Dat is wat betreft Rijswijks Belang een prima alternatief. De 100.000 euro kan dan eventueel toegevoegd

worden aan het budget dat nodig is voor het onderhoud van de watergangen of een onderzoek naar de Urban waterbuffer of het scheelt weer straks bij de herijking van 2026-2027. Voorzitter, in het Groenbeheerplan Basis op Orde 2020-2023 waren niet alle benodigde werkzaamheden opgenomen. Het vervangen van de beplanting was geen onderdeel van het plan en het wegwerken van de snoeiachterstanden van de bomen was te laag ingeschat. Ook het herstellen van boomstructuren was niet opgenomen, net zoals het water geven van de jonge aanplant. Een kwalijke zaak wat betreft Rijswijs Belang. Verwaarlozing van groen is niet wenselijk voor onze gemeente en draagt niet bij aan een gezonde en veilige leefomgeving voor onze inwoners. Nu met het Groenbeheerplan 2024-2028 kunnen we lezen dat hier dan ook de prioriteit ligt. Het inhalen van de achterstanden die er nog zijn, achterstanden voorkomen en het verbeteren van de beeldkwaliteit groen binnen onze gemeente kan Rijswijks Belang dit alleen maar toejuichen. Uiteraard zullen we als fractie dit blijven monitoren of het raadsvoorstel Groenbeheerplan 2024-2028 dan ook uitgevoerd gaat worden op de juiste manier die in het raadsvoorstel en Groenbeheerplan is omschreven. Voor zover mijn eerste termijn, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw De Haan-Niesen. Dan geef ik het woord aan mevrouw Harmsen van de ChristenUnie.

Mevrouw Harmsen: Dank u wel, voorzitter. De ChristenUnie is blij met het Groenbeheerplan. Het gaat ons aan het hart. Adam en Eva kregen in het paradijs al het eerste groenbeheerplan. Dat past bij hoe wij zijn als mens. We hebben wel een amendement. Een amendement niet voor waterbuffers zelf, maar voor een onderzoek ernaar. Niet meer dan een onderzoek. Dit onderzoek kan volledig gedekt worden. We hebben het ook in het amendement staan. Het kan al volledig gedekt worden vanuit de egalisatiereserve Riolering. Maar er is grote kans dat de helft van dit onderzoek via subsidie van de provincie Zuid-Holland co-gefinancierd kan worden. Dus het gaat om een onderzoek wat wij voorstellen wat sowieso gedekt is, maar ook nog voor de helft betaald kan worden door waarschijnlijk de provincie. Waarom is het nou zo belangrijk om toch dit onderzoek te laten uitvoeren? Dit eenmalig onderzoek, een eenmalige uitgave. In de eerste plaats helpt het ons om gericht te kiezen. Waar kunnen we nog wel met het water aan de slag? We hebben net gezien in het raadsvoorstel van de Marimbahal dat een waterbuffer en het ommetje eromheen door alle partijen eigenlijk wel werd gewaardeerd. Water doet ertoe en water maakt wonen leefbaarder. Een andere is, zo'n onderzoek geeft ook aan ons aan, wat gebeurt er als we het niet doen? Als we die waterbuffers niet gaan aanleggen, wat zijn dan de gevolgen? Wat zijn ook de kosten dan in leefbaarheid en ook in natte voeten? Vandaar dat wij toch hebben gevraagd in het amendement, samen met alle andere partijen, GroenLinks, PvdA, Partij Gelijkeid & Rechtvaardigheid, D66, heb ik ze allemaal, om te kijken of dit kleine eenmalige onderzoek, wat gedekt is, toch niet in het Groenbeheerplan een plek kan vinden. Ik dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Harmsen. Dan geef ik het woord aan mijnheer Van Dam van Wij. Rijswijk.

De heer Van Dam: Dank. Het Groenbeheerplan laat toch ... Daar stond, niet alle groendoelen die we hadden zijn daarin behaald en dat is jammer. Maar de reden daarvan is duidelijk en die wordt ook goed omschreven in het plan. We maken een knip tussen het komend jaar en de jaren daarna in de financiering daarvan. Ik wil toch vooropstellen dat we dat wellicht voorkomen had kunnen worden, als we hadden geluisterd naar de voorstellen die we hadden gedaan in de afgelopen kaderdebatten en in de begrotingsdebatten. Als we hadden geluisterd naar onze voorstellen om ieder geval vroegtijdig al te kijken naar de bezuinigingsmaatregelen en financiële maatregelen die we hadden kunnen nemen, dan hadden we dat al hiervoor gedaan en hadden we niet nu deze keuze hoeven maken. Dat betreuren we. Maar goed, die discussie hoeven we denk ik niet hier over te voeren. Want

de keuze die hierin wordt gemaakt, vinden wij dan wel een hele logische, omdat we voor het Groenbeheerplan, wat toch aardig wat centen gaat kosten de komende jaren, dat geld hebben we nu gewoon nog niet. Dan lijkt het me ook een logische keuze om die discussie om dat geld dan toch uit te gaan geven door te trekken naar het volgende kaderdebat. Dus wat dat betreft heeft u onze steun in hoe dat plan nu naar de raad voorkomt. Ik heb wel nog een vraagje aan, over de waterbuffer, aan ChristenUnie, maar misschien ook aan de wethouder. Want op zich vinden we de inhoud van dit amendement kunnen we mee leven en vinden we ook zeer belangrijk. Alleen de financiering hebben wij toch nog een vraagje over. Wij zijn het er helemaal mee eens als dat via een subsidievorm gehaald kan worden, graag zelfs. Maar als dat niet lukt, beschrijft het amendement dat we het zelf uit de rioleringsreserve gaan halen. Eigenlijk een vraag aan de wethouder van, één, kan dat nog? Is dat mogelijk? En is dat ook iets wat we zouden willen om te moeten doen, om het uit die rioleringsreserve te halen? En is er nog ruimte voor? Dus eigenlijk die vragen hebben we nog staan. Ik wacht graag de eerste termijn van de wethouder daarop af.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Dam. Dan geef ik graag het woord aan mevrouw De Bruijn van GroenLinks.

Mevrouw De Bruijn: Dank u wel, voorzitter. Dank ook aan het college voor weer een goed leesbaar inhoudelijk Groenbeheerplan. GroenLinks is blij om te lezen dat natuurwaarden, ook het belang van een groene omgeving voor sport, welzijn van mensen en de identiteit van buurten benadrukt is in het plan. We weten dat de druk op het beschikbare budget hoog is. Maar een groeiende stad vraagt nou eenmaal om een gezonde groene ruimte. Daarom is het belangrijk om nu in het groenbeheer te investeren. Door nu te investeren, kunnen we achterstanden in het groenbeheer en -onderhoud wegwerken en voorkomen we hogere kosten in de toekomst. Want er zijn uitdagingen. Een veranderend klimaat dat vraagt om aanpassingen in beheer en onderhoud van het groen en het bestrijden van invasieve exoten. Want ook onze stad krijgt steeds meer te maken met weersextremen. De toename van storm, regenval en droogte leidt tot risico's, en ook financieel. Het is belangrijk dat we hierop anticiperen en onze stad leefbaar en groen houden. Het zou u niet verbazen dat GroenLinks graag had gezien dat alle beschreven ambities werden uitgevoerd. Maar gezien de financiële situatie, is dit geen reële wens. Gezien het belang voor het klimaatbestendigheid maken van onze stad, dienen wij in ieder geval mee dat amendement in voor de Urban waterbuffers. De mogelijkheden voor dekking zijn al benoemd. Ofwel uit de egalisatie van de riolering, ofwel vanuit subsidie. Wij zien ook dat dat een logische keuze is, want het water raakt ook aan de waterbuffers. Het is belangrijk dat wij waterveilig zijn als stad en daar kunnen die waterbuffels een bijdrage aan leveren. Voor zover.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw De Bruijn. Dan geef ik het woord aan mijnheer Van der Veer van de Partij van de Arbeid.

De heer Van der Veer: Dank u wel, voorzitter. Allereerst weer bedankt, wethouder, voor de beantwoording van onze schriftelijke vragen. Namens de Partij van de Arbeid wil ik graag onze steun uitspreken voor het voorgestelde Groenbeheerplan voor onze gemeente. Dit plan belooft belangrijke stappen te zetten in het bevorderen van de biodiversiteit, het vergroenen van onze wijken en het waarborgen van een gezonde leefomgeving voor onze inwoners. De aanplanting van bomen en groenvoorzieningen is een essentieel onderdeel van dit plan. Dit zal niet alleen de uitstraling van de stad verbeteren, maar ook de luchtkwaliteit en het welzijn van onze stad, dus ook voor onze inwoners. De transparantie over de herplantplicht, de toekomstige maaikaart en het maaien met zorg zijn eveneens cruciaal voor het behoud van een duurzame ontwikkeling van ons groen. Het is belangrijk dat we verantwoordelijkheid nemen voor de natuurlijke omgeving en ervoor zorgen dat onze acties bijdragen aan het behoud daarvan. Wij hebben volste vertrouwen in de wethouder dat

dit plan effectief en te implementeren en te waarborgen dat de doelstellingen worden behaald die in het plan zijn benoemd. Laten we gezamenlijk werk maken aan een groenere, duurzamere toekomst van Rijswijk. Voorzitter, complimenten voor het voornemen om in het komend jaar de spelregels voor het zelfbeheer en nieuwe initiatieven nog beter en breder te communiceren met onze inwoners. Want samen kunnen we zorgen voor een mooie, groenere stad. Hierdoor nemen wij onze inwoners mee en betrekken wij ze nog beter bij hun woon- en leefomgeving. Dat kan alleen maar voordelen opleveren. Voorzitter, een reactie op het amendement van Rijswijks Belang betreffende de bladkorven. Dat zullen wij niet steunen. De bladkorven zijn nodig, ondanks dat het voor een wat kortere periode is. De Partij van de Arbeid zou wel graag van de wethouder willen horen, is het mogelijk om de bladkorven, wat wij horen de bewoners, maar dat heeft wellicht met het klimaat te maken, dat ze eigenlijk één of twee weken te laat worden neergezet, waardoor al heel veel blad is gevallen dus het opruimen steeds moeilijker wordt. De kosten van 100.000 euro zijn niet de bladkorven zelf, maar voornamelijk het neerzetten, het leeghalen en het weghalen. Met het plaatsen van de containers, betekent dat dat er veel meer arbeidsintensieve kosten moeten worden gerekend om dit te realiseren. Ik zie een interruptie.

De voorzitter: Mijnheer Van der Veer, mevrouw De Haan-Niesen wil u interromperen.

Mevrouw De Haan-Niesen: Dank u wel, voorzitter. Ik hoor mijnheer Van der Veer zeggen dat de 100.000 euro bedoeld zijn voor het leeghalen van de bladkorven en het plaatsen, et cetera, et cetera. De 100.000 euro zoals in het Groenbeheerplan staat, is ter vervanging van 90 bladkorven, een stukje gaas. Daarvoor hebben we minicontainers. Die kunnen prima ingezet worden. Ik snap ook niet waarom niet. Maar dit heeft niks te maken met het leeghalen van de bladkorven en het plaatsen ervan. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw De Haan-Niesen. Mijnheer Van der Veer.

De heer Van der Veer: Voorzitter, volgens de Partij van de Arbeid is het niet ... Zijn het niet alleen de kosten van de bladkorven. We hebben hier en daar onderzoek gedaan wat de bladkorven kosten en dat is ... We zullen het antwoord hierop van de wethouder zo horen. Ten slotte, voorzitter, het amendement de Urban waterbuffer, ingebracht door de ChristenUnie, GroenLinks, Partij van de Arbeid, Partij voor Gelijkheid & Rechtvaardigheid en D66, daar is al het nodige over gezegd. Dat steunen wij van harte. Wij vinden het belangrijk dat dit onderzoek naar de waterbuffer er komt. Een grote wens vanuit groenbeheer en om zo voorbereid te zijn op de toekomst van ons veranderend klimaat. Mocht uit het onderzoek blijken dat het kan dit dan voortvarend aan te pakken, eventueel een combinatie met toekomstige stedelijke ontwikkelingen. Want samen kunnen we het. Dit was mijn eerste termijn, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van der Veer. Ik kijk even vanwege de tijd ook naar uw raad. We zijn bij het laatste punt en het is al 23:00 uur geweest. Nu zou het moment moeten zijn dat ik met u ga overleggen of het wel of niet geschorst moet worden. Ik stel voor dat wij natuurlijk dit bespreekstuk afronden. Maar dan wil ik u wel vragen om, gelet op de tijd, ook het kort en bondig te houden. Mijnheer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui: Moet ik een antwoord geven of het kort en bondig is?

De voorzitter: U krijgt het woord van mij.

De heer El Majjaoui: Ik dacht al. Dank, voorzitter, voor het woord. Voor wat betreft dit raadsvoorstel ...

De voorzitter: Mijnheer Van der Veer, wilt u uw microfoon uitzetten? Mijnheer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui: Gaan wij ermee akkoord. Het extra benodigde budget is helaas onvermijdelijk vanwege de prijsstijgingen en de bevolkingsgroei. We moeten onze natuurwaarde ook kunnen behouden. Dat is nou eenmaal zo. Ik heb een aantal vragen met betrekking tot de laatste ... Ook in het kader als rol als raadslid, controlerende taak. De ingezonden brief als zorgbrief vanuit een aantal inwoners, waarin wordt aangegeven dat er bomen worden gekapt. In hoeverre is deze informatie juist? En waarom zijn deze bomen gekapt en zijn er herplantingen geweest? Hoe verhoudt zich dit met de ambities om goed onze natuurwaarde en de vergroening te bevorderen? Voor wat betreft de twee amendementen. We gaan voor het onderzoek, daar hebben we ook meegetekend, waterbuffer. Want water is belangrijk op het juiste moment en op de juiste tijd is dat van belang. Vandaar dat wij dit onderzoek van harte steunen. Maar goed, het onderzoek moet daar plaatsvinden of daar ondergrondse ruimte voor is of hydrologisch ook mogelijk is, gelet op de ondergrondse ruimte die nog steeds drukker aan het worden is. Maar we gaan het onderzoek afwachten. Voor wat betreft het amendement van Rijswijks Belang. Ik zit daar heel anders in, althans mijn fractie. 100.000 euro voor de bladkorven. Waarom heeft het college er niet voor gekozen om in plaats van de bladkorven, dat er extra diensten gedraaid worden? Hoor ik hiernaast van mijn collega PvdA dat die middelen twee weken of daarna worden geplaatst. In hoeverre zijn deze bladkorven doelmatig? Dan richt ik ook naar het Rijswijks Belang. Stel voor in theorie dat wij ingaan met het amendement. Deze 200 containers die geplaatst zouden worden, door wie worden ze onderhouden? Is dat de inwoner die daar verantwoordelijk voor is of moet de gemeente ze allemaal straks gaan opruimen? Dan kom je wellicht op hetzelfde neer over de investeringen. Dus tot zover, voorzitter, voor wat betreft mijn vragen. Dank.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer El Majjaoui. Mevrouw Woudstra van D66.

Mevrouw Woudstra: Dank u wel. Dank. Fijn om het enthousiasme te zien over het groenbeheer. Dan waren heel veel mensen aanwezig bij het groenbeheer bespreken. Complimenten ook dat het gelukt is om zoveel met data te gaan doen. Blij dat die toezeggingen en suggesties die we hebben gedaan van de afgelopen jaren ook zijn verwerkt in deze uitwerking van het beheer. Van het op een interactieve kaart kunnen volgen wat er live gebeurt met het groen, tot het bomenpaspoort. We vinden dat er echt heel veel werk verzet is. Voor water en natuur zou ik aansluiten bij de gemaakte opmerking van ChristenUnie en GroenLinks. Daarnaast over het inwoners betrekken, het werd net naast mij ook al aangehaald, we zien een begin van die interactie die we willen en de mogelijkheden voor inwoners om om te gaan met het groenbeheer en daar een eigen bijdrage aan te leveren. We willen de wethouder nogmaals vragen echt open te staan voor deze betrokkenheid van inwoners. Mogelijk lijkt dit in het beheer niet altijd effectief. Inwoners Rijswijk geven om hun groen en willen graag meedoen. Geef ze ook die kans op betrokkenheid, zonder te veel bureaucratische eisen. Graag een toezegging op dat punt. De monitoring. U weet dat we die nog hard missen. Want wij willen echt zicht op de biodiversiteit, ook op de dier- en plantensoorten. Juist die dier- en plantensoorten in Rijswijk worden, geeft u aan, kunt u nu nog niet goed monitoren. De door u gedane toezeggingen, de eerdere moties en amendementen, kunnen, geeft u aan, nu niet hierbij bij het Beheerplan uitgewerkt worden. Dat was wel onze wens dat we dat inmiddels hadden. Dat is best lastig beslissen als we gevolgen niet kunnen meten en weten. We gaan graag nogmaals met u in gesprek wat er dan bij de omgevingsvisie gaat gebeuren, zodat we het niet dan opnieuw deze discussie over moeten doen. Want wij zien nog wel meer mogelijkheden en komen daar dan graag een-op-een nog op terug, ook met andere raadsliden graag. Over de financiën. In het forum bleek duidelijk dat de structurele bijdrage voor groen eigenlijk te laag is en toekomst- en klimaatbestendigheid is geen keuze. We moeten goed beheren. We vinden dit een groot risico. Voor nu gaan we mee met aangegeven dekking. We gaan ook mee met het dan als geheel de afweging maken op onze begroting waar we gaan snijden en waar we op gaan bezuinigen. Want wij vinden dat de basis op

orde moet zijn en dat je beheer niet zomaar naar achteren kan schuiven. Dat hebben we met het licht dat uitging in Rijswijk, zoals eerder al is aangehaald door het CDA, gezien. Dat is gewoon met consequenties en is enkel een verschuiving van problemen. Groen is goed voor mens en dier en groen in de stad kent veel beheeruitdagingen en bedreigingen. We willen die zichtbaar maken, zichtbaar naar buiten. Het is echt gevaarlijk om groen en beheer niet te doen. Ons areaal wordt groter, en zoals gezegd, dat zit hier in de bekostiging nog niet eens in. De oproep heb ik hier vooral gedaan, dus die zal ik achterwege laten. Maar bij deze, de dubbele oproep. Waterbuffer, we steunen het amendement van de ChristenUnie. We hebben hem ook mede ingediend. We zien wel graag een check op de financiële dekking en moedigen ook op dit punt, en natuurlijk ook op andere punten, aan om nog meer gebruik te maken van de middelen van het waterschap, provincie, Rijk en de EU. We hebben wij een Waarstaatjegemeente.nl-check gedaan. Rijswijk kan echt ... Haalt minder dan andere gemeenten uit al die mogelijke andere financieringsstromen. Dus we willen toch echt daar hoger in dat rijtje komen te staan. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra. Dan geef ik graag het woord aan de heer Cupedo van Beter voor Rijswijk.

De heer Cupedo: Dank u wel, voorzitter. Groenbeheerplan is uitgebreid besproken in het forum. Onze fractie kan hiermee akkoord gaan. Wat betreft de twee amendementen, de Urban waterbuffer kunnen wij niet akkoord mee gaan. Wij vinden dat de bal bij het hoogheemraadschap van Delfland ligt, en niet bij de gemeente. Dus vandaar. De bladkorven zullen we ook tegenstemmen. Wij gaan ervan uit dat de wethouder een tweede leven weet te vinden bij de omringende gemeentes. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Cupedo. Dan geef ik graag het woord aan mijnheer Van Enk van het CDA.

De heer Van Enk: Voorzitter, ik zei al, mutatis mutandis, geldt hetzelfde voor dit plan. Ik denk, de toezeggingen die de wethouder niet wil doen, eveneens. Dus wij zullen tegenstemmen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Enk. Dan geef ik het woord aan de heer Loof van de VVD.

De heer Loof: Dank, voorzitter. Ook dank aan de wethouder voor het raadsvoorstel, wat inhoudelijk een prima plan is. Er is ook een uitgebreide presentatie geweest en het ambitieniveau ligt hoog, en dat is ook terecht. Over de inhoud hebben we dus ook geen echte zorgen. Die basis moet op orde komen. We willen in een mooie stad wonen, werken, recreëren waarin het onderhoud en ons groen ook op een goede manier moet plaatsvinden. Dat mag dus ook wel wat kosten. Als Rijswijkse VVD maken we ons wel zorgen over die financiën. Er is geen dekking voor de komende jaren. We zitten als gemeente op dit moment ook in een slechte financiële positie. Dus de kans dat die dekking er gaat komen, is gering. De raad moet dan keuzes gaan maken waar het geld wel in wordt gestoken en waarin niet. Dat zal, als we de wethouder hebben gehoord, wat hem betreft een integrale afweging moeten worden over de hele gemeentebegroting. Heeft de wethouder echter zelf al nagedacht over de knoppen waaraan hij wil gaan draaien? Is dat bijvoorbeeld in de uitvoering of het ambitieniveau van dit concrete plan? Maar ook breder, waar de wethouder in de eigen portefeuille kan gaan besparen als hij niet wil bezuinigen op de ambities uit het Groenbeheerplan? Daar graag een reactie op. Het is belangrijk om te weten welke keuzes zijn overwogen om de kosten naar beneden te brengen. We lezen bijvoorbeeld dat we in sommige delen van Rijswijk veel hagen hebben en in andere delen van Rijswijk zijn die er helemaal niet. Moeten die echt twee keer per jaar worden behandeld? Of behandeld, gesnoeid. Sommige wijken liggen er erg netjes bij. In andere wijken mag er nog wel een tandje bij qua groenbeheer. Vaak juist op de kleine dingen, langs oevers, noem maar op, de kleine perkjes, takken die blijven liggen, et cetera. Is bijvoorbeeld overwogen om daar wat

kritischer naar te kijken en wat minder onderhoud intensieve vergoeding aan te planten? Bij het kaderdebat zullen we het verder moeten hebben over de financiële mogelijkheden, de keuzes en de richtingen. Voor de Rijswijkse VVD is een gezond ambitieniveau waarbij Rijswijk verpaupering actief tegengaat en voorkomt van belang. Dat moet wel betaalbaar blijven. Daar moeten we het met elkaar over gaan hebben. We zijn benieuwd hoe de wethouder hiernaar kijkt. Ik zal ook meteen reageren op de twee amendementen. Amendement van Rijswijks Belang over de bladkorven. Het is weer een voorbeeld van het afvalbakpopulisme, zou ik eigenlijk willen zeggen. We roepen ook op om die obsessie met die minicontainers nu een keer los te laten. Straks krijg ik nog een keer in een raadsvergadering te horen, als we die dingen verkopen, kunnen we de tekorten van het Huis van de stad oplossen. De wethouder heeft naar ik begreep in het forum al aangegeven dat die bakken geen alternatief zijn. Het amendement geeft ook niet aan hoe die bladeren dan opgeruimd moeten worden, hoeveel dat dan moet gaan kosten, biedt geen reëel alternatief, dus hier geen steun voor.

De voorzitter: Mijnheer Loof, mevrouw De Haan-Niesen wil u interrumperen.

Mevrouw De Haan-Niesen: Dank u wel, voorzitter. Ik hoorde de heer Loof zeggen, afvalbakkenpopulisme. Alleen kan ik de heer Loof mededelen dat in de gemeente Bergen op Zoon minicontainers zijn ingezet in plaats van bladkorven. Dus dat afvalpopulisme, afvalbakkenpopulisme valt wel mee. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Loof.

De heer Loof: Ik zal een keer contact opnemen met Bergen op Zooms Belang om te kijken hoe zij dat hebben gedaan. Het amendement Urban waterbuffer, die is sympathiek. Wij onderschrijven ook het belang van die klimaatadaptatie in het maken van aanpassingen in het licht van klimaatverandering. Niet nu is dus ook niet per se nooit. Het wordt voor ons niet nu. Over klimaatadaptie hebben we ten slotte recent ook een helder plan aangenomen in deze raad. Dit voorstel past wellicht ook beter bij kaderdebat of de begroting voor een iets duidelijkere integrale afweging over dit punt. Daarnaast blijft de dekking toch wat onduidelijk en heeft de wethouder naar ik begreep in het forum ook aangegeven dat een eventuele waterbuffer zeer veel geld gaat kosten. Dat hebben we op dit moment niet. De termijn voor 2024, als je er nog iets aan moet aanpassen, zou ik die iets langer maken, want ik vind het een hele krappe termijn voor een toch wel redelijk onderzoek. Alleen al het aanvragen van de gemiddelde subsidie duurt denk ik al langer. Maar ik ben benieuwd wat de wethouder daarover te zeggen heeft. Maar zoals het er nu voorligt, zullen wij deze niet steunen. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Loof. Dan geef ik snel het woord aan wethouder Wit voor het beantwoorden van de vragen.

De heer Wit: Dank u wel, voorzitter. Zoals ik net ook al bij het Beheerplan Wegen zei, wil ik u ook allen danken voor de steun voor het inhoudelijke plan. Er is hard aan gewerkt. Zeker voor dit plan geldt dat we, als we het hebben over werken op basis van de data die we hebben, we een enorme stap gezet hebben. De kaarten die wij hebben, de beschikbaarheid van data over eigenlijk al ons groen, geeft ons de mogelijkheid om voor langere termijn op een goede manier te kunnen aanbesteden bijvoorbeeld. Dat is wel ook iets wat, het was geloof ik de VVD, vroeg naar de kosten, hoe kunnen we die beheersbaar houden, ook voor dit soort plannen is juist data heel belangrijk om op een goede manier te kunnen aanbesteden. Ik ga het rijtje even af. Ik begin bij Rijswijks Belang. U geeft aan, verwaarlozing is laakbaar. Dat klopt inderdaad. Verwaarlozing willen wij ook absoluut niet in de stad. Ik denk ook dat met het plan wat er nu voorligt, dat we ook daar goede stappen zetten om dat tegen te gaan. Dus ik ben blij dat u daar in ieder geval hetzelfde over denkt als ik. U zegt ook dat u niet akkoord kunt gaan met de dekking van een deel van het beheer van de watergangen uit de

rioolreserve. Dit is toch een keuze die wij gemaakt hebben om binnen dit jaar 2024 wel dekkend te zijn, anders had ik nog alsnog met een tekort van 391.000 euro naar de raad gemoeten. Daar hebben we dus heel goed naar gekeken en daar hebben we dus ook heel goed informatie over ingewonnen of dat binnen die reserve mogelijk is. De werkzaamheden die uitgevoerd moeten worden binnen die rioolreserve, die zijn nog steeds prima uitvoerbaar binnen het geld wat er nu momenteel overblijft. Ruim zelfs. Dus we zien daar ook geen probleem in de toekomst voor de werkzaamheden die we gaan uitvoeren. Dus u kunt, als u het daar niet mee eens bent, dat is ook aan u, maar ik sta nog steeds achter het voorstel om dat op deze manier te dekken, dat deel.

De voorzitter: Ik zie dat mijnheer Van Enk u wil interrumpen.

De heer Van Enk: Want het argument dat de wethouder gebruikt, is eentje op korte termijn. Een egalisatiereserve is voor lange termijn ook. Op het moment dat we uit nood gaan graaien in voorzieningen voor riolering, dan zou ik willen zeggen, dat is voor een wethouder van Financiën, die hier ook aanwezig is, is dat het rode alarmknopje dat de dingen niet goed gaan. Want de riolering is lekker onzichtbaar, maar daar hebben we op termijn gigantisch veel last van als we daarin gaan...

De voorzitter: Wat is uw vraag, mijnheer Van Enk?

De heer Van Enk: Mijn opmerking is dat de wethouder dus ... Dat zijn redenering niet klopt.

De voorzitter: Mijnheer Wit, aan u het woord.

De heer Wit: Dank u wel, voorzitter. Heb ik misschien korte termijn genoemd. De werkzaamheden die wij verwachten in het riool voor de komende tijd, en dat is echt wel langer dan alleen korte termijn, komen hiermee niet in gevaar. Dus er is voldoende dekking in de reserve over om dat op een goede wijze te kunnen uitvoeren. Duidelijker kan ik het denk ik niet maken. Dan ga ik even in op het amendement van Rijswijks Belang. Het zou mooi zijn als we een goede bestemming zouden kunnen vinden voor die containers. Want die staan op een opslagterrein. Ik waardeer dan ook wel de inspanning die u doet om hierover mee te denken. Echter, voor gemeente Rijswijk is het geen optie om de minicontainers te gebruiken als bladkorf. Daar heb ik een aantal redenen voor. A, de bladkorven die we nu hebben zijn groot en open en kunnen we openmaken en kunnen we dus ook op goede manier met de zuiginstallatie die we hebben leegmaken. Bladkorven die we hebben en die we ook willen kopen, dus de bladkorven die nu voorstel voor investering staan, die zijn ... Voldoen aan de Arbowetgeving. Minicontainers echter niet. Op het moment dat wij minicontainers moeten gaan legen, moet je die slang, die aanzienlijk zwaarder is dan u zult verwachten, moet je dan van de bovenkant inzetten. Daarmee voldoen we gewoon niet aan de wijze waarop we die dingen Arbo-technisch op een goede wijze kunnen legen. Daarnaast zijn de minicontainers te klein voor het doel. Dan zouden we misschien wel zes containers per bladkorf moeten neerzetten. U kunt zeggen, dan hebben we er genoeg van. Maar volgens mij was ook uw oproep om niet containers overal in de straat neer te zetten. Dat betekent dat we er 600 in Rijswijk moeten neerzetten. Ik vind dat niet wenselijk. Containers zijn daarnaast ook dicht, wat kan leiden tot broei. Wat we nu al zien in bladkorven, waar nog ventilatie doorheen kan, op het moment dat je die bladkorven, dus een container afsluit, daar gooi je al die bladeren in, is de kans op broei ook weer groter. Daarnaast zijn containers niet herkenbaar als bladkorf en daarmee heb je ook weer een risico op vervuiling dat mensen er andere dingen in gaan gooien. Een bladkorf is herkenbaar als bladkorf. We hebben de motie natuurlijk wel besproken met stadsbeheer en in onderhoud van het ruimtelijk domein. Die teams geven ook aan dat het inzetten van die minicontainers voor hen niet kan werken. Zij kunnen daar niet op een goede manier mee werken. Dus kortgezegd, sympathiek amendement. Dank voor het meedenken. Maar geen alternatief als vervanging van de verouderde bladkorven die we nu hebben. Daarnaast wil ik ook nog zeggen, die 100.000 euro is een investering die we afschrijven over

de komende 20 jaar. Dus we activeren die kosten. Dat is toch ook een onderdeel van de begroting van de komende jaren. Het is niet zo dat we direct 100.000 euro daarvoor op de begroting laten drukken. Ik verzoek dan ook de raad ook om de technische redenen die ik net genoemd heb om niet in te stemmen met het amendement. Even kijken. Dan gaan we verder. Dan komen we bij de ChristenUnie. Dank ook voor de steun. Onderzoek naar de waterbuffer. Het gaat inderdaad over onderzoek, zoals u duidelijk aangeeft. De uiteindelijke realisatie van de Urban waterbuffer, die vergt veel meer geld. Dat is ook geld, dat zal ik er wel meteen bij zeggen, want dat werd ook al even aangestipt net in de raad, dat hebben we momenteel niet en ik verwacht ook niet dat we dat op korte termijn gaan hebben. Tegelijkertijd is het wel een iets wat we zouden willen realiseren. Want zoals ook door een aantal van u wordt gezegd, waterbuffering is belangrijk. Niet alleen om een waterbuffer te hebben om wateroverlast te veroorzaken, maar wat ook heel belangrijk is, dat in tijden van droogte de kans bestaat dat het hoogheemraadschap ons verbiedt om water uit het oppervlaktewater te onttrekken. Dan zou het watergeven van nieuwe aanplanting, bomen, in gevaar komen. Dan zou je dus een kapitaalvernietiging van je nieuwe areaal veroorzaken. Dus op termijn is een waterbuffer wel een goed plan daarvoor. Er zijn ook meerdere gemeenten die daar wel mee werken. Maar nogmaals, het is een kostbare investering. Het onderzoek kan wel worden bekostigd uit de egaliseringsreserve, zoals net al aangegeven. Dat ik ook aangaf, binnen die egaliseringsreserve is voldoende middel daarvoor. Tegelijkertijd, dat is ook even richting inderdaad Wij. die daar vraag over stelde, natuurlijk zullen wij kijken of we daar subsidie voor kunnen krijgen. Wat ook D66 aangaf. We hebben op een aantal plekken nog wel subsidiemogelijkheden die we moeten onderzoeken. Daar blijven we ook mee bezig. Maar in dit geval gaan we bij de provincie en wellicht bij het hoogheemraadschap, ik weet niet exact waar de mogelijkheden liggen, gaan we zeker kijken om dat zoveel mogelijk te dekken uit die subsidies. Maar hoe we dat exact ga doen, dat kan ik u niet direct vertellen. Even kijken. Dan gaan we verder. Wij. Rijswijk.

Mevrouw Harmsen: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Harmsen, wil u interrumperen?

Mevrouw Harmsen: Kunt u nog heel kort uitleggen of er nog genoeg overblijft in die egaliseringsreserve als deze ... Dit onderzoek wordt bekostigd daaruit?

De voorzitter: Mijnheer Wit.

De heer Wit: Ik dacht dat ik dat gezegd had, maar er blijft inderdaad nog genoeg over in die egaliseringsreserve. Absoluut. Even kijken. Dan heb ik de vraag van Wij. Rijswijk ook beantwoord. Partij van de Arbeid had nog een vraag over de bladkorven, over het wanneer we die plaatsen. U gaf aan, wellicht door klimaatverandering dat het eerder of later warmer of kouder wordt, bladeren eerder of later vallen, dat we ze wellicht eerder zouden moeten plaatsen. Het is heel lastig in te schatten. Wij kijken zelf ook naar de wijze waarop het blad valt en op het moment dat we zien, het is toch kouder dan we gedacht hadden, dan moeten we ze eerder plaatsen. Als het heel lang warm blijft, dan moeten we ze iets later plaatsen. Dat is gewoon een inschatting die we op dat moment maken. Dat zult u ook begrijpen. Partij voor Gelijkheid & Rechtvaardigheid had een vraag die ik echt even niet kan plaatsen, die ik ook niet terugzie in de stukken. Een raadsadres over bomen kappen. Ik zou echt niet weten waar die vraag vandaag komt. In principe kan ik u wel vertellen dat als wij bomenkap doen, dat dat of gaat om bomen die echt niet meer te handhaven zijn, of omdat ze technisch niet meer goed zijn of omdat ze ziek zijn, of omdat we herinrichting, grote ... Grootschalige herinrichting vanwege dus projectmatig oppakken en de bomen staan op riolen of passen op een bepaalde manier niet meer in het ontwerp. Alhoewel ik wel zeg dat ik dan graag toch een mogelijkheid zie om die in

het ontwerp mee te nemen. Dus dan worden er vergunningen aangevraagd. Maar waar u het raadsadres is geen onderdeel van de stukken. Dus daar kan ik verder ook niet op reageren.

De voorzitter: Mijnheer El Majjaoui, u wil interrumperen.

De heer El Majjaoui: Dank. Ik stuur u de vraag de brief toe. En dan vraag ik meer uitleg via de mail.

De voorzitter: Prima. Wilt u verdergaan, mijnheer Wit?

De heer Wit: Voorzitter, dank u wel. Via de voorzitter, dank voor de toezegging van de heer El Majjaoui. Waarom geen extra diensten draaien, heeft mijnheer El Majjaoui ook gevraagd. Daar hebben we natuurlijk wel naar gekeken. Maar goed, uiteindelijk is er zijn meerdere redenen dat we die korf plaatsen. Die korven zijn ook een dienst naar onze inwoners dat ze bladeren ook in hun voortuinen gewoon daarin kunnen leggen, dus dat ze ook meehelpen in het beheer van groen in de openbare ruimte. Het is een dienst en tegelijkertijd is het ook participatie. Het bevordert dat mensen meedoen in de openbare ruimte. Op het moment dat we alles zelf zouden moeten gaan vegen, dan hebben we aanzienlijk veel meer capaciteit nodig. Ik heb wel gevraagd om dat te laten uitrekenen, wat het is. Dat is nogal lastig. Dat kunnen we ook niet één, twee, drie doen. Dat was ook niet haalbaar voor deze vergadering. Maar het is wel een behoorlijke kostenpost ook. Maar we hebben er wel naar gekeken, dus absoluut. Even kijken. D66, openstaan voor de betrokkenheid van inwoners. Ja, per definitie. Dat is ook iets wat ik probeer zoveel mogelijk te doen. Wij zien ook dat sinds we de groenideeën hebben ingezet, dat er wel wat meer de participatie is. Maar ook het beheren van groen, delen groen, is iets wat ik van harte toejuich. Dus ook hierbij mijn oproep aan mensen, als men het idee heeft om een deel openbaar groen te beheren, neem contact met ons op. Ik doe het zelf ook. De perken voor mijn huis probeer ik bij te houden en heb ik ook planten ingeplant, om het een beetje biodivers te maken. Dus we doen allemaal ons best. Monitoring, heeft u een vraag. Een terechte vraag, denk ik ook. Er is daar een toezegging in het verleden gedaan. Er is een motie over ingediend, die aangenomen is. We gaan daar absoluut weer over in gesprek richting de omgevingsvisie. Ik vind eerlijk gezegd wel dat dat ook echt in de omgevingsvisie thuis hoort. We gaan ook breed in de raad natuurlijk nog weer over de omgevingsvisie in gesprek. Dus ik zou zeggen, neemt u alles wat u over monitoring daarin wil hebben, daar ook in mee. Ik zal in ieder geval actie verzorgen dat het ook op een goede manier wordt meegenomen in die omgevingsvisie. Subsidieaanvraag, wat u net zei, we moeten daar een grote stap in zetten. Ik vind het ook heel belangrijk. Maar het is niet altijd even makkelijk natuurlijk. Dat snapt u ook. Beter voor Rijswijk had geen vragen verder. Het CDA, u had ook geen vragen, maar ik heb toch ook wel gehoord, op het eind gaf u een stemverklaring waar u aangaf dat dat ik als wethouder niet achter dit plan zou staan. Ik sta 100 procent achter dit plan. Maar ik sta tegelijkertijd ook voor collegiaal bestuur. Dat betekent dat we de herijking met alle wethouders maken, met het hele college, over de wijze waarop wij die herijking moeten gaan doen. Dat kan best betekenen dat er keuzes gemaakt worden die mij niet bevallen straks als het gaat om het Groenbeheerplan. Maar ik zal natuurlijk altijd vechten voor het Groenbeheerplan, om dat zo goed mogelijk wel naar voren te brengen.

De voorzitter: Mijnheer Van Enk wil interrumperen.

De heer Van Enk: Voorzitter, de uitgestoken hand die u dan aangereikt krijgt in deze raad, de raad die uiteindelijk afwegingen maakt, die neemt u niet aan. Daarom zeg ik, dan staat u niet voor uw plan.

De voorzitter: Mijnheer Wit, wilt u daarop reageren?

De heer Wit: Heel kort. De hand die mij uitgestoken wordt, die wordt niet door de gehele raad maar door één fractie uitgestoken. Ik blijf erbij dat de afweging die wij gemaakt hebben als college en die

door een groot deel van de raad ook gesteund wordt, wat mij betreft een duidelijk verhaal is. VVD, de dekkingskans gering, geeft u aan. Op het moment dat wij in discussie gaan over totale herijking, ik heb nog steeds niet het idee dat dat zo is. Ik vind ook, gezien de steun die er in de raad is voor het beheer van zowel groen als onze wegen, dat dat ook meegenomen moet worden in het totale plan, dat dat ook daadwerkelijk men, niet alleen onze inwoners, maar ook de raad dat belangrijk vindt. Maar goed, nu loop ik vooruit op de discussie die we nog gaan voeren. Dus u snapt ook, ik heb nog steeds het idee dat de dekking er wel gevonden moet kunnen worden. U vraagt tegelijkertijd, waar gaat u dat binnen uw eigen portefeuille dan vinden? Dat antwoord heb ik momenteel niet. Natuurlijk heb ik wel gekeken. We hebben in totaal al gekeken, waar kunnen we wellicht iets doen? Maar mijn portefeuille is voor een groot deel toch ook echt beheer. Dat is een aanzienlijk deel ervan. Daarbinnen op een ander terrein, bijvoorbeeld beschoeiingen of kunstwerken, gaan bezuinigen, dat is ook weer niet de bedoeling, want dan krijg je daar weer achterstanden. Dus de ene achterstand met de andere opvullen lijkt me ook niet een goed plan, dus ... Maar nogmaals, we komen daarover terug. De hagen die u noemt, dat is wel waar. Hagen hebben meer onderhoud nodig. De vraag is of wij in de toekomst op die manier hagen moet planten. Die discussie wordt ook wel gevoerd binnen het groenbeleid en binnen de projecten. U geeft aan, het moet allemaal wel betaalbaar blijven. Ik denk wel dat we ook juist met dit voorstel een goede stap zetten richting betaalbaarheid. Want juist doordat we nu die data op orde hebben, kunnen we, zoals ik in het begin ook als zei, op een goede manier aanbesteden en kunnen we die financiën beter op orde houden. Maar goed, nogmaals, als we een tekort nu al hebben en we kunnen dat niet gedekt krijgen, dan zullen we moeten schrappen en dan zullen we inderdaad dingen niet moeten gaan doen. De krappe termijn voor onderzoek die u aangeeft, daar wil ik nog even weer op terugkomen, want die had ik niet net beantwoord, u had nog een vraag gesteld over de waterbuffer, is die termijn niet te kort? Wat mij verzekerd is, is dat dat niet te kort is, dus dat die gehandhaafd kan blijven. Dus wat ik nog niet gezegd heb, is dat het amendement van de waterbuffer dat ik die kan omarmen. Maar ik laat aan de raad hoe u daarover oordeelt. Voorzitter, ik geloof dat ik daarbij alles gehad heb.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Wit, voor het beantwoorden van de vragen en opmerkingen in eerste termijn. Ik kijk naar uw raad. Is er behoefte aan een tweede termijn? Mevrouw De Haan-Niesen, aan u het woord.

Mevrouw De Haan-Niesen: Dank u wel, voorzitter. Heel kort. Dank, wethouder, voor de beantwoording. Ik hoor wat u zegt. Om nog even terug te komen op die minicontainers. In Bergen op Zoom werkt het al drie jaar zo met minicontainers. Dat de mogelijkheid om de minicontainers te legen, dat dat niet haalbaar is volgens de Arbowet. Maar wij hebben hier in de gemeente Avalex rondrijden die de gft-bak ook ophaalt en zou in dezelfde ronde de minicontainers ook kunnen leggen met bladafval, waarbij de herkenbaarheid sommige minicontainers hebben een knalroze deksel. Geloof me, dat is heel snel herkenbaar in Rijswijk. Als we dat doorgeven dat daar blad afval in moet. Verder vind ik het jammer dat de wethouder niet out of the box kan denken. Ik hoop dat dat in de toekomst wel gaat gebeuren. Toevoegend nog dat we ons wel zorgen blijven maken natuurlijk om de financiën voor het Groenbeheerplan. Dan laat ik het hierbij. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw De Haan-Niesen. Mijnheer Van Dam, Wij. Rijswijk.

De heer Van Dam: Dank. Ik zit toch een beetje in mijn maag met die motie van de bakken. Eigenlijk, ik wil niet in herhaling vallen, maar u geeft goede redenen aan waarom het niet zou kunnen. Arbo-technisch dat het niet kan, dat het niet haalbaar is om het op te halen, dat de zuigbuis niet in de container zelf past. Dat meewegend, maar ook van de andere kant horend dat er dus wel degelijk gemeenten zijn die het wel doen of op een andere creatieve manier omgaan met deze bakken plaatsen en met de bladeren ophalen, bekriipt mij toch een beetje het gevoel dat we hier niet heel

creatief bezig zijn met deze bakken. Want ik zie de motie van Rijswijks Belang toch wel als een mogelijkheid om iets met die bakken te doen. Ze staan nu al enkele maanden stil op een terrein.

De voorzitter: Mijnheer Van Dam, ik zie dat mijnheer Loof u wil interromperen.

De heer Loof: Dank, voorzitter. Mij is net ingefluisterd, met betrekking tot het beleid van Bergen op Zoom, dat als het goed is, is het daar gewoon zo dat die in eigen gft-bakken wordt het gedaan en dat haalt de gemeente gewoon op. Maar dat halen ze standaard op. Ik dacht, ik zeg het daarnet, maar ik vond het de moeite niet waard, maar ik wil hier niet de verkeerde voorstelling van zaken over het beleid van Bergen op Zoom. Want dat zou mijn decentralisatie hard pijn doen, als wij als gemeente Rijswijk verkeerde dingen zeggen over een andere gemeente. Maar het is dus niet zo alsof daar bakken gewoon op straat staan en dat wordt gebruikt voor die bladeren. Dat even gezegd hebbende.

De voorzitter: Mijnheer Van Dam.

De heer Van Dam: Dank in ieder geval voor die toevoeging. Dan hoeft de wethouder daar in ieder geval niet meer op in te gaan. Maar mijn punt is meer dat in andere gemeentes er wel heel veel andere oplossingen worden gevonden wat ze met bakken kunnen doen, als het gaat over blad ophalen. Ik mis toch een beetje in deze discussie keer op keer, als we het hebben over die bakken, wat nou de oplossing gaat zijn in Rijswijk wat we met die dingen gaan doen. Ik hoor hier al meerdere voorstellen de hele tijd de revue passeren, maar vanuit u komt er dan vervolgens niks. Dus ik zou u toch wel de handreiking willen doen. Kunt u iets meer ingaan op wat nou het daadwerkelijke plan gaat zijn met die honderden containers die daar stilstaan? Dat gezegd hebbende. Ik zit met nog iets en dat gaat over het amendement. Ik hoor de wethouder zeggen in zijn beantwoording dat een waterbuffer wel heel belangrijk is, maar dat de daadwerkelijke realisatie van die waterbuffel ... Sorry.

De voorzitter: Het wordt laat.

De heer Van Dam: Dit was een inside joke in onze fractie die iets te ver is gegaan, de waterbuffel. Maar de waterbuffer, de realisatie daarvan in ieder geval best wel kostbaar is om te realiseren. Dat dat stelt me toch wel een patstelling. Want we kunnen het inderdaad onderzoeken en dat zal heel belangrijk zijn, maar als we vanuit dat onderzoek geen geld hebben om het te gaan realiseren, wat voor zin heeft het dan om het in de eerste plaats te onderzoeken? Dat is een vraag die ik me hier hard op wil afvragen en graag ook aan mijn medecollega's toch wil neerleggen. Daarbij laat ik het voor mijn eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Dam. Zijn er nog andere raadsleden die in tweede termijn het woord willen voeren? Mevrouw Harmsen.

Mevrouw Harmsen: Dan toch heel kort. Zo'n onderzoek helpt je om heel gericht keuzes te maken in waterbuffers. Daar gaat het om. Dus het onderzoek kost niet zo veel geld, dat is eenmalig. Maar daarna kun je ook zien van, wat levert het ons op? Ook in het rioleringsstelsel trouwens. Want zo'n waterbuffer, -buffers, heeft ook effect hoeveel ... Hoe het rioleringswater wordt afgevoerd. Als wij een waterbuffer hebben, is dat ook weer makkelijker en zijn er weer minder kosten daaraan. Een van de GroenLinksers heeft dat beter uitgelegd in de app. Misschien kunnen zij nog even daar een paar woorden aan toevoegen. Nee? Dan laat ik het even daar, of misschien even de wethouder zelf. Maar er zijn ook lagere kosten door het hebben van waterbuffers of een waterbuffer. Het onderzoek zelf zegt niet van, er komt één gigantische pot daarna die we niet kunnen hebben. Maar daarna kunnen we gericht keuzes maken in water, laat ik het zo zeggen.

De voorzitter: Helder verwoord. Ik zie dat mijnheer Van Enk u wil interromperen.

De heer Van Enk: Mijn suggestie is om er dan eerst nog een keer een raadsinformatieavond over te organiseren. Dan kunnen we daaraan stemmen misschien.

De voorzitter: Dan mag u het voorstel doen in het presidium, denk ik. Mijnheer Loof.

De heer Loof: Dank, voorzitter. Dan toch de vraag aan mevrouw Harmsen. Zoals ik zeg, het is oprecht wel sympathiek. Met zijn onderzoek, dan heb je een beetje een beeld wat je kan doen. Maar dan toch alvast de vraag, waar zou u dan eventueel in die keuze het geld vandaan willen halen, wat toch best veel geld is, begrijp ik, om dit dan te bekostigen? Ook gewoon om een beeld te krijgen van, wat wilt u niet doen om dit wel te doen?

De voorzitter: Via de voorzitter, mevrouw Harmsen.

De heer Loof: Sorry.

Mevrouw Harmsen: Dank u wel, voorzitter. Dan zouden we dus via verdere, zoals D66 al zei, verdere subsidies, cofinanciering zouden we naar kunnen kijken. Maar nogmaals, het niet hebben van een waterbuffer, dat zou zo'n onderzoek ook kunnen uiten. Het niet hebben van waterbuffels kan ons ook heel veel kosten geven, namelijk doordat er te veel regenval is, dat wij ondergelopen straten hebben. Dat de waarde van bepaalde huizengroepen naar beneden gaat, omdat het grondwater constant naar boven gaat. Een waterbuffer dat onderzoek kan heel veel duidelijkheid geven over, wat zijn de kosten en baten van waterbeheer? En dan speciaal, wat zou de rol van de waterbuffer daarin kunnen zijn? Heel klein, eenmalig onderzoek. Het zegt niet dat we daarna een hele grote pot geld in een keer kunnen of moeten uitgeven. Maar het geeft ons veel meer gericht de kans om te zien, wat kost het ons eigenlijk, al die regenval?

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Harmsen. Zijn er nog anderen die het woord willen voeren? Want het begint op een herhaling te lijken en ik wil deze beraadslaging eigenlijk beëindigen. Maar eerst het woord natuurlijk geven aan ...

De heer Massaar: Mevrouw Woudstra.

De voorzitter: Mevrouw Woudstra, u wilt ook het woord voeren.

Mevrouw Woudstra: Mag ik mijn tweede termijn? Toch?

De voorzitter: Ik heb het gevraagd. Ik had niet gezien dat u het woord wilde voeren. Mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: We waren met een rondje bezig, dus vandaar.

De voorzitter: In zo'n tweede termijn wil ik ook voorkomen, als het ook zo laat is, dat we alle sprekers weer langsgaan. Dus daarom vraag ik van, wie wil nog het woord voeren? Vandaar. Mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Fijn. Dank voor de toezegging op het betrekken van inwoners. We zien zeker dat dat dus die vorderingen er zijn. U geeft ook aan, we doen dat allemaal. Dat is een beetje ons kritisch punt. We zien dat een aantal mensen dat graag zouden doen en die kans nog niet krijgen of niet zo goed weten wat ze gaan doen. Er werd net aangegeven, we zien dat dit plan tot verbeteringen leidt. Ja, we zien een paar verbeteringen, maar onze zorg over dat daar echt nog veel meer nodig is, zie ook de waterbuffer en het onderzoek daarnaar, om echt te kijken, kunnen we ook anders omgaan met beheer en maken we niet de juiste keuze, die blijft staan. We zijn blij dat u daar aandacht voor heeft. We zijn er ook op verzekerd dat u daar zeker mee verder gaat. De monitoring, dat mailtje ontvangt u van mij binnenkort. Dank.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra. Dan ga ik nu het woord geven aan wethouder Wit.

De heer Wit: Dank u wel, voorzitter. Als eerste even reageren op Rijswijks Belang. Het Bergen op Zoom-verhaal. Ik weet niet wat in Bergen op Zoom, hoe het gedaan wordt. Ik begrijp vanuit de raad dat dat in de containers van particulieren gedaan wordt, de bladeren, en dat die opgehaald worden. Nogmaals, ik ga niet in op situaties voor andere gemeenten die ik momenteel niet ken. Wat ik wel weet, is dat wij als gemeente die containers niet kunnen legen, zoals ik net al aangaf. Als we dat via Avalex laten doen, dan blijft onverlet dat er nog een aantal argumenten die ik ook net genoemd heb nog steeds tegen het op die die manier invullen van de containerproblematiek gaan. Het is gewoon eigenlijk niet mogelijk nogmaals. Met alle argumenten die ik net genoemd heb. Wij. Rijswijk geeft aan, de oplossing integraal dan voor die bakken. Met alle respect, daar ga ik echt nu geen discussie over voeren. We zullen wel een keer wat met die bakken moeten doen. Die vraag is ook al uitgezet, wat gaan we ermee doen? Maar ik denk dat ik ga nu niet een hele inhoudelijke discussie voeren over hoe we daar verder mee omgaan. De waterbuffer, u geeft ook aan, waarom moeten die onderzocht worden? Dat wordt door meerdere partijen aangevraagd. Waarom zouden we dat nu doen? Oorspronkelijk stond het natuurlijk ook wel in het raadsvoorstel. Toen wij dachten meer financiële middelen te hebben, was het waterbufferonderzoek een van de wensen die we graag zouden willen doen omdat we richting de toekomst ook wil anticiperen op wat er aankomt. Dus op het moment dat wij het onderzoek uitvoeren en gereed hebben, weten we ook beter waar de kritieke situaties zich mogelijk bevinden binnen de stad. Dus dat is onderdeel van het onderzoek. Tegelijkertijd, nogmaals, op het moment dat je voor de keus gesteld wordt, we moeten nu op korte termijn toch iets gaan doen met zo'n waterbuffer, dat kan over vijf jaar zijn, dat kan over tien jaar zijn, en je moet het onderzoek dan nog doen, als het uitgevoerd is, kennen we de knelpunten en weten we ook waar we op de beste manier zo'n waterbuffer kunnen aanbrengen. Dus ik zie geen enkel bezwaar, ook niet gezien het feit dat het al in het raadsvoorstel stond oorspronkelijk, om het nu te gaan uitvoeren. Het past, nogmaals, binnen die egalisatiereserve. Volgens mij heb ik dan alle vragen wel beantwoord, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Wit. Mijnheer Van Dam, een laatste interruptie.

De heer Van Dam: Ik zou drie minuten willen schorsen om het even over de moties te hebben met mijn fractie.

De voorzitter: Hoeveel minuten?

De heer Van Dam: Amendementen. Drie.

De voorzitter: Drie minuten om te schorsen voor het overleg over twee amendementen. Succes. U had nog één minuut hoor. Heel goed. Mijnheer Van Dam, ik geef u het woord.

De heer Van Dam: Wij nemen zo snel beslissingen. Dat is binnen twee minuten gelukt. Dus we kunnen verder.

De voorzitter: Maar wat geeft u als terugkoppeling vanuit de schorsing? De amendementen, blijven die in stand? Big news.

De heer Van Dam: Ik heb niks ingediend, maar wij zullen meegaan met het amendement van de waterbuffer, omdat we geen reden zien om dat niet te doen, zeker als we dat geld gewoon via een subsidievorm kunnen krijgen. Hoewel we het een sympathieke motie vinden om de bakken op een andere manier te gebruiken, kunnen we er niet in meegaan als het gewoon niet uitvoerbaar is. Want voorstemmen voor een motie die vervolgens niet uitgevoerd kan worden, heeft niet zo heel veel zin.

De voorzitter: Dan is dit ook een stemverklaring. Zo kan ik het ook wel beschouwen, denk ik, als voorzitter. Zijn er andere raadsleden die een stemverklaring willen afleggen bij de amendementen of het raadsvoorstel? Mijnheer Weterings.

De heer Weterings: Voorzitter, ondanks geen steun voor ons idee om de bladkorven te vervangen voor minicontainers, zullen wij wel voor het plan stemmen. Dan zouden we heel graag de wethouder willen meegeven, kijk even op internet wat een beetje kippengaas kost om een bladkorf te maken. Dat kost geen ton. Dus met pijn in ons hart zullen wij voorstemmen. Wel met de kanttekening dat we die ton belachelijk vinden voor een beetje kippengaas. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Weterings. Maar het amendement blijft wel in stand? Een investering van 100.000, die blijft in stand? Prima. Om het helder te krijgen. Mijnheer Cupedo, Beter voor Rijswijk.

De heer Cupedo: Punt van orde. Dank u wel, voorzitter. Punt van orde. De heer Kruger is ziek naar huis gegaan. Ik heb het al doorgegeven aan de griffie. Dank u.

De voorzitter: We hebben hem zien vertrekken inderdaad. Goed dat u het doorgeeft. Dan betekent dat inderdaad het aantal raadsleden 27 is geworden. Zijn er nog andere mensen vertrokken? We moeten even wachten op de techniek, want dat moet aangepast worden. Voor de stemming is het van belang. Nog andere stemverklaringen? Niet het geval.

a. Amendement - Bladkorven (RB)

De voorzitter: Alles staat klaar. We gaan ... Als eerste gaat u stemmen over het amendement Bladkorven van Rijswijks Belang en CDA Rijswijk. Met 22 stemmen tegen en 5 voor is het amendement verworpen.

b. Amendement - Urban waterbuffer (CU GL PvdA PG&R D66)

De voorzitter: Dan gaan we naar het volgende amendement. Urban waterbuffer. Met 16 stemmen voor en 11 tegen is het amendement aangenomen.

c. Raadsvoorstel Groenbeheerplan 2024-2028 (RV 23-102)

De voorzitter: Dan gaan we naar het raadsvoorstel, het geamendeerde raadsvoorstel, Groenbeheerplan. We missen nog één ... Met 25 stemmen voor en 2 tegen is het geamendeerde raadsvoorstel Groenbeheerplan 2024-2028 aangenomen.

13. Sluiting

De voorzitter: Dan zijn we aan het einde van de vergadering gekomen. We hebben het toch goed volgehouden. 23:50 uur bijna. Maar wel veel besproken. Ik zie dat een aantal mensen aan het hoesten zijn. Ik wens degenen die ziek zijn veel beterschap. Nog een hele fijne avond. Ik sluit de vergadering.